

NA BLOKAH SMO PRAZNOVALI
OBČINSKI PRAZNIK

TRETJI MIHAELOV SEJEM JE BIL
ZELO USPEŠEN

MILENA Z ROŽANČEGA JE
TOKRATNA BLOČANKA V SVETU

OBISKAL NAS JE JOHN ALLEN
IZ AMERIKE

2

3

14

12

Bloški korak

glasilo občine Bloke
oktober 2009
letnik 10 | številka 4
cena: brezplačno | 2 € | 4 €

Živahno kot že dolgo ne

Jože Doles, župan

Letošnji Mihaelov sejem in ostale spremljajoče prireditve so bile nadvse uspešne. Številni prodajalci, kupci in ostali obiskovalci, ki so prišli od blizu in daleč, so vsak po svoje prispevali k sejmski živahnosti. Kot v starih časih se je na tem sejmu zopet kupovalo in prodajalo, na svoj račun so prišli tudi mešetarji.

Piko na »i« k uspešni prireditvi je doprinesla tudi tekma v spretnostnem jahanju, ki se je odvijala v bližnji maneži. Poskrbljeno je bilo tudi za hrano in pijačo, predvsem pa za obilo zabave. Res lepo je bilo videti množico zadovoljnih obrazov.

In kaj je bilo na tej prireditvi drugače in bolje od prejšnjih, da je bila tako uspešna?

Vsekakor je bila letošnja prireditev organizirana na višjem nivoju, zelo posrečen je bil tudi izbor prireditev, ki je obiskovalcem nudil skoraj vse, in sicer od trgovanja do zabave in športa. Ob taki kombinaciji dogodkov je prav vsak lahko našel kaj primerne zase. Bolje kot prejšnje leto smo poskrbeli tudi za promocijo prireditev. Nenazadnje pa smo imeli veliko srečo tudi z vremenom.

Ob tej priložnosti bi rad pohvalil in se zahvalil prav vsem, ki so kakorkoli sodelovali pri organizaciji letošnjih prireditev, še posebej pa glavnemu organizatorju vseh dogodkov – Turističnemu društvu Bloke. Letošnja prireditev je tudi pokazala, da ob pravi kombinaciji dogodkov ta prireditev lahko uspešno nadomesti tudi tradicionalne kmečke igre, ki so se dogajale pred leti.

Nikoli pa ni vse tako, da ne bi moglo biti še bolje. Vsekakor si želim, da bi naslednje leto na sejmu dosegli še boljše sodelovanje vseh nosilcev turistične ponudbe. Na Blokah lahko računamo na uspešen turizem le v primeru dobrega sodelovanja in skupnega nastopanja številnih malih ponudnikov, ki predstavljajo posamezne dragulje na ogrlici skupne turistične ponudbe.

Še enkrat hvala vsem, naslednje leto pa se spet vidimo.

Osrednja proslava ob prazniku Občine Bloke

Najboljšim podeljena priznanja

Ni naroda brez zgodovine. Skoznjó si ljudstvo označuje poti z dogodki, ki so tako mogočni, da se s časom spremenijo v simbole, zgoščeno obliko prepoznavnosti, kar v bistvu narod je. Da pa ne bi bili odnosi med ljudmi v sodobni družbi kot povezave med sodobnimi napravami, po katerih stečejo natančne informacije, a hladne besede, je tudi letos, 25. septembra, potekala občinska prireditev v dvorani osnovne šole Nova vas. Vse Bločane in Bločanke je opomnila na našo zgodovino in bloški ponos.

Najprej so oder prevzeli člani pevskega zbora pod vodstvom Jožeta Rajka, ki so z Zdravljico pričeli občinsko prireditev. Nato je sledil pozdrav in nagovor župana naše občine g. Jožeta Dolesa.

Na prireditvi so bila podeljena priznanja Občine Bloke, ki so jih prejeli:

Iza Krajnc in Rok Pintar

Dejan Pirc

BOŽIDAR STRMAN ZA IZJEMNE KULTURNE DOSEŽKE NA PODROČJU SLIKARSTVA Z NASLEDNJO OBRAZLOŽITVIJO:

Gospod Božidar Strman Mišo je aktivno sodeloval pri oblikovanju občinskih simbolov. Njegov prispevek pri dokončnem oblikovanju glavnega motiva v občinskem grbu »Bloški smučar« je bil neprecenljiv. V svojih umetniških delih upodablja motive s področja Bloške planote in na ta način pomembno prispeva k ohranjanju kulturne dediščine ter

prepoznavnosti Blok. Mišo aktivno sodeluje pri oblikovanju scen na raznih prireditvah na Blokah. O njegovem bogatem umetniškem delu je bil posnet tudi film, ki poleg njegovega dela vključuje tudi vrednote in lepote Bloške planote in s tem predstavlja Bloke v širšem slovenskem prostoru.

Podelitve priznanja se ni udeležil, vendar pravi, da ga je vesel. Sicer pa se ne udeležuje tudi nekaterih drugih prireditev ali razstav, ker meni, da slika z dušo in mu izpoved na sliki pomeni osebno zadovoljstvo.

DEJAN PIRC

Rado Ponikvar in Jaka Marolt v imenu Tekškega

ZA IZJEMNE DOSEŽKE NA PODROČJU ŠPORTA Z NASLEDNJO OBRAZLOŽITVIJO:

Športnik Dejan Pirc, doma iz Metulj, je svojo športno kariero začel leta 2001 in se do sedaj s svojim trdom prebil do elitne skupine golbala. Med njegova največja tekmovanja uvrščamo nastop na obeh paraolimpijskih igrah: v Atenah 2004, kjer je Slovenija zasedla 11. mesto, ter v Peking 2008, kjer so bili naši osmi. Na nedavnem evropskem prvenstvu v Münchnu je Dejan Pirc, kot kapetan Slovenije, prvi dobil srebrno kolajno.

Priznanja je zelo vesel in mu pomeni tudi ob-

Skupina Vruja

Božidar Strman

športnega društva Novolit Olimpija

vezo za delovanje v prihodnje.

TEKAŠKO ŠPORTNO DRUŠTVO NO-VOLIT OLIMPIJA ZA AKTIVNO ŠPORTNO DELOVANJE IN VZGOJO MLADIH TEKAČEV Z NASLEDNJO OBRAZLOŽITVIJO:

Dejavnost Tekškega športnega društva Novolit Olimpija in rezultati, ki jih tekmovalci dosegajo, kažejo na veliko požrtvovalnost vseh vključenih. Tekmovalke in tekmovalci, njihovi starši in trenerji nosijo velika bremena, povezana s tem športom.

Kljub temu, da v zadnjih letih zime niso več takšne, kot so na Blokah bile, kar bi omogočalo treninge v domačem kraju, društvo dosega lepe uspehe.

V lanski sezoni je tako izstopal Jaka Marolt, ki je v kategoriji mlajših dečkov postal slovenski pokalni prvak. Novolit Olimpija je kot klub zasedel sedmo mesto. K temu je potrebno prišteti tudi nekaj ostalih odličnih uvrstitev naših tekmovalk in tekmovalcev. Ti rezultati kažejo na dobro delo v preteklosti in so spodbuda za naprej.

Nagrado sta prevzela Rado Ponikvar in trenutno najboljši tekač Jaka Marolt. Priznanja

sta seveda vesela in zadovoljna, da so tudi na Blokah vzpostavljeni pogoji, da se je moč tekmovalno udeleževati v športu.

Turistično društvo Bloke je podelilo priznanja v okviru akcije »Na Blokah je lepo.« V kulturnem delu sta sodelovala še mlada glasbenika Iza Krajnc in Rok Pintar. Proslavo pa je zaključila etnoglasbena skupina Vruja, ki nam je v pol urnem koncertu približala istrsko glasbo in njene običaje. Sledila je še degustacija istrskih vin iz Nove vasi nad Dragonoj v šolski jedilnici in priložnostna pogostitev, ki so jo pripravile članice društva Zarje.

Klavdija Doles

VSE DRUŽBENE UREDITVE SO KRIVIČNE, KER Z NJIMI UPRAVLJA ČLOVEK. VSAK ČLOVEK, LJUDSTVO, NAROD, OBČINA PA IMA PRAVICO, DA SI IZBOJUJE NAJMANJ KRIVIČNO DRUŽBENO UREDITEV. TAKO JE BIL TUDI LETOS, 27. SEPTEMBRA, PRIREJEN MIHAELOV SEJEM IN VERJAMEM, DA JE PRIPOMOGEL, DA BO NA VSEH RAVNEH DRUŽBE, NAJ BO TO DRUŽINA ALI MEDNARODNA SKUPNOST, VEČ SOČUTJA KLJUČ DO BOLJŠEGA IN LEPSHEGA SVETA, KOT TUDI SAME PRIHODNOSTI BLOK.

To leto smo na Bloški planoti zopet oživili tradicionalni Mihaelov sejem. V središču Nove vasi se je odvil že tretjič zapovrstjo. Odprli so ga bloški furmani z gosti. Nagovoril nas je župan naše občine g. Jože Doles, Polde Mišič pa nas je zopet nasmejal z eno izmed svojih furmanskih zgodb. Manjkala pa nista niti Petračava, ki sta nas tako kot vedno navdušila s svojim petjem. Zapel je še Lovski pevski zbor Martin Krpan.

Po koncu kulturnega programa so zaživele stojnice, na katerih domačini prikažejo dediščino domače obrti. Aleš Bršan, ki je povezoval kulturno prireditve, nas je ob koncu povabil na snidenje v prihodnjem letu.

Tradicionalni Mihaelov sejem so prirejali že v srednjem veku, najbolj pa je cvetel v 18. stoletju. Včasih je sejem trajal kar po tri dni skupaj, kar je predstavljalo predvsem pomemben vir dohodka za takratne prodajalce.

Na sejmu niso nikoli manjkali močni bloški voli, ki so bili v preteklosti poleg konjev glavna vprežna živina na Blokah. Vol je pomagal

pri vseh kmečkih opravilih, od dela na polju do dela v gozdu. Tudi s »furanjem« na daljše razdalje mu ni bilo prizaneseno, saj je bilo pogosto od volov na domačiji odvisno preživetje družine. Starejši kmetje na Blokah se še dobro spominjajo Malizijevega Alojza iz Velikih Blok in Bombača z Rakeka, ki sta najpogostejše kupovala in prodajala živino na Blokah. Moderni časi so tudi na Bloško planoto pripeljali traktorje, kar je pomenilo izgubo oziroma odhod pomembnega dela kulturne dediščine bloškega okolja, ki je dolga leta zaznamoval domačije in delo na kmetiji.

Skrb za vola ni bila omejena le na hrano in nego – »štrglanje in futranje«. Če je hotel gospodar z volom dobro in varno voziti, je moral skrbeti tudi zato, da je bil vol dobro podkovan. Delo kovača je bilo v tistih časih zelo ugledno in dobro plačano. Najbolj znana kovača sta bila brata Jože in Matija Semič. V Velikih Blokah pa je koval Kovač Andrej, na Velikem Vrhu pa Beticov Jože.

Poleg volov pa je imela vsaka domačija na Blokah tudi svoj sadovnjak. Za sušenje

sadja, kot najstarejšega načina konzerviranja, so na Blokah zgradili več sušilnic ali pajsteb, ki danes predstavljajo le še kulturno dediščino. Suho sadje je bilo pogosto priloga k prazničnemu pecivu, umešano v nekoliko boljše testo in pečeno v peči. Domače suho sadje je vir energije in dobrih okusov. Odlično se meša z različnimi žitaricami, zlasti s celimi zrni, kar predstavlja veliko vrednost tudi v sodobni prehrani. S pomočjo Andreje Mestek, ki me je prva učila in opozarjala na pomembnost slovenske zgodovine, in njenega turističnega krožka, smo tako na hitro preleteli pomembnejše podatke o zgodovini volov in sejma na Blokah.

Kot v preteklem letu tudi letos ni manjkalo stojnic tekstila, obutve, suhe robe. Najpomembnejše so bile tiste z bloško kolerabo, krompirjem, slanino, medom ... Ne gre pa pozabiti gospodinjskega društva Zarja, ki so nas zopet navdušile s svojimi raznovrstnimi dobrinami. Sejmsko nedeljo pa je v prelepem vremenu zaključil ansambel Pogum.

Klavdija Doles

Mihaelov sejem

Trije kovači iz Lokovca so umetniki v kovanju.

Bloški furman je tudi letos popival na Mihaelovem sejmu.

Lovski zbor in bloški smučarji so zaščitni znak sejma.

Na deščici v slovenščini piše: »Vesli gorenjkončani.«

Drago Gabriel iz Postojne je poskrbel, da je stari »vrabec« ponovno prišel na Bloke. Na sliki z Mestkovim Jožetom obujata spomine, kako sta se pred 60 leti vozila s podobno napravo po bloškem nebu.

Sejem na konjskem hrbtu

Gledalcev se je kar trlo in uživali so v lepi tekmi.

Velika popestritev letošnjega Mihaelovega sejma je bila tekma v spretnostnem jahanju pod geslom »Spretnost je umetnost«. Tekmovanje je v celoti organiziral in vodil Ranč Bloke, pri izvedbi pa so pomagali njegovi prijatelji. Sodnike in odličnega napovedovalca so »uvozili« iz Ljubljane. Tekme se je udeležilo 33 tekmovalcev, ki so prišli iz najrazličnejših krajev širne Slovenije.

Tekmovanje v spretnostnem jahanju se pri nas in v svetu vse bolj uveljavlja. Pri tej zvrsti jahanja je zelo pomembno sodelovanje med jahačem in konjem. Konj je jezdečev partner in ne orodje, s katerim bo uresničeval svoje strasti. Oba, konj in jecdec, naj bi uživala pri

izvajanju programa. Očitno je ta konju prijazen način tekmovalstva prijel tudi gledalcem. Čeprav je tekmovalstvo trajalo več kot štiri ure, ga je vseskozi spremljalo ogromno gledalcev.

Tekmovalci so morali v maneži premagati številne ovire, ki pa so predstavljale naravne ovire, s katerimi se srečujejo pri terenskem jahanju. Na tekmi se je poleg časa ocenjevalo pravilnost premagovanja posamezne ovire in sodelovanje oziroma sporazumevanje med jahačem in konjem.

Izvedeni sta bili dve tekmi s po enim štartom.

Tekmovanje sta vzorno pripravila Maja Primožič in Jure Ponikvar, za kar si zaslužita

iskrene čestitke. Seveda pa si čestitke zaslužita tudi za uspešno izvedeno investicijo v manežo. Ta je bila s tokratno tekmo predana namenu na najboljši možen način.

Izredno lepa tekma in zadovoljni gledalci pa so nam najbrž zagotovilo, da bomo kakšno podobno tekmovalstvo še kdaj videli.

REZULTATI

Prva tekma 1. Boris Susec Velenje, 2. Bojan Pavčič Runarsko, 3. Natja Griljc Kamnik

Druga tekma 1. Boris Sušec Velenje, 2. Katja Gorše Ribnica, 3. Gregor Fireder Škofja Loka

Stane Korenjak

Nova maneža je tudi v turističnem smislu lepa pridobitev za Bloke.

Levo: konj se je moral na mostu ustaviti in zvonček je moral zacingljati.

Na Blokah je lepo

Turistično društvo Bloke je na osnovi projekta Slovenija »moja dežela – lepa in gostoljubna« februarja 2009 v sodelovanju s klubom Gaia, organiziralo predavanje z naslovom zasaditev in nega okrasnih rastlin na problematičnih legah. Predavateljica je bila gospa Nevenka Breznik.

Marca letos je upravni odbor Turističnega društva Bloke objavil razpis za akcijo Na Blokah je lepo. Imenovana je bila ocenjevalna komisija za ocenitev urejenosti hiš in vasi, ki so jo sestavljali: Sonja Drobnič predsednica, Marija Jakopin članica in Matej Pakiž član.

Ob občinskem prazniku so bile najboljšim podeljene nagrade, ki jih je prispevala Občina Bloke. Hkrati pa je na pobudo Turističnega društva občina finančno podprla urejanje vaških središč v vaseh Veliki Vrh, Studeno in Ravniki.

Stane Korenjak

Za lepo urejen lokal in gostoljubnost v letu 2009
Kmečki turizem Branko Knavs, Runarsko 6

Nagrada za najlepši balkon – ga. Slavica Mazij, Velike Bloke 7

Za najlepše urejeno kmetijo – ga. Irena Kraševac, Jeršanovo 6

Nagrada za najlepši balkon – ga. Magda Tanko, Nova vas 65

Za najlepše urejeno kmetijo – ga. Jelka Mestek, Hitenovo 2

Nagrada za najlepši vrt – ga. Majda Zakrajšek, Runarsko 9

Za najlepše urejeno domačijo – ga. Jožica Strman, Gradiško 1

Investicije, ki so se izvajale v letu 2009

Kljub vsesplošnem tarnanju in recesiji smo na občini Bloke v letošnjem letu rekordno investirali v raznorazne obnove objektov in gradnjo infrastrukture. Poleg izvajanja dveh velikih projektov imenovanih Prometna in okoljska infrastruktura, ki smo vam jih predstavili ločeno, vam bomo tu na kratko predstavili še številne druge investicije, ki smo jih in jih še izvajamo v letu 2009.

UREDITEV OŽJEGA OBMOČJA NASELJA

NOVA VAS

Že dalj časa je tlela tiha želja po ureditvi ožjega območja naselja Nova vas. Po izgradnji okoljske in prometne infrastrukture v celotnem naselju Nova vas in po dokončni ureditvi večnamenskega objekta, v katerem deluje tudi občinska uprava, so nastopili pogoji, ki so dovoljevali izvedbo te izgradnje.

Tako smo že zgodaj spomladi porušili »staro mlekarno«. Ta objekt je bil že tako dotrajan, da je predstavljal resno nevarnost za mimoidoče, s svojim izgledom pa je kazal kaj klavrno podobo središča Nove vasi. Odločitev je padla – mora z obličja zemlje.

Takoj za tem je sledila preselitev spomenika žrtvam NOB, ki je bil lociran v samem križišču regionalnih cest v središču Nove vasi.

Župan občine Bloke je predstavnikom Zveze združenj borcev NOB–Bloke predlagal novo, primernejšo lokacijo za postavitev tega spomenika, saj je dosedanja postala predvsem nevarna za izvedbo komemoracij, saj je v neposredni bližini križišča dveh regionalnih cest.

Predstavniki borčevske organizacije so se strinjali z županovim predlogom, saj je predlagana lokacija veliko primernejša za ta

spomenik, ki bo po novem lociran v parkovnem delu središča naselja. Takoj po sklenitvi tega dogovora je sledila spektakularna preselitev celotnega spomenika vključno s temeljem. Da je bil dogodek res spektakularen, priča dejstvo, da se je na kraju dogajanja hitro zbrala velika množica ljudi.

Prepričani smo, da je spomenik na novi lokaciji dobil primernejše in varnejše mesto. Prejšnja lokacija pa je s tem sproščena za izvedbo sodobnejšega križišča regionalnih cest in za morebitno nadomestno gradnjo »stare mlekarne«.

V sklopu urejanja ožjega območja naselja Nova vas smo končno uredili tudi dvorišče pred občinsko stavbo. Dela so obsegala ureditev odvajanja padavinskih voda, zemeljsko pokablitev nizkonapetostnih in telekomunikacijskih vodov na tem območju, zamenjavo spodnjega ustroja dvorišča in izdelavo

obrabnega sloja dvorišča v asfaltni prevleki, vključno z izdelavo talnih označb. V sklopu tega projekta je bil izdelan tudi pločnik vzdolž občinskega dvorišča neposredno ob regionalni cesti, mimo gostilne »pri Dominu«, do KGZ marketa. Za potrebe dveh stanovanj, za zdravstveni dom in za potrebe občine smo postavili nadstrešek sodobnih oblik za štiri osebnna vozila. Dvorišče pred občino smo opremili s sodobnimi svetili.

Dela so bila v celoti zaključena na sam predvečer praznovanja občinskega praznika.

Prav je, da tukaj povemo, da se je uspel župan Občine Bloke dogovoriti z Direkcijo RS za ceste, da bo ta pristopila k sanaciji regionalne ceste Velike Lašče – Nova vas, na odseku od križišča v Novi vasi do konca naselja Nova vas. Omenjena sanacija navedenega cestnega odseka bo po zagotovilu Direkcije RS za ceste izvedena v letošnjem mesecu oktobru.

CESTNA RAZSVETLJAVA

V letu 2007 je stopila v veljavo uredba, v kateri je določeno, da morajo biti uporabljena svetila za zunanjo razsvetljavo samo tista, katerih delež svetlobnega toka, ki seva navzgor, je enak 0 %. Upravljalci vseh zunanjih razsvetl-

redkih občin v Sloveniji, ki imamo obstoječo cestno razsvetljavo izvedeno skladno z novo Uredbo.

OSKRBA S PITNO VODO

Ponosno lahko tudi zapišemo, da smo v letošnjem letu zaključili projekt Vrtina pri Škufčem. Tu gre za nov vodni vir, ki bo v prihodnosti oskrboval s kvalitetno in zdravstveno neoporečno pitno vodo celotno območje občine Bloke. Vrtina je globoka preko 100 m in zajema dno Iške, njena pretočnost pa je preko 7 litrov na sekundo. Gre za izdaten in kvaliteten vodni vir, iz katerega se pitna voda s pomočjo ustrezne črpalke preko 2300 m dolgega tlačnega voda transportira v obstoječi vodohran na Gradiškem.

Dela so v celoti zaključena, uspešno je opravljen tudi tehnični pregled, upravni organ pa bo na podlagi tega v prihodnjih dneh izdal občini Bloke uporabno dovoljenje za uporabo predmetnega vodnega vira.

S tem so nastopili pogoji, da bo občina Bloke v prihodnje lahko posodabljala in širila vodovodno omrežje na celotno njeno območje. V tem trenutku že potekajo aktivnosti v zvezi z vzpostavitvijo oskrbe s pitno vodo iz javnega

sanaciji ceste Ravnik – Andrejčje in bo v teh dneh preplaščena z novim asfaltnim slojem. Do konca leta pa bomo na ta način sanirali še kakšen poškodovan cestni odsek.

V teh dneh smo obnovili tudi vse talne označbe na občinskih cestah in parkirnih površinah.

STANOVANJSKI OBJEKT

FARA 17

Končno je prišel na vrsto za obnovo tudi stanovanjski objekt Fara 17 (stara šola). Pred nekaj leti smo na tem objektu izvedli zamenjavo strešne kritine, v letošnjem letu pa smo objekt toplotno izolirali, zamenjali dotrajano stavbno pohištvo in mu nadeli lepo fasado iz sodobnih materialov. V tako obnovljeni stanovanjski stavbi smo omogočili stanovalcem prijetnejše bivanje, okolica pa je pridobila bolj urejen videz.

KAMNITI VODNJAKI

V NOVI VASI

Ko sta kamnita vodnjaka v Novi vasi leta 2008 čudežno presahnila, smo vaščani Nove vasi in pristojni na občini skupno ugotovili, da brez

jav so skladno s tem zakonom dolžni obstoječa zunanja svetila, katerih svetlobni tok seva tudi navzgor, nadomestiti z ustreznimi svetili v razdobju, ki je tudi določen v omenjenem zakonu.

Na podlagi navedenega smo na občini Bloke pristopili k tem aktivnostim in uredili že skoraj vso obstoječo cestno razsvetljavo skladno z novo Uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja. Verjetno smo ena

vodovoda za naselja Strmca, Mramorovo pri Lužarjih, in Radlek.

CESTNO OMREŽJE

Tudi v letu 2009 bomo kar nekaj postorili na našem skoraj 80 km dolgem cestnem omrežju. Poleg cest, ki so se posodabljale v okviru projektov izvajanja prometne in okoljske infrastrukture, je dobil novo asfaltno prevleko del ceste Nova vas – Velike Bloke. Trenutno je v

obnove cevovoda ne bo šlo. Kljub nekaterim nesoglasjem med »piparji in koritarji« smo na občini Bloke našli rešitev, izdelali nov cevovod in presahle vodnjake oskrbeli z vodo iz zajetja Sušica. Upamo, da bo urednik Bloškega kora-ka ugotovil, da je bojna sekira med »piparji in koritarji« končno zakopana. Občina Bloke pa bojne sekire ne uporablja.

Stane Jakopin

Okoljska in prometna infrastruktura v naseljih Nova vas, Nemška vas in Fara

V tej številki Bloškega koraka občane Blok z veseljem obveščamo, da smo zaključili največji projekt v času delovanja občine Bloke. Kot smo vas že obveščali, smo v letu 2007 pričeli z izvedbo projekta Okoljska in prometna infrastruktura v naseljih Nova vas, Nemška vas in Fara, za katerega smo pridobili preko 60 % evropskih sredstev celotnih stroškov projekta. Vrednost projekta presega 800.000 EUR

Gradnja se je izvajala v letih 2007 – 2009, skladno z zastavljenim terminskim planom v investicijski dokumentaciji. Dela so obsegala izgradnjo sistema odpadne kanalizacije, sistema padavinske kanalizacije, obnovo vodovodnega omrežja na celotni trasi, zemeljsko pokablitev cestne razsvetljave in sanacijo cest, za naselja Nova vas, Nemška vas in Fara.

Tako je na tem projektu skupno izvedeno: 4000 m odpadne kanalizacije; 55 m padavinske kanalizacije; 3800 m obnovljenega vodovodnega omrežja; 1275 m zemeljsko pokabljene cestne razsvetljave; 1600 m saniranih cest.

Nanovozgrajeno infrastrukturo je priključenih skoraj 400 prebivalcev, oz. preko 130 gospodinjstev, kar predstavlja skoraj četrtino celotnega prebivalstva v občini Bloke.

Prav te dni smo za navedeno gradnjo uspešno

izvedli tehnični pregled, tako lahko v kratkim pričakujemo uporabno dovoljenje.

Z zaključkom tega projekta je najgostejše

Prometna in okoljska infrastruktura Velike Bloke

Z zadovoljstvom lahko poročamo, da smo v letošnjem letu pričeli z izgradnjo projekta Prometna in okoljska infrastruktura Velike Bloke. Pravzaprav so se dela pričela že v letu 2006, ko smo pričeli z zemljiškoknjižnim urejanjem zemljišč, potrebnih za ta projekt. Na podlagi pridobljenih lastninskih pravic na potrebnih zemljiščih in na podlagi izdelane projektne dokumentacije smo v letu 2008 pridobili gradbeno dovoljenje in izdelali investicijski projekt.

Ocenjena vrednost tega projekta znaša preko 600.000 EUR. S tako izdelano investicijsko do-

smo prejeli s strani Službe Vlade RS za regionalni razvoj pozitiven sklep in v mesecu septembru 2008 sklenili s Službo Vlade RS za regionalni razvoj pogodbo o sofinanciranju projekta Prometna in okoljska infrastruktura Velike Bloke.

Obravnavani projekt zajema izgradnjo odpadne kanalizacije v dolžini 947 m, izgradnjo padavinske kanalizacije v dolžini 531 m, sanacijo javnega vodovodnega omrežja v dolžini 531 m, sanacijo lokalne ceste v dolžini 270 m, rekonstrukcijo cestne razsvetljave v dolžini 531 m in zagon s sanacijo obstoječe, nedelujoče čistilne naprave v Velikih Blokah, ki je bila zgrajena v letu 1994.

Področje gradnje tega projekta zajema dolnji konec naselja Velike Bloke, to je od hišne številke 15 proti Novi vasi do zadnje hiše in nato desno po poljski poti do obstoječe čistilne naprave. Izgradnja te infrastrukture pa poteka tudi od kapelice v središču naselja Velike Bloke po »Mali gasi« do zadnje hiše in nato do obstoječe čistilne naprave.

V letošnjem letu je potekala vzporedna izgradnja padavinskega in fekalnega kanala, hkrati pa se je izvajala tudi sanacija vodovodnega omrežja in zemeljska pokablitev cestne razsvetljave. Pred kratkim pa je bila izvedena asfaltna prevleka tako imenovane »Male gase«. Z navedenimi izvedenimi deli smo izpolnili zastavljeni obseg del za leto 2009, kar

predstavlja približno polovico projekta.

Za naslednje leto nam preostane še dokončanje sanacije javne poti vključno z asfaltiranjem, dokončanje izgradnje odpadnega in padavinskega kanala, zagon čistilne naprave vključno z vgradnjo vse potrebne opreme, priključitev na elektro omrežje in priključitev porabnikov na kanalizacijski sistem. Na koncu pa smo

kumentacijo smo se prijavili na tretji javni razpis za prednostno usmeritev »Regionalni razvojni programi« v okviru operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007–2013, razvojne prioritete »Razvoj regij«. Na osnovi te prijave

seveda dolžni izdelati projektno dokumentacijo izvedenih del vključno z vsemi geodetskimi izmerami in pridobiti vsa uporabna dovoljenja za potrebe obratovanja čistilne naprave v Velikih Blokah.

naseljen predel naše občine opremljen z novo sodobno okoljsko in prometno infrastrukturo, ki bo služila svojemu namenu vrsto let in bistveno pripomogla k ohranjanju zdravja okolja na občinski, regijski in tudi državni ravni.

Prav posebna zahvala gre vsekakor vsem občanom občine Bloke, ki so z velikim razumevanjem spremljali gradnjo in bili pri tem ovirani pri svojih vsakodnevnih opravilih. S tem smo dokazali, da skupaj zmoremo.

Seveda so za izvajanje tega projekta nastali pogoji, ko je občina Bloke v letih 2004 – 2006 zgradila čistilno napravo s soinvestiranjem dveh gospodarskih družb, ki delujejo na področju občine in ko je bil zgrajen osnovni kanal za prevajanje odpadnih voda do čistilne naprave. Tako zajema kanalizacijski sistem za odvajanje odpadnih voda skoraj 6000 m cevovoda, zgrajenega pretežno po strnjenih naseljih. Skupna vrednost celotne infrastrukture v naseljih Nova vas, Nemška vas in Fara presega 1.200.000 EUR.

Stane Jakopin

Vsi, ki smo sodelovali pri izvajanju tega projekta, se vsem občanom občine Bloke, še posebej pa prebivalcem naselja Velike Bloke, zahvaljujemo, ker ste pokazali veliko razumevanja, saj ste bili nemalokrat moteni pri svojih vsakodnevnih opravilih, ko so se dela izvajala.

Tako mero razumevanja pričakujemo od vas do konca izvajanja tega projekta, saj se zave-

damo, da je brez vašega sodelovanja težko doseči kvalitetno izvedbo del in jih izvesti v zastavljenem terminu.

Stane Jakopin

Je to razvoj?

Dr. Peter Verlič, poslanec

Mineva eno leto od državnoborskih volitev in s tem prvo leto mojih parlamentarnih izkušenj. Seveda je vloga opozicijskega poslanca drugačna od vloge poslanca, ki je del vladajoče koalicije. Ne glede na to pa smo se v poslanski skupini SDS odločili, da zaradi zaostrenih gospodarskih razmer predlagamo sodelovanje v t.i. razvojnem partnerstvu. To pomeni, da smo bili pripravljeni podpreti vse dobre predloge Pahorjeve vlade, ki bi Sloveniji pomagali iz krize, celo več, SDS je v Državni zbor predložila paket gospodarskih in socialnih ukrepov kot pomoč pri izhodu iz krize. Žal se je leva koalicija SD, Zares, LDS in DESUS odločila, da pri partnerstvu ne bo sodelovala ter zavrnila vse naše predloge, enako tudi vlada.

Kje smo leto po volitvah?

Približno polovica izgubljenih delovnih mest je verjetno neizogiben rezultat krize, polovica pa rezultat zamud in neukrepanja – z razvojem in ustvarjanjem novih delovnih mest se nihče ne ukvarja – ministri tekmujejo v napovedih novih davkov.

Vlada deluje ideološko (ne išče ravnotežja med socialo in konkurenčnostjo, med solidarnostjo in svobodo, se prekomerno vmešava v gospodarstvo, krepi državno lastnino in vpliv države v podjetjih).

Izvajajo kadrovske čistke v upravi in podjetjih ne glede na povzročeno škodo.

Pri najresnejših temah se vlada zaletava (predvsem pri zunanjih zadevah je to vzorec, da se z nekom skregaš, potem pa ... bo, kar bo ... s Hrvaško smo že videli, kaj nastane na koncu iz tega).

Vlada nima rezultatov. Eno leto po volitvah ni niti enega samega večjega uspeha.

Ni obiskov v regijah, ni bilo niti večkrat obljubljenega obiska Pomurja in Mure.

Zapravlja številne priložnosti – SLO npr. predseduje Svetu Evrope – ali je kdo to sploh opazil? V evropski in svetovni javnosti smo se iz dejavnika, ki je sposoben reševati probleme drugih, nesporno spremenili v nekoga, ki je del problema.

Vojne zakone sprejema s preglasovanjem, sprejema celo rasistične zakone, ki ločujejo pravice otrok glede na domnevno vlogo njihovih staršev.

Kot edina vlada v EU zavrača resolucijo EP o evropski zavesti in totalitarizmu ter ignorira 23. avgust, evropski dan spomina na žrtve vseh totalitarizmov.

Kako popraviti stanje?

Vladni ukrepi so deloma prišli na področju sociale, kar je najlažje.

Bistveno premalo je bilo narejenega pri razbremenitvi gospodarstva, zato ni novih delovnih mest – zavrjeni vsi predlogi SDS.

Posledica je naraščanje zadolževanja, ki je dobilo kritične razsežnosti.

Nastopil je zadnji čas za pravo kombinacijo reformnih in protikriznih ukrepov.

Ključni potrebni ukrepi:

1. Neposredno povečevanje zaposlovanja:
 - a. investicije v prometno infrastrukturo (razvojne osi),
 - b. stanovanjska izgradnja in
 - c. obnove javnih objektov – varčevanje z energijo.
2. Sprostitev kreditnega krča za mala in srednja podjetja, poenostavitev jamstvenih shem.
3. Povečanje števila vpisnih mest na fakultetah, promocija študija na deficitarnih študijih, stimulaturna štipendijska politika.
4. Omejitev javne porabe na določen odstotek BDP z ustavnim zakonom za čas krize ali trajno.
5. Reforma celotnega javnega sektorja s ciljem večje učinkovitosti ob manjši porabi.

V preteklem letu sem kot opozicijski poslanec naslovil na vlado, zlasti ministru za promet Vlačiču in ministru za okolje in prostor Erjavcu, preko 30 pisnih in ustnih poslanskih vprašanj (sem v vrhu med poslanci po številu zastavljenih vprašanj), kar ne preseneča, saj se v teh dveh resorjih, prometnem in prostorskem, v preteklem letu ni premaknilo praktično nič. Ker je za področje Notranske projekt regijskega odlagališča odpadkov bistvenega pomena, bom s poslanskimi vprašanji še naprej terjal odgovore od resornega ministra. Na mojo pobudo smo v naši poslanski skupini predlagali državnoborskemu Odboru za okolje in prostor, da odlagališča odpadkov na obstoječih deponijah ostajajo odprta, in s tem po mojem prepričanju rešili akuten problem deponiranja odpadkov, ki bi nedvomno nastal v občinah, če bi morali te deponije zapreti, ne da bi bilo regijsko odlagališče že vzpostavljeno.

Za konec pa ponovno povabilo v poslansko pisarno. Od meseca oktobra dalje bom na Občini Bloke vsak drugi ponedeljek v mesecu od 9. do 11. ure dopoldan, sicer pa mi lahko vedno pišete na elektronski naslov: peter.verlic@dz-rs.si.

Intervju z dr. E. Johnom B. Allenom

O bloškem smučanju sta napisana le dva odstavka!

SLOVENIJO JE V PRETEKLIH DNEH OBISKAL EDEN NAJPOMEMBNEJŠIH POZNAVALCEV ZGODOVINE SMUČANJA NA SVETU DR. E. JOHN B. ALLEN. PROFESOR ALLEN JE OB TEJ PRILOŽNOSTI PRIPRAVIL ŠEST PREDAVANJ PO VSEJ SLOVENIJI, NA KATERIH JE OSVETLIL ZGODOVINO SMUČANJA V EVROPI IN V ZDRUŽENIH DRŽAVAH AMERIKE. ENO OD PREDAVANJ JE IMEL TUDI NA BLOKAH, MI PA SMO SE Z NJIM POGOVARJALI ŽE PRED TEM. V POGOVORU JE RAZKRIL, KAKO SE JE SPOZNAL Z ZGODOVINO SMUČANJA, KAKŠNO MESTO IMA V SVETU BLOŠKO SMUČANJE TER KAKO JE S PRILJUBLJENOSTJO TEGA ŠPORTA V ZDA.

Profesor John Allen, se lahko na začetku predstavite, kaj počnete in kako ste začeli z brskanjem po zgodovini smučanja?

Sem upokojeni profesor zgodovine, pokoj sedaj uživam že 11. leto. V svojem delu sem se največ ukvarjal z obdobjem renesanse. Leta 1976 sem se prvič srečal z zgodovino smučanja, ko sem obiskal razstavo slik o smučanju. Kaj takega prej nisem videl! To se je dogajalo v Münchnu in smučanje me je tako prevzelo, da sem kupil eno od slik. Ko sem se vrnil domov, sem se takoj zakopal v knjige in ugotovil, da je podatkov o zgodovini smučanja zelo zelo malo.

Pa vendar ste začeli iskati podatke in jih tudi dobili, sicer ne bi uspeli napisati kar sedmih knjig. Ste med svojim raziskovanjem tudi odkrili, kje in kdaj se je smučanje pravzaprav začelo?

Na to vprašanje se ne da odgovoriti povsem natančno. Kitajski znanstveniki so menda našli slike smuči v neki jami, ki naj bi bile strašansko stare. Sam sem videl fotografije te jame, a ne verjamem, da so risbe na stenah tako stare. Kakorkoli že, prvi dokazi o smučanju se pojavljajo v Rusiji, na najdišču VIS 1. Tam so arheologi našli okoli 250 parov smuči, ki so prav posebne oblike. In te smuči kažejo, vsaj po mojem mnenju, na prve začetke smučanja.

Toda Slovence in Bločane prav posebej zanima, kam bi na tej časovni premici postavili bloško smučanje?

Edini vir o smučanju v Sloveniji in na Blokah je Valvasorjev zapis v poznem 17. stoletju, pa še ta je tako skromen, da se kaj natančnejšega ne da izluščiti. Poleg tega Valvasor ne piše ničesar o tem, kako dolgo se smučanje na Blokah že uporablja. Tako bi ga nekako umestil v sredino 17. stoletja. Ne vem sicer, kako podrobno poznate zgodovino, a ena od teorij pravi, da naj bi smučanje sem prinesli Švedi. Druga teorija pravi, da je bil to vpliv Norvežanov ... Kar bi sam še želel preveriti, če bom imel čas, je zapis nekega dunajskega škofa, ki je pisal o smučanju, mogoče prav na tem območju.

Ko takole raziskujete in obiskujete kraje po svetu, se vam zdi, da ljudje vedo za Bloke? So torej Bloke svetovno znane po svojem smučanju?

Ne! Mislim, da Bloke niso poznane niti v Sloveniji, kaj šele v drugih državah. Mogoče na vzhodu še, ker so zgodovinarji brali Valvasorjevo delo. Delno se za boljšo prepoznavnost lahko zahvalite nemškemu zgodovinarju Carlu Luthru, ki je obiskal te kraje in tudi zapisal nekaj stvari v svoji reviji. Na zahodu, vsaj kolikor vem, o bloškem smučanju ni ne duha ne sluha.

Bločani imamo včasih občutek, da smo izu-

no dolge in dodelane. To je bilo nadaljevanje snežnih krpelj, ki so se v mehkem snegu ugrezale. Drugi tip smuči pa so bile tekmovalne. Precej podobne potovalnim, le da so imele krivine porezane. V Kaliforniji so namreč prirejali tekmovanja v smuku. Pravzaprav v preprostem smuku: odšli so na vrh hriba in se spustili naravnost navzdol. Kdor je prišel prvi do dna, je bil zmagovalec. In to je tisto, kar razlikuje starodavno smučanje v Združenih državah Amerike in v Evropi. A kar je posebej

John Allen v pogovoru.

mili smučanje.

To je podobno vprašanje kot tisto, kdo je odkril Ameriko: Leif Ericson, ki je pristal na Novi Fundlandiji, ali Krištof Kolumb, ki je Ameriko odkril 500 let pozneje. Torej ni tako pomembno, kdo je bil prvi, ampak čigavo odkritje ima večji pomen za kasnejše ravnanje. Bloško smučanje na primer ni imelo nikakršnega vpliva na smučanje v Kaliforniji.

Kaj pa je glavna razlika v izdelavi smuči ali v tehniki smučanja med ZDA in Evropo?

Odisno od tega, katero obdobje primerjate. Pri izdelavi smuči so najbolj vplivni Skandinavci. Toda v Kaliforniji lahko najdemo dva tipa smuči: potovalne smuči, ki so bile izjem-

zanimivo, da niti to ni imelo posebnega vpliva na smučanje v ZDA.

Kako priljubljeno pa je smučanje v ZDA danes?

To je zelo težko vprašanje. Vsekakor ni tako priljubljeno kot v Evropi. Zanimanje poraste med olimpijskimi igrami, Američani se požvižgajo na tekme svetovnega pokala. Naš zadnji heroj Bode Miller, ki je mimorede doma povsem blizu mene v New Hampshireu, pri nas ni tako priljubljen kot v Evropi. Smučanje je postalo izjemno drago in s tega vidika za nekatere težje dostopno. In verjetno je tukaj potrebno iskati razlog, da je tek na smučeh postal zelo popularen.

John Allen med predavanjem.

Profesor Allen, v Sloveniji ste drugič, kakšni so vaši vtisi o naši mali deželi?

Vsekakor se ne da primerjati z velikimi smučarskimi središči. Kar je po svoje dobro. Predstavljajte si, da bi v Kranjski Gori imeli ogromna smučišča z gostilnami in restavracijami, kjer bi neprestano igrala neka glasba. To, kar imate, je odlično, vendar je za turizem to nekoliko slabše.

Se vam zdi, da na Blokah dovolj skrbimo za kulturno dediščino?

Mogoče skrbite celo preveč! (smeh) Mogoče se celo preveč ukvarjate s tem, kar morda sploh ni bilo tukaj. Vaša smučarska zveza ima bloškega smučarja v svojem simbolu. Se vam ne zdi, da je to celo neokusno? Da mešajo starodavno smučanje z nečim modernim. Bloško smučanje ni bilo nikoli tekmovalno in nesmiselno se mi zdi, da ima Smučarska zveza Slovenije v svojem grbu bloškega smučarja. Ali pa denimo Rudolf Badjura, ki je okoli leta 1920 poskušal prikazati bloške smučarje kot tekmovalce ... kar v resnici sploh niso bili. Poskušal je nadaljevati bloško tradicijo, a tega v resnici ni naredil.

Pogrešate na Blokah smučarski muzej?

To je politično vprašanje. Vem, da ga nameravate zgraditi. Mislim, da bi bila čudovita pridobitev. Gotovo bi tudi pomagalo turizmu. Smučanje se tako lepo prilega ljudski tradiciji in na Blokah je ta tradicija še živa. In ko ste me prej spraševali o kulturni dediščini: ali v Sloveniji visoke uradnike, ki pridejo na meddržavna srečanja, peljete na Ljubljanski grad? Ne? Na Norveškem pomembne goste najprej peljejo h kralju, nato pa v smučarski muzej. In s tem pokažejo, za kaj jim je mar.

Posvet o razvoju turizma na Blokah

Turistično društvo Bloke, Zavod Symbiosis in občina Bloke smo v letu 2008 kandidirali na razpis za sredstva LEADER s projektom Ozaveščanje za razvoj turizma na Blokah. Projekt smo poimenovali KrpanKa in tako v akronim vpletli Krpana in besedo krpanka (sestavljanka iz majhnih krp blaga). Slednje ponazarja ključni element projekta, to je povezovanje lokalnih prebivalcev in lokalnih virov, ki omogočajo razvoj turizma.

V preteklih letih smo s številnimi aktivnostmi in projekti že veliko storili za promocijo Blok. Kljub temu se zdi, da turisti naše kraje obiskujejo bolj naključno, si v kratkem času ogledajo kakšno stvar in že nadaljujejo pot na Dolenjsko ali proti morju. Da bi turistom nudili kaj več kot hrano, prenočišče in označeno pot, pa moramo izboljšati povezanost ponudnikov in s primerno promocijo pritegniti turiste, da se pri nas ustavijo za daljši čas.

Z namenom vzpostavljanja dialoga med lokalnimi prebivalci smo 23. septembra organizirali posvet o razvoju turizma na Blokah. Posvet, ki se ga je udeležilo 30 prebivalcev Blok in sosednjih občin, je bil sestavljen iz dveh delov. V prvem delu so predavateljice predstavile nekatere možnosti in dobre prakse na področju razvoja lokalnega turizma. Lili Mahne, Notranjski ekološki center, je s svojo predstavitvijo odprla razpravo o zahtevnosti prijavljanja na razpis za pridobivanje nepovratnih sredstev. Metka Starič z zavoda Parnas, zavod za turizem in kulturo Velike Lašče, je predstavila zanimiv primer iz Mišje doline z Velikimi logi, kjer so uspeli povezati lokalne ponudnike širšega območja te naravne znamenitosti. Sledilo je predavanje Marjete Keršič Svetel, ki je predstavila, kaj je ekoturizem. To obliko turizma na kratko označimo kot potovanje ali izlet v bolj ali manj neokrnjeno naravno okolje z namenom doživljati naravo, se rekreirati, izobraževati ali sodelovati pri prostovoljnem delu. S številnimi naravnimi in kulturnimi znamenitostmi in neokrnjeno naravo imamo na Blokah še vse možnosti za kakovosten razvoj ekoturizma. Pred razpravo sem sama na kratko predstavila še stanje v turizmu na Blokah in podala predlog usmeritev za nadaljnje aktivnosti. Pri analizi stanja turizma na Blokah sem namreč ugotovila, da so strateške osnove za razvoj turizma že oblikovane v Lokalni razvojni strategiji območja LAS Po poteh dediščine od Idrije

do Kolpe ter v Regionalnem razvojnem programu Notranjsko-kraške regije 2007–2013. Bolj kot strateške osnove na Blokah potrebujemo nabor konkretnih aktivnosti, ki jih lahko izvedemo v obdobju naslednjih 2–3 let.

V razpravi so udeleženci posveta predlagali nekatere dopolnitve in spremembe usmeritev, nato pa smo jih sprejeli kot rezultat posveta. Tako bomo v prihodnjih letih z navidez majhnimi koraki le naredili premik na področju razvoja turizma na Blokah.

USMERITVE ZA RAZVOJ TURIZMA NA BLOKAH 2009 – 2012

1. Na svetovnem spletu dopolniti predstavitev turistične ponudbe in ponudnikov.
2. Zagotoviti sredstva za delovanje Turistično-informativnega centra in obratovanje v juliju in avgustu tudi ob sobotah in nedeljah.
3. Organizirati in izvesti tečaje za »specializacijo«
turističnih vodnikov (naravna in kulturna dediščina).
4. Nadaljevati prizadevanja za ustanovitev Muzeja bloškega smučanja.
5. Organizirati skupno trženje bloških ekoloških pridelkov (prodaja na ljubljanski Eko-tržnici in v Novi vasi).
6. Organizirati prodajo lokalnih izdelkov v lokalnem okolju (dogovor s Kmetijsko gozdarsko zadrugo Cerknica).
7. Izboljšati povezanost turističnih ponudnikov na lokalni in regionalni ravni.
8. Organizirati gostinsko ponudbo ob tekaških progah vsaj v času večjega obiska.
9. Urediti naravoslovno učno pot ob Bloščici.
10. Urediti in označiti steze za jahanje in kolesarjenje.
11. Omogočiti zainteresiranim obiskovalcem opazovanje rjavega medveda in fotolov.
12. Aktivno sodelovati pri dejavnostih za razvoj turizma na območju Notranjsko-kraške ekoregije in uveljaviti blagovno znamko Zeleni kras tudi na območju Blok.

Priprava: Jana Kus Veenfliet

DONACIJA TURISTIČNE ZVEZE

Turistično društvo Bloke je uspelo na razpisu, ki sta ga izvedla Turistična zveza Slovenije in Direktorat ter je namenjen za pomoč društvom pri organizaciji turističnih prireditev. Sredstva je društvo uspešno vložilo v promocijo in oglaševalsko dejavnost pri izvedbi Mihaelovega sejma.

Krovcova z Rožančega

Učiteljski poklic me je osrečeval

MILENA LIPOVEC, ROJENA KOVAČIČ JE BLOČANKA PO RODU, KI PA JO JE ŽELJA PO ZNANJU, TAKO KOT MNOGE DRUGE, POPELJALA V PRESTOLNICO LJUBLJANO. TAM JE PO KONČANEM ŠOLANJU IN PO PRVIH UČITELJSKIH IZKUŠNJAH NA BLOKAH KOT UČITELJICA NA RAZREDNI STOPNJI OŠ VALENTIN VODNIK POUČEVALA CELIH 27 LET. V SVOJEM POKLICU JE NAŠLA NOVE IZZIVE. SKUPAJ Z MOŽEM SI JE USTVARILA TOPEL DOM TER DOČAKALA PRELEPO JESEN ŽIVLJENJA, KO JE ZAČELA URESNIČEVATI VELIKO ŽELJO PO SLIKANJU. SAMA PRAVI, DA JE ODRAŠČALA V DRUŽINI, KI JI JE DALA VELIKO LJUBEZNI, TOLIKO, DA JO JE VEDNO PRIPRAVLJENA DELITI MED LJUDMI. PREDVSEM PA NE BO NIKOLI USAHNILA NJENA LJUBEZEN DO OTROK, PRVOŠOLČKOV, KI SO JO IMELI TAKO RADI, DA SE ŠE PO TOLIKO LETIH SPOMNIJO NA SVOJO UČITELJICO IZ PRVEGA RAZREDA. SVOJA ČUSTVA VESELJA IN ŽALOSTI, PREDVSEM PA SPOMINE NA RODNI KRAJ IN DRUŽINO OPISUJE V SVOJIH PESMIH.

OTROŠTVO

Kakšno je bilo vaše otroštvo in kaj vam je še posebno ostalo v spominu?

Pozimi leta 1938 sem se rodila v prijazni vasi Rožanče. V družini nas je bilo sedem otrok, jaz sem bila četrta po vrsti. Prva otroška leta smo preživljali v miru in sreči. Ob dobrih in skrbnih starših smo se počutili varne in ljubljene. Že zgodaj sta nas navajala na delo. Vsak je imel svojo zadolžitev. Starejši so starešem pomagali pri zahtevnejših delih, mlajši pa manj zahtevna dela doma in na polju. V času košnje so se v zgodnjih jutranjih urah slišali vriski koscev in klepanje kos. Za veliko senožet sta starša najela kosce. Po poti mimo hiše so ropotali polni vozovi z volovsko vprego. Ob večerih, ko je bilo delo končano, se je vsa družina zbrala za veliko mizo ob petrolejki. Obvezna je bila pohvala za pridne, pa tudi graja, če je bilo potrebno. Fizične kazni nismo poznali.

Spominjam se, da je nekega dne sosedova mama k nam prinesla komaj rojenega prašička. Bil je trinajsti po vrsti in pri svinji ni imel seska. Hvaležno sem ga sprejela in ga z mlekom hranila po dudki. Prašiček me je vedno ubogal in me spremljal povsod v okolici doma. Ko pa je bil že velik, je šel v svinjak. Ostala sva prijatelja. Bala sem se bližajočih kolin.

Otroštvo nam je zaznamovala tudi vojna, ki je na nas pustila boleče spomine. Nebo so prekrila sovražna letala. Slišalo se je grozeče bobnenje, poka in rožljanje težkih vojaških vozil. Ptice so utihnile, otroški smeh in vrisk je zamrl. Stisnili smo se k staršema in trepetali. Le njun objem nas je umiril. Pretresljive dogodke, ki so sledili, sem opisala v pesmi Trnova pot. Iz pesmi sem izločila le delček, ki opisuje žalostno tragedijo:

*Vojna je kruto posegla v družino,
očeta ubila otrokom nasilno.
Sirote so se v strahu stiskale
in mamo hlipajoče objemale.*

*Mama je sama ostala z drobižkom,
najmlajša otroka je zavila s pleničko,
z grozo se je zazrla v daljavo:
»Ko bi bili večji, bi mi pomagalo.«*

*Hladni dnevi so se vrstili,
mami nalog za dva naprtili.
Starejša otroka sta priskočila
in očeta malce nadomestila.*

Milena je nove izzive našla tudi po koncu poučevanja. Slikanje jo je že od nekdaj navduševalo.

*V mami je rastle podvojena moč,
neutrudno je delala dogo v noč.
Priskočil je dober sosed v pomoč,
skupaj sta delala še pozno v noč.*

*Le kje dobiva to moč,
so ljudje spraševali.
»Mati vse zmore,«
so ljudje modrovali.*

Tedaj je bil najmlajši otrok star tri tedne, najstarejši pa 12 let. Živo se spominjam tega strašnega dogodka. Poleg še trajajoče vojne nas je izguba očeta zelo prizadela. Mislim, da smo kar čez noč odrasli. Starejša dva sta prevzela očetovo delo, jaz pa skrb za mlajša bratca. Mama je večkrat rekla: »Saj bomo zmogli, vsak dan ste večji.«

Ob zimskih večerih nam je pripovedovala resnične kmečke zgodbe iz starih časov. Le-te je pozneje tudi zapisovala in jih pošiljala pisateljici Magdi Stražišar v Cerknico. Pogosto nam je recitirala tudi pesmi, ki se jih je učila v osnovni šoli. Te pesmi sem zapisala in so nam v drag spomin. Pri nas je bila knjiga zelo cenjena. Starejša sestra Julka nam je v zimskih večerih pogosto prebiral. Radi smo poslušali in tako vzljubili knjigo ter si bogatili besedni zaklad.

V SVET PO UČENOST

Kakšna je bila vaša pot šolanja in zakaj ste se odločili za poklic učiteljice?

V prvem letu svobode sem postala prvošolka na podružnični šoli Sv. Trojica, ki je bila pol ure oddaljena od doma. Pouk je potekal v kombinirani obliki. Rada sem se učila. Nato me je pot vodila v Stari trg na nižjo gimnazijo. Stanovala sem v internatu. Uspešno sem zaključila in pred mano je bila odločitev o izbiri poklica. Nič nisem premišljevala. Želela sem si postati učiteljica, saj so bile to moje otroške sanje. Uspešno sem opravila sprejemni izpit na Učiteljski šoli v Ljubljani. Vključena sem bila v dober razred, kjer smo se zelo dobro razumeli. To prijateljstvo živi še danes, saj se vsako leto v mesecu maju srečujemo.

Med šolskimi počitnicami so takrat potekale delovne brigade. Za delovno brigado gradnje ceste Novo mesto-Smlednik se je odločila dobra polovica dijakov iz razreda. Večina nas je prejela priznanje z nazivom Udarnik in značko. To je bila pozitivna izkušnja. V letih študija sem med šolskimi počitnicami vodila tudi skupino otrok v šolskih kolonijah na morju ali v hribih. V eni izmed skupin so bili tudi otroci iz Blok.

UČITELJSKI POKLIC ME JE OSREČEVAL

Kakšni so bili začetki vašega poučevanja in kakšne izzive ste našli v svojem poklicu?

Po končanem petletnem študiju smo se mladi učitelji razpršili po Sloveniji. Dodeljena sem bila na enooddelčno šolo Krajič. Tu me je od 1. do 4. razreda čakalo 21 otrok. Pouk je bil v kombinirani obliki: dopoldne 3. in 4. razred, popoldne pa 1. in 2. razred. Za kosilo skoraj ni bilo časa. Kljub težkemu delu me na to obdobje vežejo prijetni spomini na otroke in starše, ki so bili vedno pripravljeni pomagati. Otroci so radi hodili šolo. Spominjam se hude zime z visokimi zameti. Vsi otroci so prigazili, deček iz Lužarjev, ki je bil najbolj oddaljen, pa je v spremstvu očeta prijahal na konju. Z rokavicami smo sedli okrog lončene peči in pričeli s poukom.

V razred so prišli tudi otroci, ki so imeli gibalne težave. Za njih sem poiskala pot, ki je bila zelo uspešna. Projekt »Gibalna vzgoja za motorično manj spretno« sem najprej vodila v svojem razredu. Tisto leto je s temi težavami v moj razred prišlo kar nekaj otrok. Po nasvet sem šla k dr. Kremžarjevi, ki se je ukvarjala s hiperaktivnimi učenci. Od tedaj dalje sem kar osem let vodila gibalno vzgojo in jo tudi vsebinsko dopolnjevala. Pri težjih motnjah sem imela vadbo kar večkrat na teden, in sicer 20 minut pred poukom. Na začetku šolskega leta sem z določenimi vajami (koordinacija, ravnotežje, ritem ...) za ugotavljanje gibalne spretnosti testirala vse oddelke prvega razreda. Iz vseh oddelkov sem sestavila skupino ter izdelala program glede na njihove motorične težave. Vsakega uspeha smo se veselili vsi skupaj. Nič več se niso bali žoge in lažje so se vključevali v otroško igro. Tako jim je iz meseca v mesec rastla pozitivna samopo-

Kot potrditev mojemu delu mi je skupščina temeljne izobraževalne skupnosti na predlog vodstva šole in učiteljskega zbora leta 1973 izrekla priznanje in podelila nagrado za izredne uspehe pri vzgoji in izobraževanju mladine. Ministrstvo za šolstvo in šport pa mi je leta 1993 podelilo naziva mentorice in svetovalke.

UPOKOJITEV IN NOVI IZZIVI

Kako ste sprejeli slovo od poučevanja? Kako preživljate čas v pokoju in kako sedaj gledate na Bloke?

Zadnje šolsko leto pred upokojitvijo mi je bilo zelo težko. Rada sem imela učiteljski poklic in otroke. Ko se ozrem nazaj na prehojeno učiteljsko pot, me prevzamejo prijetni občutki z notranjim zadovoljstvom. Tedaj pozabim vse napore, ostanejo samo lepi spomini.

Ker so bili otroci pri športni vzgoji zelo uspešni, so v razred prinesli razkošje ustvarjalnosti.

Med letom smo organizirali prireditve za starše, še zdaj se spomnim, s kakšnim zanosom so sodelovali otroci. Na vajah smo se srečevali ob prostih četrtkih, pa tudi starši so priskočili k sodelovanju. Spomnim se, da so z rjuhami improvizirali oder in spekli slaščice za 8. marec. To je bilo zadnje šolsko leto v šoli Krajič, saj so se enooddelčne šole v občini pripravljale na ukinitvev in bil je organiziran prevoz otrok do matične šole. Krajani so se upirali, saj niso hoteli izgubiti šole. Za otroke pa je bilo to najboljše.

Nazaj v Ljubljano sem odšla, ker sem spoznala Srečka Lipovca in se poročila z njim. Tedaj je bil predavatelj na srednji strokovni šoli MNZ Tacen v Ljubljani. Spomladi leta 1963 se je rodila hčerka Vesna.

Po nekaj letih pedagoškega dela v Vzgojno varstvenem zavodu Angele Ocepek sem dobila delovno mesto na razredni stopnji OŠ Valentin Vodnik v Ljubljani. V glavnem sem poučevala v 1. razredu, kjer sem si nabrala bogate izkušnje. Pri pouku sem iskala vedno nove oblike in metode dela, da bi otrokom pomagala prebroditi težave. Prvošolčki pri svojem delu potrebujejo veliko pohvale, spodbude in potrditev.

doba. Vesela sem bila, ko sem jih opazovala pri igri. Uspeh v telovadnici se je močno odražal pri pouku v razredu. Učenci so se sprostili, pričeli so sodelovati pri pouku in v skupini. Nekateri starši so prihajali k uram gibalne vzgoje, da so otrokom lahko pomagali tudi doma. Svoje dosežke sem predstavila po nekaterih šolah, aktivnih in tudi seminarjih.

Po nekaj letih vodenja gibalne vzgoje sem sprejela nov izziv, in sicer je v mojem razredu potekal projekt »Športna vzgoja za bolj spretno in gibalno nadarjene učence«. Športni razred je imel tedensko pet ur športne vzgoje, zaradi česar pa pouk ni bil okrnjen, saj sta se dve uri športne vzgoje izvajali peto šolsko uro. Skupaj z razrednikom jo je vodil tudi športni pedagog. Ob pouku so učenci spoznali še vrsto drugih športov in se naučili osnov smučanja, drsanja, plavanja in rolanja. Ker so bili pri športni vzgoji zelo uspešni, so to razkošje ustvarjalnosti prinesli tudi v razred. Športna vzgoja je dobivala posebno mesto, posledično se je tudi povečalo zanimanje za športni razred. Večkrat smo izdali tudi razredni časopis, ki je bil hkrati prikaz našega dela v šolskem letu. Glasilo 'Iskrice' je bilo celo nagrajeno, Šolski muzej pa nam je podelil knjižno nagrado za razredno knjižnico.

V objemu svojih prvošolčkov pri športni vzgoji.

To me danes osrečuje. Večkrat se srečamo z nekdanjimi prvošolčki, ki so danes zdravniki, učitelji, ... in obujamo spomine. Tudi moja osebna zdravnica je nekdanja prvošolka. Ob njeni zdravniški skrbi se počutim varno, kar pa je za uspešno zdravljenje zelo pomembno.

Takoj po upokojitvi sem se vpisala na Univerzo za tretje življenjsko obdobje. Slikarstvo, ki ga vodi akademska slikarka Zdenka Žido, je eden izmed mojih ljubših študijskih predmetov. Pripravili smo že več razstav. Slikanje mi je tudi pomagalo prebroditi nenadno moževno smrt, ki me je zelo prizadela. Zelo me osrečujeta vnuka Rok in Mark, oba sta uspešna in zavzeta športnika, starejši Rok pa tudi že zaključuje fakulteto. Njima sem posvetila veliko časa in ljubezni.

Milena se še vedno rada vrača domov na Bloke. Pravi, da se je kraj zelo spremenil, odkar je odšla, saj je veliko ljudi odšlo in za sabo pustilo prazne vasi. Opaža, da se zadnje čase spet čutijo mladi in da kraj napreduje tako na kulturnem kot tudi na športnem področju. V svojih čutnih pesmih se vedno znova vrača domov, v prelepo vasico Rožanče.

Anja Anzeljc

Sprehod skozi tesen Kadice

Dolgost življenja našega je kratka

Piše: Manfred Deterding, foto: Andrej Korenč

TEKTONSKA DOGAJANJA SO V GEOLOŠKI ZGODOVINI TUKAJŠNE OZEMLJE GNETLA, DVIGOVALA IN SPUŠČALA IN TAKO IZOBLIKOVALA UGODNE DANOSTI ZA NASTANEK LEPE NARAVNE ZNAMENITOSTI, KI JO DANES OBČUDUJEMO V TESNI KADICE, OB KLANCU CESTE SODRAŽICA – NOVA VAS. IZ GEOLOŠKE PRETEKLOSTI JE TUKAJ OSTALO KOT NEM DOKAZ NEKAJ LEPO OBLIKOVANIH DOLOMITNIH EROZIJSKIH IGEL. VODA JE BILA GLAVNI GRADITELJ, PREDVSEM PA OBLIKOVALEC ČUDOVITE TESNI KADIC, POD VZHODNIM ROBOM BLOŠKE PLANOTE.

Tukajšni potok Bistrica, ki izdanja v številnih izviri odvaja vodo z roba Bloške planote, v padavinskih obdobjih pa še številni pritoki in pritočki, ki sestavljajo členovito povirje, pomagajo odvajati vodo s strmih bregov in bogatijo potok Bistrico. Ob »hudih urah« nenadoma oživijo razdiralni hudourniki, vendar kontrolirano odvajajo v zelo kratkem času nabrano vodo iz strmih sten v stalni potok. Voda je kot odlično topilo poiskala vse tektonske napake v matični karbonatni kamnini, triasne starosti (250 do 200 milijonov let), jo delno stopila, delno pa odnesla in tako počasi ustvarila globoko in ostro tesen. S svojim tokom je tako ustvarila majhne slapove, stopnje, brzice in majhne tolmane. Predvsem tolmunčki so skledasto oblikovani in delujejo kot prestrezalci oziroma lovci vode. Vse te oblikovane strukture potoka blažijo njegovo razdiralno moč. Prej ali slej pa vodotok doseže neprepustne kamnine, oblikovanje ozemlja se zelo upočasni, vendar ne preneha. Proces geomorfološkega oblikovanja ozemlja poteka še danes, vendar je dolgost človeškega življenja zanemarljiva v primeri z dolgostjo geološkega časa, da bi bile človeku spremembe opazne.

Že pradavno so tod živeči ljudje, ki so bili zelo navezani na naravo in bili tudi njeni natančni opazovalci, poimenovali te lepo oblikovane tolmunčke z domačim imenom **kadice**.

Na ogledu tesni Kadice boste sami ugotovili, da je človeška roka že posegla tudi v ta del narave in jo že malo pokvarila. Želimo in upamo, da bo prevladala ekološka zavest.

DOSTOP

Z Blok se v Kadice podamo po cesti Nova vas – Sodražica mimo Runarskega. Ko se peljemo po Boncarju, ustavimo na počivališču pred usekom. Tukaj je prav pripravno mesto, da preko ograje vržete smeti, ki ste jih pripeljali od doma in zatrpate sotesko Kadice. (Vendar vam to ne bo uspelo, ker jih turistični društvi Sodražica in Bloke vsako leto pridno pobirata.) Tako se peš podate malo nazaj do lesenega rimskega milnika, pri katerem se steza pričenja spuščati skozi tesen. Pot ima izrazito alpski značaj tako po rastlinstvu kot po obliki terena. Je kar zahtevna in imeti morate dobro terensko obuvanje. Ko obidete vse slapove in kadice, nadaljujte še do Zg. Matičih. Tu boste visoko v strmini zagledali skalno iglo, ki ji pravijo Škofek ali pa Matiča deklica. Vrnite se po isti poti ali pa nadaljujete do Sp. Matičih in se od njih povzpnete na glavno cesto.

Šola v naravi

Tudi letos smo se odpravili na Debeli rtič. Imeli smo srečo z vremenom. Vsi učenci smo izboljšali tehnike plavanja in osvojili kar osem zlatih delfinčkov.

Poleg plavanja pa smo imeli tudi zanimiv pouk. Srečali smo se z vrtnarko in spoznali rastline, ki na Blokah uspevajo samo v cvetličnih lončkih. Na plaži in v morju smo nabrali veliko školjk, polžev, alg in ostankov rakovic. Pripravili smo razstavo, ki so si jo z zanimanjem ogledali tudi učenci osnovne šole Spodnja Šiška. Fantje so bili navdušeni nad nočnim kopanjem in igranjem nogometa, deklice pa smo uživale v plesu. Zanimiv je bil tudi izlet z ladjo. Ogledali smo si mesto Izolo in Simonov zaliv, kjer smo se ohladili s sladoledom. Nepozaben je bil večer s potapljačem. Pokazal nam je opremo. Potapljali smo se v bazenu. Z dihalko smo črpali zrak

iz jeklenke. Zadnji dan smo se še malo potepali ob morju. Ogledali smo si soline v Strunjanu in mesto Piran s Tartinijevim trgom.

Ustavili smo se tudi v Gasilski brigadi Koper. Poklicni gasilci so nam pokazali dom, opremo in

predstavili svoje delo. Peljali so nas tudi s kamionom, ki je imel za kratek čas prižgane luči in sireno. Počutili smo se, kot da so nas poklicali na pravo intervencijo.

Učenci in razredničarka 5. razreda Pavla Ponikvar

Razglednica z Debelega rtiča Dragi doma ostali Bločani!

*Spet september je prišel
in peti razred na morje
se plavat je učitelj odšel.
Vemo, da na Blokah je že skoraj
zima,
tukaj le oseka – plima.
Tudi če malo burja vleče,
mlad Bločan se pogumno sleče,
skoči v vodo, maha fino,
da premaga oseko – plimo.
Če bo vreme še kak dan,
bomo plavali v Piran.
Brž izkopljite prekop,
pa priplavamo do Blok!*

Nace Farkaš

Spoznavamo ustanove v Novi vasi Pošta

V sredini septembra smo se odpravili na pošto, kjer nas je prijazno pričakala upravnica pošte gospa Slavi Tekavčič. Povprašali smo jo, kdo so zaposleni na pošti, in izvedeli, da sta dva pismonoša in ona – poštna uslužbenka. Pismonoša razvrščata prispelo pošto po predalčkih – vsaka vas ima svoj predalček – nato pa jo odpeljeta do naslovnika. Razvažata jo z motorjem ali avtom. Če želite kupiti pismo, znamko, poslati telegram, paket in še mnogo drugega, se obrnete na poštno uslužbenko, ki vas sprejme za poštним okencem.

Ob odhodu smo dobili še knjižico s poštными številkami in pa – bombone. Za zahvalo smo napisali pisemce, kupili znamko in pismo odposlali – in tako ponovili, kakšne usluge nam nudi pošta.

Barbara Širaj

Kolesarji v Ljubljani

V sredo, 16. 9. 2009, smo imeli učenci 8. razreda tehniški dan z naslovom Kolesarji v mestu. Na Krekovem trgu v Ljubljani smo si izposodili kolesa. Med tem ko smo čakali na policista s policijske postaje Vič, smo pomalicali, si nadeli čelade in preizkusili kolesa. Ko sta se policista kolesarja pripeljala, sta nam policistki s policijske postaje Cerknica, Lidija in Mojca, dali še nekaj napotkov za varno vožnjo, z nami pa se je na pot odpeljala učiteljica Anica. Kolesarjenje smo začeli proti Roški cesti, ob Dolenjski cesti, po večjem delu Trnovega, ob potoku Gradaščica in nazaj na Krekov trg proti tržnici.

Na koncu smo se zahvalili policistoma, ki sta nas spremljala.

Naučili smo se, da moramo biti previdni in upoštevati prometne znake ter paziti na rdečo luč na semaforju.

Z vožnjo po Ljubljani smo si pridobili kar nekaj izkušenj, ki jih bomo potrebovali čez nekaj let.

Marjeta Hiti in Lara Mramor

Športni dan na rolerjih

Prvi športni dan za učence prvega, drugega, tretjega in četrtega razreda je bil v letošnjem šolskem letu rolerski. Na obisk smo povabili učitelje rolanja, ki so učencem pokazali prve rolerske korake, spretnostnim rolarjem pa nove trike in zvijače. Učenci so rolali, se igrali različne igre (črnega moša, barvice ...) in se pomerili v hokeju na rolerjih. Prvošolčki so opravili tudi spretnostno nalogo na rolerjih v športnem programu Zlati sonček. Da smo se imeli lepo, lahko vidite tudi na nasmejanih obrazih spretnih rolarjev.

Helena Šivec

Državno tekmovanje

Skupina učencev gasilskega krožka naše šole je letos tekmovala na državnem tekmovanju v Gornji Radgoni. To je bilo 29. srečanje Mladi gasilec na temo 140 let gasilstva na Slovenskem.

V osnovni šoli Gornja Radgona so nas pristrčno sprejeli in gostili kar dva dni. Udeležili smo se delavnic za učence in učitelje – mentorje. Ogleдали smo si znamenitosti mesta Gornja Radgona. Gasilci so nam prikazali vajo POŽAR V ŠOLI.

Najbolj zanimivo je bilo, ko so učenci iz prvega nadstropja skakali na reševalno blazino. Naslednji dan smo tekmovali v teoretičnem in praktičnem znanju s področja varnega dela gasilcev. Teoretičen del je zajemal poznavanje kraja Gornja Radgona in prvo pomoč, praktični pa vajo z vedrovko – zbijanje tarče, metanje vrvi v krog in vezanje vozlov.

Tokrat ni v nas preveval samo teoretični duh, saj smo si vzeli čas tudi za druženje in spoznavanje novih vrstnikov. Na tem srečanju smo se dobro počutili. S kolajnami in polni lepih vtisov smo se vrnili na Bloke. Zavedamo se, da imajo gasilci pomembno poslanstvo pomagati ljudem v nesreči.

Mentorica gasilskega krožka Pavla Ponikvar

Plošče za talno ogrevanje

V DANAŠNJEM ČASU DAJEMO VEDNO VEČJI POMEN VARČEVANJU Z ENERGIJO, SAJ TRADICIONALNIH GORIV NI V IZOBILJU, TEMU POSLEDIČNO PA SE CENE ELEKTRIČNE ENERGIJE, KURILNEGA OLJA IN OSTALIH ENERGENTOV ZVIŠUJEJO. PRI PRIDOBIVANJU IN UPORABI TEH ENERGENTOV PA POVZROČAMO EMISIJE IN S TEM ONESNAŽUJEMO OKOLJE.

Način ogrevanja vpliva na prihranek energije. Eden izmed ukrepov je talno ogrevanje bivalnih prostorov. Talno ogrevanje je nizkotemperaturni sistem ogrevanja, ki zagotavlja največje bivalno ugodje in pokrivanje potreb po toploti. Pri talnem ogrevanju so cevi položene v tla in toplota ogrete vode se prenaša od cevi na talno konstrukcijo in od tod na zrak v prostoru v obliki sevanja in konvekcije. Pri takem sistemu ogrevanja so temperature najvišje na tleh in je temper-

V sistem talnega ogrevanja spada talna plošča, z imenom STOROTAL, ki smo jo v Novolitu razvili in pričeli proizvajati v letošnjem letu, na novih sodobnih in energetsko varčnih strojih. To je plošča iz ekspaniranega polistirena (EPS) s čepi za polaganje grelnih cevi, ki so posebej oblikovani in zagotavljajo dober oprijem cevi. Zgornja stran talne plošče je vakuumsko plastificirana s PE-folijo, ki preprečuje pronicanje cementnega mleka v tlak. Plošče imajo odlično toplotno izola-

Izvedba talnega ogrevanja pred polaganjem estriha

aturni profil po višini prostora zelo blizu idealnemu. Bivanje v prostoru s talnim ogrevanjem je prijetno in zdravo. S talnim ogrevanjem se v primerjavi z radiatorskim načinom ogrevanja doseže enak občutek toplote pri 1 do 2 stopinj Celzija nižji povprečni temperaturi v prostoru, kar pomeni 6 do 12 % prihranka energije.

tivnost, so enostavne za vgradnjo in omogočajo optimalno napeljavo cevne sistema z razmikom cevi min. 50 mm.

Plošče so primerne za večino stanovanjskih novogradenj z ustreznim toplotnim ovojem, še posebej se danes vgrajujejo v nizkoenergijskih in energetsko varčnih hišah.

Boris Marolt

Diplomanti

Pot v $f(x)$

NUŠA MIKULJAN

10. julija 2009 je na Fakulteti za matematiko in fiziko, smer uporabna matematika, diplomirala Nuša Mikuljan. Naslov njenega diplomskega dela se je glasil »Vektorska avtoregresija in stabilni procesi».

Za študij se je Nuša odločila zaradi naše osnovnošolske učiteljice »Tinče«, saj je prav ona vzrok, da je vzljubila matematiko. Tudi v srednji šoli je bila matematika njen najljubši predmet. Pred vpisom na fakulteto je kolebala med študijem ekonomije in matematike, mami pa jo je prepričala, da bo matematika prava izbira zanjo, za kar ji je še danes hvaležna. Nuša je vpisala smer uporabna matematika, ki ima poleg teoretičnih predme-

tov tudi veliko računalništva in numerične analize. Študij je bil zanjo težak, saj zahteva ogromno učenja. Tudi sama diploma ni bila lahka, saj je morala poleg diplomske naloge narediti tudi diplomski izpit, kjer je pred tričlansko žirijo zagovarjala kar tri predmete za vsa štiri leta nazaj.

Tekom študija ji je bilo všeč, da je bilo v letniku malo študentov in so bili zato med seboj bolj povezani. Imeli so zelo dobre odnose s profesorji in asistenti, ki so jim bili vedno pripravljeni priskočiti na pomoč. Nuša pravi, da so bila predavanja zelo kvalitetna, saj so nekateri profesorji tudi znani predavatelji v tujini. Študij ponuja zelo dobre možnosti za zaposlitev, saj skoraj ni diplomanta, ki ne bi hitro dobil službe.

Nuša je priložnost za zaposlitev dobila že med absolventskim stažem, ko se je odzvala na oglas na fakulteti. Tako je decembra 2008 pričela s študentskim delom pri Vzajemni v Ljubljani. Po diplomi se je 1. 8. 2009 redno zaposlila pri istem podjetju. Dobila je delovno mesto strokovnjakinje za naložbe. Poleg tega pa se je odločila še za nadaljnji podiplomski študij, ki ga bo nadaljevala na Fakulteti za matematiko in fiziko, in sicer interdisciplinarni doktorski študij statistike, smer matematični modul.

Čestitamo.

*Alenka P. Gornik in
Dunja V. Ponikvar*

BOŠ

Kje ste bruci?

Žur s skupino Christine

Sedaj, ko se je po vročih poletnih mesecih septembra življenje počasi vrnilo na stare tirnice, se tudi v BOŠ-u pripravljamo na nove izzive in naloge, ki smo si jih zadali spomladi. Led smo prebili že junija, ko smo pripravili žur s skupino Christine, s katerim smo pozdravili bližajoče se počitniške dni.

Medtem ko dijaki že nekaj časa pridno sedite v šolskih klopih, pa bomo morali tudi študentje kmalu zavihat rokave in se lotiti obveznosti na fakultetah, saj je oktober že pred vrati. Ker vas je na Blokah kar nekaj, ki boste letos prvič prestopili prag fakultete, bi radi novepečene študente vpeljali v »naš« svet. Zato vas sredi oktobra vabimo na BRUCOVANJE. Vabljeni vsi, srednješolci, študentje in ostali, seveda pa predvsem tisti, ki boste letos prvič zajadra-

li v študijske vode. Za dobro glasbo in ples bo poskrbela skupina Drug problem z Rakeka, pripravili bomo nekaj zabavnih iger, pa tudi žejni in lačni ne boste. Skratka, odlično vzdušje zagotovljeno!

Ponovno pa vabimo vse dija-ke in študente, da se včlanite v študentski klub BOŠ ali pa svoje članstvo podaljšate. To storite tako, da pošljete potrdilo o vpisu za tekoče šolsko oz. študijsko leto na naš naslov Študentski klub BOŠ, Nova vas 4a, lahko pa se v klub včlanite kar na brucovanju. Vsi, ki boste s seboj prinesli potrdilo o vpisu, boste nagrajeni z bonom za pijačo.

Želimo vam kar se da uspešno leto, obilo dobrih ocen in polno torbo znanja, razigranosti ter dobre volje! Se vidimo!

Milanka Slavec

MP SERVIS

Marjan Peterlin s.p., Dolščaki 10a, 1314 Rob

GOSPODINJSKIH APARATOV

Electrolux

ZANUSSI

Candy

gorenje

tel.: 01/7881-456 mobi: 051/648-783

Helena Primožič
voščilnice in unikatni izdelki

040 567 367
www.unikaten.com
info@unikaten.com

BOŠ

Vas kaj srbijo pete? Pridite na plesne vaje!

Radi plešete? Ali na veselicah raje stojite ob strani, ker ste prepričani, da niste ravno talent za ples, pa bi se kljub temu radi znebili strahu in postali dober plesalec/-ka? Si želite prijetnega sobotnega druženja, ob tem pa se še naučiti ali obnoviti plesne korake? Če ste vsaj na eno vprašanje odgovorili pritrdilno, vas študentski klub BOŠ lepo vabi na plesne vaje, ki bodo potekale pod okriljem Plesne šole MZ iz Postojne. Na začetnem tečaju se bomo srečali šestkrat, in sicer ob sobotah. Plesali bomo dve polni uri, od 18:00 do 20:00, spoznali pa bomo različne ples, od dunajskega in angleškega valčka, pa do tanga in fokstrota. Cena na udeleženca znaša 50 evrov, člani našega

kluba pa imate 40-odstotni popust. Z nabiranjem plesnega znanja bomo pričeli v soboto, 7. novembra, ob 18:00 uri v BOŠ-evih prostorih, naše druženje pa bomo sklenili 12. decembra. Za nadaljevalni tečaj se bomo dogovorili naknadno. Vabimo vse, mlade, pa tudi tiste, ki ste mladi po srcu, da se nam pridružite! Vsi, ne glede na to, ali štejete dvajset pomladi ali pa trikrat toliko, ste iskreno dobrodošli, saj je naš namen tudi povezovanje med generacijami. Za prijave in vse dodatne informacije v zvezi s plesnimi vajami pokličite na telefonsko številko 040 529 031 (Žiga Modic). Zberite pogum in se zavrtite z nami!

Milanka Slavec

Malo za šalo in nekaj zares

O Ravniku

VERJAMEM, DA BRALCI BLOŠKEGA KORAKA V VELIKI VEČINI POZNATE VAS RAVNIK, VENDAR SEM SE VSEENO ODLOČILA, DA VAM POVEM ŠE NEKAJ ZANIMIVOSTI.

Ko sem se usedla za računalnik, se mi je najprej zapisalo takole:

»Ravnik je majhna ...« – nak, to pa ne! Vas ne more biti majhna, če pa ima tri dele in še eno hišo za povrh. Če pridete iz Nove vasi, se prvemu delu vasi do vodnjaka (b'ča) reče Dolenji Ravnik, po hribu navzgor pridete v Gorenji Ravnik. Na koncu Ravnika imamo novo naselje – Jankovo mu pravimo, tako kot novo naselje v Novi vasi, kjer mu menda pravijo Beverli Hills. Vsega skupaj petindvajset hišnih števil, to je toliko, da imajo nekatere že tudi številko z dodatkom a.

In tista hiša za povrh ... Gradiško št. 4 ... To so nam pa geometri zakuhali, ker je (nekoč Jurclove) hiša sicer še v naselju Ravnik, vendar pa že čez mejo v k. (a) o. Gradiško. Pa s tem ne bi bilo nič narobe, če na Gradiško, tam kjer so še ostale tri hiše, ne bi nekoč prirnil velik tovarnjak, do vrha naložen z opeko. Na vsak način je hotel pred hišo št. 4 razložiti svoj tovor. Nič mu ni bilo jasno, ko je uvidel, da Gradiškega št. 4 ni v tej vasi. Tisti, ki Gradiško poznate, si boste že znali predstavljati, kako je bilo šoferju, ko je moral tisto gmoto obrniti nazaj proti Ravniku. In podobnih zapletov je bilo že kar nekaj.

Sploh je Ravnik v mejnem območju tako in tako. Tukaj poteka poleg meje med katastrskima občinama Ravnik in Gradiško tudi meja med obema bloškima farama – Novsko in Trojiško. Tako so morali recimo iz Lepega Vrha mrliča peljati pokopat k Sveti Trojici po poti onkraj Ravnika, čez Štorovo in pod Gradiškim. Ne vem sicer, zakaj je bilo to tako pomembno, saj carine v Ravniku pa vseeno še nimamo. Menim, da bi moralo naše županstvo tudi na te mejne situacije malo pogledati, ko se deli denar iz proračuna. Saj tudi mejna občina Loška dolina in

ostale v naši državi dobijo na ta račun kakšen euro.

No, roko na srce, v vasi nam nič (ali skoraj nič) ne manjka. Imamo elektriko, telefon, internet, vodovod iz novega zajetja s čisto, pitno vodo. Glede na to, da Nova vas dobiva novo podobo centra, moram povedati, da Ravnik prav nič ne zaostaja za njo. Lotili smo se temeljite obnove vodnjaka in okolice pri b'ču. Naš vsestranski slikar Mišo Strman je pripravil strokovne podlage za ureditev, vsi (no ja, velika večina) smo bili takoj za akcijo in dela potekajo vsakodnevno. Kaj več o celotni akciji in naših podpornikih si boste lahko prebrali v naslednjem Bloškem koraku, ko bodo predvidena dela I. faze končana in bo tudi že »likof« za nami. Ampak v eni stvari smo pa vseeno boljši od Nove vasi. Naš b'č ni še nikdar presahnil, štirne v Novi vasi pa so bile kar en lep čas suhe. So se po vasi menili, da ni enotnosti, da eni napeljujejo vodo k sebi tako, drugi drugače. Pa je nazadnje zato Sušica usahnila.

Ravničani z enotnostjo nimamo problemov. Smo si bili pred leti vsi enotni, da je treba nekaj narediti tudi za varnost ponoči. Javno razsvetljava. Da bodo medvedje, ki so redni obiskovalci našega »ekološkega otoka« na sredi vasi, lahko varno in brez skrbi raznašali vsebino iz kontejnerja in bodo lahko mirno pod lučjo pospravili tisti svoj obrok. Noben vaščan jih ne bo mogel pri tem opraviilu presenetiti. Pa žal pri županstvu te enotnosti v zvezi s to problematiko z nami ni bilo in je še zdaj ni. Javna razsvetljava, razen v Novi vasi, Nemški vasi, Ravnah in še kje ni prioriteten del komunalne opremljenosti naselja. Pošteno povedano, županstvo nas ni čisto zavrnilo, projekt nas čaka na Občini. Pravijo, da bomo

Nadaljevanje na naslednji strani.

Nadaljevanje s prejšnje strani. morali kar sami poprijeti za delo. Smo pa zadovoljni, da nam Občina prispeva material za obnovo vodnjaka.

Veste, pri b'ču je tudi nekakšno razpoticje za popotnike, kolesarje in običajen promet. Ob tej akciji, ko se nas več zadržuje pri vodnjaku, se je izkazalo, da se tukaj ustavi zelo veliko ljudi. V zanosu in ponosu nad našim prostovoljstvom smo vsi mislili, da se mimoidoči ustavljajo, ker nas občudujejo, kako smo zagnani pri tej obnovi. Pa se nam je hitro posvetilo, da večina neznancev pri vseh kažipotih pravzaprav ne ve, kje vodi pot v Novo vas ali proti Velikim Laščam. Potemtakem vse poti iz ravniškega križišča vodijo proti Svetem Vidu in Cajnarjam, v Novo vas pa nobena? Zadrega bo z enim kažipotom več na križišču v vasi in z enim na državni cesti v Hostniku hitro rešena. Se že dela na tem. Tako vidite ... Ena slovenska pesem poje takole: problemi so, problemi bojo, klinc jih gleda. V Ravniku pa pravimo: vse bomo rešili. Seveda!

Toliko za enkrat od Ravničanov in za Ravnik.

Zora Obreza

Deset let

S to številko se zaključuje prvo desetletje izhajanja Bloškega koraka.

V tem času je izšlo štirideset števil na skupno 1200 strane. Pričeli smo zelo skromno saj je posamezna številka vsebovala le dvajset strani in vse razen ovitka so bile tiskane v črno-beli tehniki. Po nekaj letih smo prešli v celoti na barvni tisk.

Število strani pa je vseskozi raslo. Tako je ta številka natisnjena na 48 strane.

Skozi desetletno delo se je tudi to uredništvo utrudilo in čim prej bo potrebno poiskati mlade moči, ki bodo nadaljevale delo.

Urednik

V tednu pred 13. septembrom smo organizatorji 1. Teka po Blokah zaskrbljeno spremljali vremenske napovedi. Obeti za nedeljo, 13. 9. 2009, so bili klavrni. Pripravljeni smo bili na dež. Nedeljsko jutro pa nam je podarilo prekrasen sončen dan, zato so zadnje priprave na prireditve tekle še z večjim elanom. Da so razmere za tek izjemno primerne, je potrdilo skoraj 200 udeležencev, ki so se spopadli s progami. Slaba polovica tekačev se je udeležila tekov za osnovnošolce, dobra polovica pa se je spopadla s 6,7 km dolgo progo. Zmagovalci so vsi, ki so pritekli v cilj, kljub temu pa je prav, da naštejemo najhitrejšie. Valentina Rebec (GRC Tekalci) s časom 29:43 in Borut Malavašič (Etiketa Žiri) s časom 24:48 sta bila absolutna zmagovalca članskega teka, Hana Štupica in Nejc Šraj (1. triada), Urška Poje in Teotim Hiti (2. triada) ter Tjaša Lavrič in David Janež (3. triada) pa so bili zlati med osnovnošolci. Vsi rezultati in fotografije so na www.sd-bloke.si.

Tek po Blokah je eden izmed osmih tekov, ki letos sestavljajo Notranjski tekaški pokal (NTP). NTP je bil ustanovljen leta 2006 z namenom povezati tekaške prireditve na Notranjskem, jim dvigniti kakovost in množičnost. Združuje dobro znane rekreativne tekaške prireditve na območju Notranjske, ki se jih vsako leto udeležuje več ljubiteljev teka in rekreacije. Na teke NTP precej udeležencev prihaja redno, zato je nova lokacija teka zanje nov izziv. Hkrati je takšna prireditev za domačine priložnost, da se preizkusijo na domačem terenu. Bločani smo se dobro odrezali. Na najdaljšo progo se je podalo kar 15 domačinov, čeprav se jih ostalih tekov NTP udeležuje največ pet. Poudariti moramo, da je kar 7 medalj iz osnovnošolskih tekov ostalo pri učencih OŠ Nova vas. Veseli nas, da imamo na Blokah tako dobre tekače. Gotovo pa gre zahvala za to tudi učitelju športne vzgoje Nacetu Farkašu, ki mlade spodbuja k udeležbi na tekih in jih na prireditvah tudi spremlja. Letos sta na sporedu še

dva teka, in sicer Tek po polhovih stopinjah, ki bo 26. 9. popoldne, in Tek po Rakovem Škocjanu, ki bo 11. 10. dopoldne. Držite pesti za naše osnovnošolce, saj imajo dobre možnosti za najvišja mesta v skupnem seštevku NTP.

Udeleženci 1. Teka po Blokah

finančno podprli. Takšne prireditve seveda ni mogoče izpeljati tudi brez prostovoljne pomoči vseh tistih, ki z veseljem opravijo tisoč in eno nalogo, tudi če se pojavi iznenada. Zato prisrčna hvala vsem, ki ste kakorkoli sodelovali pri organizaciji prireditve. Nasvidenje do 2. Teka po Blokah!

200 tekačev na

Tek po Blokah – eden izmed osmih tekov Notranjskega tekaškega pokala.

so prireditve večinoma pohanili. Svoje so k vzdušju dodali tudi navijači ob progi, ki so jih bili tekači še posebej veseli. S potekom prireditve smo zadovoljni tudi organizatorji. Ob tej priložnosti se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so prireditve

REZULTATI

Š 550 m:

P1: 1. Štupica Hana - Sodražica, 2. Okoliš Klavdija - Stari trg, 3. Zidar Sara - Nova vas, 4. Antončič Karin, 8. Bačnik Veronika, 12. Bačnik

Slaba polovica od 200 tekačev se je udeležila tekov za osnovnošolce

Blokah

Polona, 13. Milavec Manca, 17. Drobnič Meta, 20. Kocjančič Nuša

F1: 1. Šraj Nejc - Nova vas, 2. Milavec Jaka - Nova vas, 3. Cindrič Matic - Stari trg, 6. Dulič Meris, 7. Dulič Benjamin, 8. Širaj Tilen, 10. Modic Žak, 11. Modic Gal, 12. Mlakar Miha, 14. Milavec Luka, 15. Lavrič Pregelj Žan, 16. Lavrič Pregelj Philip

OŠ 1100 m:

P2: 1. Poje Urška - Grahovo, 2. Mlakar Maja - Stari Trg, 3. Forjanič Maruša - Stari Trg, 7. Zidar Katja, 8. Kovačič Katarina, 9. Hiti Ajda

F2: 1. Hiti Teotim - Nova vas, 2. Lužar Sašo - Nova vas, 3. Marolt Jaka - Nova vas, 8. Grže Martin, 9. Drobnič Martin, 10. Zidar Nal, 13. Doles Nik, 15. Ponikvar Dejan, 16. Marolt Luka, 17. Škrlić Luka, 19. Rigler Simon

OŠ 1600 m:

P3: 1. Lavrič Tjaša - Loški Potok, 2. Jež Nina - Šmartno pod Šmarno goro, 3. Mlakar Tina - Stari trg, 4. Kranjc Katja, 7. Obrovac Ines, 8. Sterle Tjaša

F3: 1. Janež David - Stari Trg, 2. Kraševac Blaž - Nova vas, 3. Mlakar Matevž - Stari trg, 6. Komidar Jaka, 7. Hiti Boris, 8. Primožič Andraž, 9. Rot Blaž, 10. Širaj Domen, 11. Kraševac Jan, 12. Lavrič Toni

Člani 6,7 km:

A(M) Do 29: 1. Ljubič Luka - Grosuplje, 2. Kunc Darko - ŠD Hitre Noge Senožče, 3. Hribar Meden Izak - AD Mass, 5. Komidar Jure, 6. Pirc Dejan, 7. Marolt Matjaž

B(M) 30-39: 1. Malavašič Borut - Etiketa Žiri, 2. Abram Marko - AD Pivka, 3. Berce Aleš - Logatec, 10. Milavec Janez

C(M) 40-49: 1. Turšič Rolando - Stari Trg, 2. Bregar Drago - TK Olimpija, 3. Rok Anton - TKD Sovica, 8. Primožič Franc, 20. Kranjc Janko

D(M) 50-59: 1. Rovanšek Darko - ŠD Tribor, 2. Turk Stanko - Plesno društvo kolesar, 3. Murn Aljoša - ŠD Dic, 11. Ponikvar Rado

E(M) 60 in več: 1. Merlak Konrad - Hotederšica, 2. Novak Alojzij - TŠD Kostel, 3. Doganoc Milan - Logatec

F(Ž) Do 29: 1. Rebec Valentina - GRC Tekachi, 2. Kranjc Tina - TSD Novolit Olimpija, 3. Krže Alenka, 4. Šivec Katja, 8. Ponikvar Mateja

G(Ž) 30-39: 1. Radivo Manica - AK Pivka, 2. Šušnjar Nadja - ŠD Loška dolina, 3. Sterle Mateja - ŠD Loška dolina, 9. Žnidaršič Saša

H(Ž) 40-49: 1. Kranjc Karmen, 2. Šega-Novak Vesna, 3. Markovič Vilma, 4. Škrlić Jana, 5. Modec Nataša

I(Ž) 50 in več: 1. Knap Sonja - Plesno društvo Kolesar, 2. Lunka Mojca - RD Cerknica, 3. Farkaš Tatjana - Plesno društvo Kolesar

Mojca Milavec, ŠD Bloke

Tekmovanje nogometašev

Nogometaši igrajo končnico tekmovanja oziroma play off v Loški dolini. Po prvem delu sta dve ekipi prenehali s tekmovanjem, to sta ekipa Prezid in ekipa Kb Tanja & G. Miklavčič. Iz slednje sta prestopila k ekipi Novolit Bloke igralca Anzeljč Luka in Lavrič Tine. Dva kola pred koncem ima največ možnosti za osvojeitev prvega mesta ekipa Lunca bar, za osvojeitev drugega in tretjega mesta imajo največ možnosti ekipe Novolit Bloke, Kozarišče - Elgo nova in Stari trg. Tekmovanje se sedaj igra na igrišču v Starem trgu, ki je iz kola v kolo bolj zanimivo in napeto, zato vabimo navijače iz Blok, da si ogledajo kakšno tekmo, pred-

vsem pa jih vabimo na tekmo med ekipama Novolit Bloke in Starim trgom.

Lestvica:

1. Lunca bar
 2. Novolit Bloke
 3. Kozarišče - Elgo nova
 4. Bobr bar
 5. Stari trg
 6. Babno Polje
 7. Gostilna Rigler
 8. Veterani
 9. Steles - Taši
- Kb Tanja & G. Miklavčič
DŠR »Goran« Prezid

Veliko športne sreče tudi v prihodnje!

Boris Marolt

Priprave košarkarjev

Košarkarska ekipa Bloke Novolit je v mesecu avgustu pričela s kondicijskimi pripravami v lepi in čisti bloški naravi. Glavni namen teh priprav je bil pri igralcih povečati fizično moč in vzdržljivost za napore tekme v 3. slovenski košarkarski ligi (SKL). Ekipi se je pridružil Jaka Modic, ki je prej igral za mladince iz Cerknice. V mesecu septembru pa so priprave izvajali v dvorani v Novi vasi in športni dvorani v Cerknici. Košarkarji so se redno udeleževali vseh treningov in na njih požrtvovalno opravljali svoje naloge. V začetku septembra so v Cerknici igrali tekmo za pokal Špar z ekipo Plama pur iz Ilirske Bistrice, ki igra letos v 2. SKL. Po zanimivi tekmi so bili boljši gosti, ki so zmagali z rezultatom 86 : 57. Sledila je še prijateljska tekma z ekipo Gradišče Cerknica, s katero si bodo letošnjo ligo delili domačo dvorano v Cerknici. V začetku tekme si je ekipa iz Cerknice priigrala nekaj košev prednosti. V nadaljevanju tekme pa so bloški igralci pokazali svojo borbenost predvsem v obrambi, kar jim je omogočilo, da so v četrti četrtini tekme prišli v vodstvo.

Nato je sledilo izmenično menjavanje vodstva, toda na koncu je bila le boljša ekipa Gradišče Cerknica, ki zmagala z rezultatom 68: 65. Pred začetkom tekmovanja v 3. SKL, ki se začne 17. oktobra, bo ekipa z Blok igrala še prijateljsko tekmo v Cerknici proti ekipi iz Ivančne Gorice, ki prav

tako igra v tretji ligi, vendar igrajo v skupini vzhod, bloški košarkarji pa v skupini zahod. V tej skupini igrajo še naslednje ekipe: Javor Pivka, Parklji mladi, Logatec 2003, Žiri, Gorenja vas, Kranjska Gora, Šenčur CPK mladi.

Boris Marolt

Košarkarska ekipa Bloke Novolit: od leve proti desni (zgoraj) Jaka Modic, Tadej Dobravec, Marko Milavec, Gašper Marolt, Gregor Marolt, (spodaj) Urban Kraševac, Rok Širaj, Jaka Ivančič in Jani Širaj

Intervju z Mihom Mišičem, športnim novinarjem na RTV Slovenija

Sedma sila je vedno korak pred politiko

POKLIC NOVINARJA JE PREDVSEM POSLANSTVO, SPADA PA MED NAJBOLJ PONOSNE IN DEMOKRATIČNE POKLICE. SESTAVLJATI TAKE IN DRUGAČNE ČLANKE, PISATI, UREJATI, RAZŠIRJATI INFORMACIJE PREK RAZLIČNIH MEDIJEV, INFORMIRATI IN ZABAVATI MILIJONSKI BRALNI AVDITORIJ, TO JE NOVINARSTVO. KAKO VSE TO DOŽIVLJA MLADI BLOŠKI NOVINAR MIHA MIŠIČ, NAM JE ZAUPAL V NASLEDNJEM RAZGOVORU.

Kakšen se vam zdi odnos Slovencev do slovenskih novinarjev?

Zelo odvisno od posameznikov in dogodkov. Včasih naletiš na zelo odklonilen odnos, včasih te sprejmejo. Najtežje je delati ankete, ker se ljudje tega zelo zelo branijo, ne želijo nastopati, si ne želijo vzeti časa, enkrat sem nalletel celo na nekoga, ki me je žalil. Sicer pa mislim, da je vse odvisno od odnosa novinarja. Če je novinar prijazen do anketiranega, lahko tak odnos pričakuje tudi v obratni smeri. K temu bi dodal še, da je v Sloveniji na sploh slabo razvita medijska kultura.

Je urnik v vašem poklicu zelo natrpan? Imate kaj prostega časa?

Zelo natrpan! Včasih delam tudi po cel dan ali več dni po več ur zapored. K sreči pridejo tudi prosti dnevi. Takrat delam tisto, kar sicer ne morem. Novinarski poklic je poseben, saj tudi ko imaš na primer prosto popoldne, ves čas nekaj brskaš, iščeš informacije, se dobiš na neformalnem pogovoru, tako da težko narediš mejo med časom, ko si v službi, in tistim, kar je prosto. Vendar poskušam, vsaj kadar so tudi moji bližnji prosti, službo postaviti na stran.

Zakaj ste se odločili ravno za športno novinarstvo?

Šport je v naši družini zelo prisoten že od vsega začetka. In ukvarjanje s športom sta nama z bratom starša želela omogočiti. Oba sva športnika, moj brat Janez še vedno igra košarko, in to te enostavno zasvoji. Potem iščeš povezave s tem, kar ti je všeč. Sam sem že od malega govoril, da si želim postati športni novinar in ko se mi je ponudila priložnost, sem jo zagrabil z obema rokama ... in še zdaj se tega držim. Je pa

športno novinarstvo dokaj zapleten poklic, saj moraš enostavno vedeti veliko pravil, vedno moraš biti pripravljen napraviti poročilo ali prispevek s tekme, kakršnekoli že. Ima svoje posebnosti in če športa ne poznaš, ne

v Bloškem koraku. Tako sem prebil led, nato je šlo lažje: najprej na Notranjskih novicah in kasneje, decembra 2003, v športnem uredništvu Televizije Slovenija.

Ste takoj prišli na zeleno

Miha Mišič in španski reprezentant Jose Manuel Calderon na letošnjem EP v košarki na Poljskem.

moreš biti športni novinar.

O katerem športu najraje govorite oziroma ga spremljate?

Moja prva ljubezen, izključno v novinarskem smislu, je seveda košarka. To je šport, ki si ga želim spremljati ves čas od blizu, in to je šport, s katerim se noben drug, vsaj pri meni, ne more primerjati.

Kdaj ste se resneje začeli ukvarjati z novinarskim delom in kje ste začeli z vašo novinarsko kariero?

Kot sem že povedal, sem si športni novinar želel postati od malih nog. No, prvi intervju sem napravil leta 2001, ko sem pred diktafon povabil Matejo Kljun, našo šahistko, in pogovor objavil

delovno mesto ali ste pred tem počeli kaj drugega?

Seveda se ne začne tako, da prideš v uredništvo in rečeš, jaz bom pa naredil intervju z Michaelom Schumacherjem, in oni prikimajo. Najprej moraš spoznati ta poklic, ki je velikokrat zapleten. Največkrat na začetku dobiš zadolžitve, ki so manj odgovorne, na primer krajše vestičke, nato dobiš priložnost za kaj večjega in tako naprej. Tako nekoč lahko odpotuješ na olimpijske igre ali na kakšno prvenstvo.

Ali je v Sloveniji dobro poskrbljeno za vaš poklic in ali bi kaj spremenili, če bi le imeli to možnost?

To je težko vprašanje, ker sem videl razmeroma malo drugih poklicev in kako je poskrbljeno drugje. Vsak poklic ima svoje prednosti in pomanjkljivosti. Bistveno je, da v njem uživaš! Bi se pa marsikaj dalo, tudi v novinarstvu, spremeniti.

Ali kdaj preberete mnenja po forumih glede slovenskih novinarjev?

Včasih. Največkrat ne. Forumi so zbirališča ljudi, ki si ničesar ne upajo povedati s svojimi pravimi imeni, ampak se skrivajo za namišljenimi, največkrat pa govorijo o stvareh, o katerih nimajo pojma. Ne predstavljam si namreč, da bi delo športnega ko-

mentatorja ocenjeval nekdo, ki – 1. športnega komentatorja ne pozna, 2. ne ve, kako se to dela, in 3. sploh ne upa stopiti pred mikrofona, kaj šele da bi kakšno stvar prosto povedal, ob tem pazil na jezik ter skrbel za zanimivost in milijon drugih stvari.

Odkriti vztrajnega dopisnika, ki je pripravljen prevzeti najbolj nemogoče termine, najzahtevnejšo vsebino, delati tudi ponoči, hkrati pa z veseljem zmagovati skoraj minutne roke za oddajo teksta, je več kot hladna in trda resnica, da si mora prav vsak človek sam pomagati v smeri do uspeha.

Klavdija Doles

Andreja Milavec, nova predsednica TSD Novolit Olimpija

Za klub je pomembno timsko delo

JE AKTIVNA ČLANICA VODSTVA DRUŠTVA VSE OD NJEGOVEGA PRIHODA NA BLOKE. OD LETA 2005 JE OPRAVLJALA TAJNIŠKE NALOGE IN SODELOVALA PRI UMEŠČANJU DRUŠTVA V NAŠ PROSTOR IN PRI ISKANJU USTREZNIH REŠITEV ZA PREMAGOVANJE ZAČETNIH TEŽAV. LETOS JUNIJA, NA VOLILNEM OBČNEM ZBORU, PA JE BILA IZVOLJENA ZA PREDSEDNICO DRUŠTVA.

Prva štiri leta delovanja so minila v prizadevanjih za uspešen prenos dejavnosti iz Ljubljane na Bloke, v širitvi v sosednje občine, v pridobivanju tekmovalcev in članstva, v zagotavljanju prostorov, opreme in strokovnega, trenerskega kadra.

Sedaj, ko si se v nekaj mesecih vživela v novo vlogo predsednice pa najbrž že slutiš, kje bo težišče in prioriteta delovanja v novem mandatu.

Za dobro delovanje kluba je zelo pomembna dobra organiziranost in timsko delo. V tem recesijskem času bo potrebno kar veliko sprememb. S strani staršev tekmovalcev pričakujem veliko prostovoljnega dela, še predvsem pri organizaciji tekmovanja za slovenski pokal, ki bo predvidoma konec januarja na Blokah. Od trenerjev pričakujem kvalitetne treninge, od tekmovalcev pa reden obisk treningov. Želim si dobrega sodelovanja z osnovno šolo pri pridobivanju novih tekmovalcev. Upam, da bo generalni sponzor Novolit podaljšal pogodbo o sponzoriranju, prav tako pa tudi občina Bloke. V pripravi je tudi društvena internetna stran, kjer boste lahko spremljali vse novice o delovanju društva.

Tvoja izvolitev na mesto predsednice nekako sovпада s pojavom gospodarske in finančne krize. Kaj meniš, kakšen vpliv bo imela na delovanje društva?

Gospodarska in finančna kriza močno vpliva na delovanje našega društva. Razpolagamo s pol manj sredstvi kot v preteklih letih. Na IO smo že sprejeli prve varčevalne ukrepe in se dogovorili o racionalnem obnašanju pri gospodarjenju s sredstvi.

Naši mladi tekmovalci dosegajo izvrstne tekmovalne uspehe na državnem nivoju. Kakšne športne cilje si bo društvo zastavilo v bodoče?

Želimo izboljšati uvrstitve vseh tekmovalcev in končno uvrstitve kluba v zimskem pokalu.

Uspešnost društva je odvisna tudi od uspešnosti prilagajanja vsakokratnim razmeram. Bodo v tem pogledu potrebne kakšne večje organizacijske ali druge spremembe?

Organizacijske spremembe so v polnem teku. Z začetkom šolskega leta smo organizirali tudi trening v Ljubljani za tiste tekmovalce,

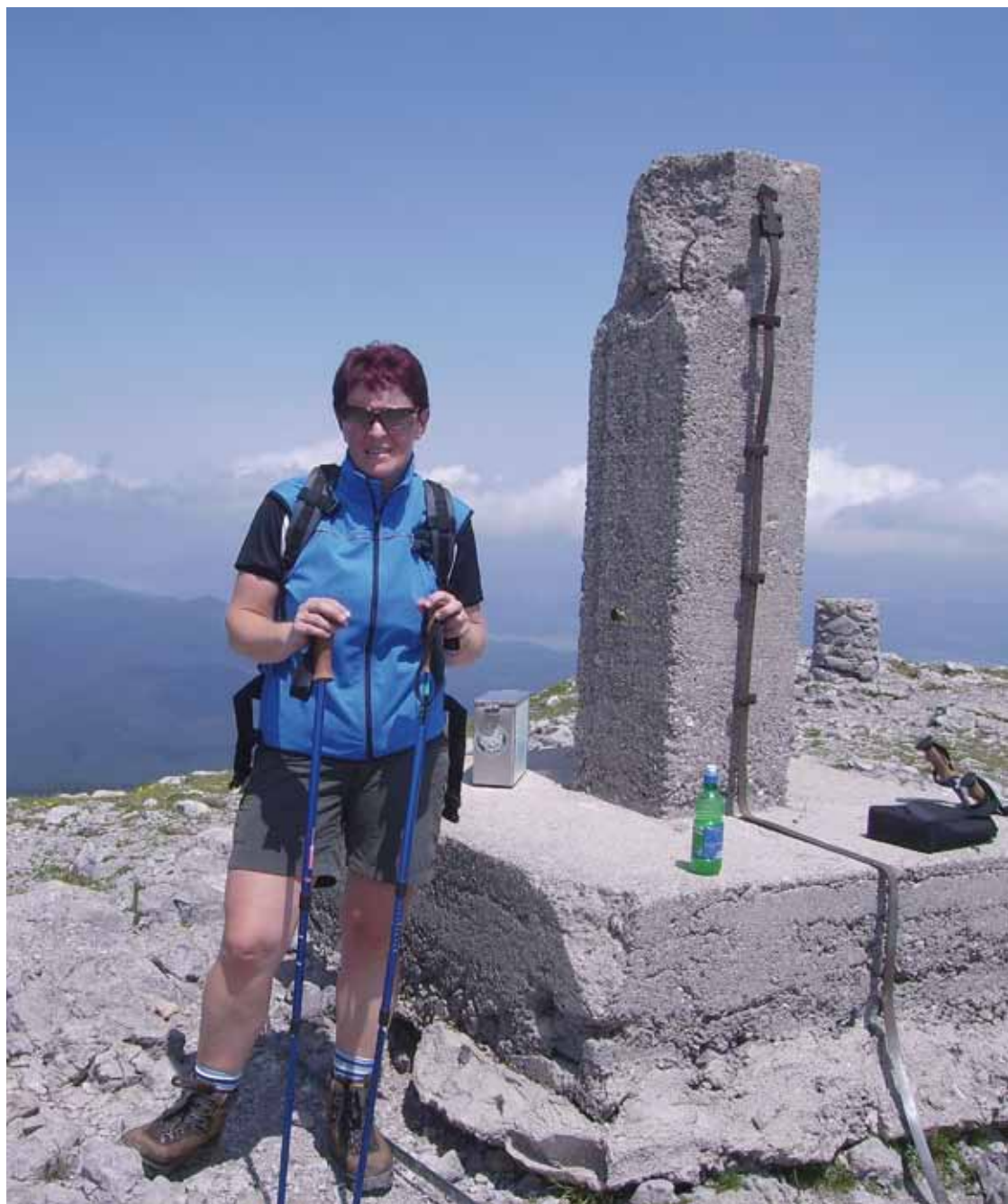
ki so že prerasli osnovno šolo, in sicer dvakrat tedensko. V Sodražici in Loškem Potoku pa potekajo še zadnji dogovori glede treniranja. Odločitve bodo znane v prihodnjih dneh.

Je še kaj takega, kar bi v tem razgovoru veljalo povedati, pa te nisem vprašal?

Ja, rada bi v naše vrste povabila vse, ki ste pripravljeni trenirati in tekmovati v smučarskem teku ali biatlonu. Vabilo velja otrokom in tudi starejšim, tekmovalcem in rekreativcem. Ob začetku novega šolskega

leta in pred novo tekmovalno sezono obnavljamo članstvo dosedanjim članom, hkrati pa vpisujemo nove člane v društvo in v Smučarsko zvezo Slovenije. Na društveni domači strani www.tsd-olimpija.si sta objavljena prijavnica obrazca za nove člane, ki jih lahko natisnete, izpolnite in podpisane oddate v društvo. Sicer pa imamo že nekaj časa vpeljane enkrat tedensko, ob ponedeljkih zvečer, uradne ure, namenjene srečevanju članov in opravljanju tekočih nalog. Vsak prvi ponedeljek v mesecu pa je rezerviran za člane strokovnega sveta, kjer se rešuje trenerska problematika.

*Z Andrejo sem se pogovarjal
Rado Ponikvar*

Andreja Milavec na vrhu Snežnika.

Strokovna ekskurzija v Belo krajino

V organizaciji ZČD Cerknica smo se čebelarji letos podali na izobraževanje v Belo krajino k čebelarскому društvu Semič. Namenili smo si ogledat njihovo novo plemenilno postajo Rog-Ponikve in se seznaniti z delovanjem uspešnega družinskega čebelarstva Pavlin.

V Črmošnjicah so nas pričakali semiški čebelarji. Skupaj smo se odpeljali globoko v Rog do mesta, kjer je bila nekoč kočevarska vasica Ponikve. Domačini so nas opozorili, naj sami ne hodimo tja, če vsaj malo ne poznamo poti in brez polnega rezervoarja bencina. V tem idiličnem kraju so semiški čebelarji uredili plemenilno postajo za vzrejo čebeljih matic vrhunske kakovosti. Tu globoko v gozdovih se matice na svatbenih poletih še posebno dobro počutijo, saj ni nobenega pridiha civilizacije. Matice se tukaj pariyo samo z odbranimi troti, saj v preletni razdalji vsaj 6 km naokoli ni dru-

gih čebelnjakov. Čebele – hčere teh matic so izredne nabiralke (še posebej gozdnih medov) in zelo mirne. Vzrejo stalno kontrolira »Kmetijski inštitut Slovenije«. Zato gredo v prodajo res samo matice vrhunskih lastnosti. Večino jih izvozijo v Švico.

Družinsko čebelarstvo Pavlin se nahaja v Semiču. Doma imajo

samo nekaj malega od 250 čebeljih družin. Ostale imajo na treh različnih lokacijah v Beli krajini. Imajo že več kot petdesetletno tradicijo, predvsem na področju pridelave medu in izdelave medenih pijač. Njihovi pridelki slovijo kot zelo kakovostni, kar je razvidno iz priznanj in medalj, ki so jih prejeli na različnih ocenjevanjih. Zadnjih nekaj let se uk-

varjajo tudi z vzrejo matic in še posebej s čebelarским turizmom. V prizidku hiše so uredili sprejemnico, v kateri je dovolj prostora za avtobus obiskovalcev. Tu so tudi nas sprejeli, nam postregli s svojimi dobrotami ter predstavili svoj način čebelarjenja, pridelavo in izdelavo medenih dobrot, trženje in prodajo proizvodov. Še posebej smo prisluhnili njihovim izkušnjam s turizmom, saj se jim je močno povečala prodaja na domu. Prej so večinoma prodajali na tržnicah po Beli krajini in Dolenjski. Na koncu so še enkrat poudarili stalno skrb za kakovostne in varne pridelke. Njihov med je v sistemu kontrolirane pridelave po načelih HACCP in so v postopku pridobivanja oznake DEMETER.

Zaradi zamud, ki smo jih ob vseh teh zanimivostih pridelali, in poznega kosila smo ogled »Belokranjske čebelarške učne poti« prestavili na kdaj drugič.

Stane Car

20. maj – rojstni dan Antona Janše, praznik slovenskih čebelarjev

»ČEBELE SO VRSTA MUH, USTVARJENE OD BOGA ZATO, DA S SVOJO PRIDNOSTJO IN NEUTRUDNIM DELOM PREVIDIJO IN OSKRBE ČLOVEKA S POTREBNIM MEDOM IN VOSKOM. MED VSEMI OD BOGA USTVARJENIMI STVARMi IN ŽIVALMI NI NOBENA TAKO PRIDNA IN KORISTNA IN MANJ STREŽBE ALI ŽIVEŽA ALI STROŠKOV POTREBNA STVAR KAKOR ČEBELA.« ANTON JANŠA

Slovenski čebelarji smo praznovali v soboto, 23. maja, v Majšperku. Praznovanje je ob svoji 60-letnici organiziralo tamkajšnje čebelarско društvo. Zbralo se je veliko čebelarjev, praporščakov in drugih ljubiteljev čebelarstva. Skupaj z ostalimi društvi iz ZČD Cerknica se je praznovanja udeležilo tudi štirinajst bloških čebelarjev. S svojim obiskom in nagovorom nas je počastil tudi predsednik države dr. Danilo Turk.

Praznovanje si bomo zapomnili predvsem po izjemni gostoljubnosti domačinov in bogatem kulturnem programu. Predsednik države je v svojem nagovoru med drugim omenil tudi nevarnosti, ki dandanes pretijo čebelarstvu, pomore čebel v lanskem letu in opozo-

ril, da je izključni krivec človek. Omenil je tudi, da so čebele pomemben pokazatelj razmer v naravi. Na koncu je pohvalil delo vseh struktur ČZS in slovenskih čebelarjev in nam čestital ob našem prazniku.

Sledila je podelitev certifikatov čebelarjem, ki so končali izobraževanje »Nacionalna poklicna kvalifikacija – poklic čebelar« in podelitev odličij Antona Janše I. stopnje (zlato) zaslužnim čebelarjem. To najvišje odličje ČZS je prejel tudi, žal, pokojni Janez Zakrajšek za svoje vsestransko delovanje v čebelarstvu. Odlikovanje je prevzela žena Eva. Janez je tako že drugi bloški čebelar, ki je v kratkem prejel to odličje.

Po krajšem ogledu novos-

trebli s kosilom, gospodar pa nas je peljal v svojo vinsko klet. Ob degustaciji smo veliko izvedeli o tamkajšnjih vinih. Domov smo se vrnili pozno ponoči, saj je bilo kar preveč dogodkov za en dan.

Stane Car

Bernčki so zavzeli Bloško jezero

SEVEDA NI BILO TAKO HUDO, KOT PIŠE V NASLOVU: SLOVENSKI KLUB ZA BERNŠKE PLANŠARŠKE PSE SI JE NAMREČ ZA SVOJO VOLILNO SKUPŠČINO IN PIKNIK IZBRAL ČUDOVITO OKOLICO BLOŠKEGA JEZERA.

Tistim skrbnikom bernških planšarskih psov, ki svojo povezanost s to čudovito in malo posebno pasmo razumejo kot poslanstvo, pravimo tudi »bernški ljudje«. In teh se je tretjo avgustovsko nedeljo zbralo v osrčju Blok, ob Bloškem jezeru, preko 60. Po dolgem času je to spet ugledna številka in očitno je izbira kraja, ki si ga je večina od blizu ogledala in spoznala njegove prelesti prvič, precej vplivala na

deset novih članov. Komaj dobro so si bernčki pretegnili noge, že je bilo treba na malico. Iz kuhinje je dišalo po Krpanovi specialiteti, bloški enolončnici s kolerabo. Kakšen košček klobase je seveda zašel tudi v lačne gobčke. Veliki in mali bernčki so si – prav tako kot njihovi skrbniki – imeli veliko povedati, da je bilo četico kar težko spraviti izza miz in prijetne sence. »Na sprehod!« je vztrajal Lojze, »Tako piše v programu!«

cija«. Za najbolj uspešen par se je izkazal ravno najmlajši pasji udeleženec s svojim skrbnikom, s katerim očitno predstavljata zelo uigran par, kar jima je zavidala večina odraslih udeležencev igrice. Pa tudi nagrado, seveda, ki jo je z veliko mero ljubezni do bernčkov in z veliko umetniškega talenta naslikala Dragica Kaiser.

Preden nas je Martina povabila na kosilo, smo bili deležni še vi-

Matjaž in Štefan zaigrala na harmoniko, je razpoloženje doseglo vrhunec in prijetno presenečeni udeleženci piknika smo se zapletli v prijateljski klepet. Ivan Lah, ki nam je predstavil Bloke, je prijeten in široko razgledan sogovornik, s katerim je zelo zanimivo posedeti. Novo vodstvo kluba je bilo zelo počaščeno, ko nas je povabil s kočijo na ogled čudovite pokrajine v okolici jezera. Pogled nanjo preko konjskih hrbtov je bil očarljiv. Zanimive zgodbe o favni, flori in bloških ljudeh so kar deževale. V brunarici ob jezeru smo si še drugič napolnili želodce in nadaljevali z druženjem ob pecivu v prijetni senci. Za kratek čas se nam je pridružil tudi mimoidoči gospod župnik Lojze Hostnik, ki je z veseljem prisluhnil bernskim zanimivostim predsednice kluba.

Človek redkokje naleti na tako prijazne in odobravalne poglede, kot smo jih bili deležni na Blokah. In tam, kjer imajo ljudje radi živali, imajo zagotovo radi tudi ljudi in se jim za turistični kruh nikdar ne bo treba bati. Da bo marsikateri član našega kluba privoščil sebi in svojemu berniju še kakšen prijeten dan na Blokah, pa ni potrebno posebej poudarjati.

Mojca Sajovic, predsednica Slovenskega kluba za bernške planšarske pse
www.bernski-klub.si

Gospodarji in bernčki na gasilski sliki ...

tako velik odziv. Malo pred enajsto so se drug za drugim nizali na obali jezera naši črno-belorjavi kosmatinci. Skoraj trideset jih je pripeljalo na povodcih svoje skrbnike, najmlajši je imel nekaj rosnih mesecev, najstarejša, ki je prišla celo iz Rima, pa zavidljivih dvanajst let in pol. Slednja nikakor ni želela zaostajati za mlajšimi in se je navdušeno pridružila plavalcem, pa tudi na sprehodu je bila med živahnejšimi.

Uradni del našega obiska na Blokah je potekal v pokritem delu ob brunarici pri jezeru, organizacijsko taktirko pa je vzel v roke Lojze Lah, nekoč domačin in še vedno tesno povezan s temi kraji. Najbrž sta tudi prijetno vzdušje in vonj po enolončnici, ki mu je botrovala gostinka Martina Lah, naredila svoje in skupščina je bila zaključena v dobre pol ure. Klub je dobil novo predsednico in

Naši bernčki so dokazali, da v svojih genih res nosijo sledove novofundlandcev, psov – reševalcev iz vode, saj se jih večina ni mogla upreti vabljivi svežini jezera. Ta čas se je seveda nabralo kar nekaj kopalcev in obiskovalcev jezera, ki so uživali na obrežju. Z veliko mero dobre volje so nam pogledali skozi prste, ko so se mimo sprehodile skoraj tri desetine prijaznih, radovednih, razposajenih in tudi mokrih kosmatincev.

Vsakemu skrbniku bernija zapoje srce, ko vidi zadovoljno krdele v igri na prostranih travnikih, daleč od razbeljenega asfalta, nevarnih avtomobilov in nestrpnih ljudi. Naš sprehod je bil prejkot ne »sprehodek«, saj ob visokih dnevnihih temperaturah nismo želeli pregreti svojih štirinožcev. V senci visokih smrek so nas namreč čakale naloge, ki nam jih je pripravila naša »športna sek-

sokega obiska: domačin veterinar Ivan Lah, poznavalec Blok in nenazadnje tudi nekdanji skrbnik bernija, se je pripeljal s kočijo, ki sta jo vlekli dve čudoviti kobilici. Ko pa sta za nameček še Lahova fanta

... in na sprehodu.

KD Bloke

MEPZ

MePZ Kulturnega društva Bloke se lahko tudi letos pohvali z bogato sezono 2008/09, saj smo nanaizali kar nekaj uspešnih nastopov. Zbor se je okrepil in pomladil, saj se nam je pridružilo kar šest novih članic in tako sedaj šteje 30 pevk in pevcev (18 članic, 12 članov) ter sodi med večje pevske skupine na Notranjskem. Z nastopi smo pričeli konec lanskega septembra na prireditvi ob občinskem prazniku v Novi vasi, sledila pa je tradicionalna komemoracija pri Fari, ob dnevu spomina na mrtve. Tudi december je bil pevsko obarvan, saj smo nastopili na dveh božično-novoletnih koncertih, v Cerknici in Sodražici. V dvorani cerkniškega kulturnega doma smo v večeru, polnem dobre glasbe, nastopili skupaj s Tamburaškim orkestrom iz Sodražice in Komornim zborom Frana Gerbiča iz Cerknice. Tudi na nastop v nabito polni dvorani osnovne šole v Sodražici nas vežejo lepi spomini. S tamburaši in duetom Ize Kranjc ter Roka Pintarja smo pripravili čudovit božični koncert, poln prazničnega vzdušja, h kateremu je še posebej pripomogla nepozabna skupna izvedba skladbe Sveta noč. Feb-

ruarja smo se predstavili na prireditvi ob počastitvi kulturnega praznika v dvorani novovaške šole, ki smo jo izvedli skupaj z učenci in Lovskim zborom Martin Krpan. Polno dvorano je še posebej navdušil skupni nastop obeh zborov ob spremljavi harmonikarjev, zborovodje Franceta Gornika in učenke Simone Knavs. Kot vsako leto smo tudi letos sodelovali na Območni reviji odraslih pevskih zborov 2009, ki je aprila potekala v dvorani osnovne šole na Rakeku. Nastope je ocenjeval strokovni spremljevalec, g. Gobec, ki je, tako kot publika, pohvalil naš nastop kot lepo predstavitev, s solidno pevsko kondicijo in intonacijo, ob umirjenem, natančnem in razumljivem vodenju zborovodje g. Jožeta Rajka. Naša izvedba dalmatinske pesmi A ča je bila uvrščena med najboljše interpretacije na reviji, kar seveda za zbor pomeni zelo lepo strokovno vzpodbudo. Seveda nismo manjkali niti na nastopu v združenem pevskem zboru skupaj s cerkniškim pihalnim orkestrom na prireditvi »Zdaj zaori pesem o svobodi«. Skupne pevske vaje, predvsem pa nastop pred polno

športno dvorano v Cerknici, so vsako leto posebno doživetje. Letošnjega smo zaključili v prijetni družbi bivšega predsednika Milana Kučana in soproge Štefke, ki sta veselo pritegnila našim izvedbam ljudskih pesmi. Junija smo se odzvali na povabilo Pihalnega orkestra Kovinoplastike Lož in nastopili ob obeležitvi 135. obletnice loške godbe. Kljub slabemu vremenu je bil prireditveni šotor poln in poslušalci so z zanimanjem prisluhnili našemu petju, nastopu godbenikov in gostji večera Rebeki Dremelj s spremljevalno skupino. S tem nastopom smo tudi sklenili pevsko sezono 2008/09. Preden smo se odpravili na zaslužene počitnice, smo v hišici ob športnem igrišču v Novi vasi pripravili piknik, na katerem smo ob prijetnem vzdušju poklepetali o naših nastopih, se zabavali in seveda tudi zapeli.

Ker pa čas tako neumorno hitro teče, je pred vrati že nova pevska sezona, v katero vstopamo z željo, da bi tudi v prihodnje še velikokrat dokazali, da sta na Blokah doma dobra volja in lepa pesem.

Milanka Slavec

Mednarodna predstavitev 16. svetovnega prvenstva pssov v sledenju

V začetku letošnjega septembra je bilo v avstrijskem mestu Schwanenstadt svetovno prvenstvo šolanih pssov. V okviru tega svetovnega prvenstva smo pripravili tudi predstavitev 16. svetovnega prvenstva pssov v sledenju, ki ga bo gostila Slovenija. Člani organizacijskega odbora smo se na predstavitev zelo resno pripravili in v 20 minutah, kolikor smo jih imeli na razpolago, predstavili okvirno organizacijo prireditve, ki bo od 14. do 18. aprila 2010.

Naša predstavitev je poleg tehnično-strokovnih podatkov o svetovnem prvenstvu zajemala tudi videoprikaze terenov, kjer bodo sledi, nekaj izsekov iz raznih prikazov življenja in dela na Bloški planoti in namestitvene objekte. Ob tem dogodku smo zainteresiranim podelili tudi veliko propagando-informativnega materiala, s katerim so nas opremili Turistično društvo Bloke in Turistično društvo Grad Boštanj ter posamezni ponudniki prenočitvenih – gostinskih storitev.

Navzoči so bili navdušeni nad podobo Bloške planote, po drugi strani pa kar malo zaskrbljeni, saj bo struktura tal in rastja ter razgibanost terena zahtevala od pssov vrhunsko pripravljenost. Prisotne je zanimal tudi prevoz do sledi, najtežje pa je bilo odgovoriti na vprašanje o klimi in vre-

V sezoni 2008/09 smo nanizali kar nekaj uspešnih nastopov.

menu na Bloški planoti.

Od 1. 10. 2009 si lahko tudi vsi zainteresirani pogledate osnovne in v tem času potrebne informacije na spletni strani <http://www.fci-ipo-fh-2010.si>. Spletno stran bomo dopolnjevali z vsemi aktualnimi podatki, ki bodo pomembni za nastopajoče, spremljevalce in gledalce.

V teh jesenskih dnevih zaključujemo zadnjo pripravo terenov in sledi in na uradnih preizkušnjah testiramo zastavljeno delo. Tako smo v središču septembra prvič preizkusili terene na Bloški planoti in 43 vodnikov in njihovih psov je ugotovilo, da tereni le niso tako enostavni za pasji nos, kot se vidijo iz avtomobila. Psi, ki kandidirajo za nastop v državni reprezentanci, so pokazali zadovoljivo pripravljenost, za nekatere pa so bili bloški travniki in pašniki pretežak zalogaj.

Letošnje preverjanje pripravljenosti psov bomo končali 6. in 7. novembra, ko bomo tudi preizkusili vse službe, ki naj bi delovale v okviru svetovnega prvenstva. Na koncu dvodnevne preizkušnje pa bomo tudi razglasili najboljšega psa v sledenju v letu 2009 v Sloveniji.

Prebivalce Bloške planote vabimo, da si ogledate delo psov.

Brane Puš

Bloški raj

Bloke pritegujejo. Posebej tiste, ki se zavedajo, kako dragocena je neokrnjena narava. In tu se je lahko vsak naužije na pretek.

Po letošnjem množičnem pohodu po Krpanovi poti smo se v Centru ENO iz Ljubljane navdušeni odločili organizirati pohod še za prijatelje in znance. Tako se nas je zbralo kar okrog petdeset. Prijazni člani Turističnega društva Bloke so nam priskrbeli zemljevide in opise poti, prav tako pa smo bili navdušeni nad pripravljenostjo Aktiva podeželskih žena, ki so obljubile, da nam bodo skuhale bloško kavro in še kaj.

Zbrali smo se na Mramorovem pri Lužarjih, kjer prijatelji obnavljajo zapuščeno kmetijo, ki nam je nudila prijazno startno mesto in cilj.

ŠE MALO, PA GREMO.

Tako se od tu odpravimo proti Ravniku, kjer se priključimo na markirano pot tja proti Sv. Urhu. Mnogi so na tem koncu prvič in kar ne morejo verjeti, kaj imamo na tem koncu Slovenije, da tega še ne poznajo.

Oglašja se malica iz nahrbtnikov in pri Sv. Urhu ji z veseljem

ustrežemo, da jo pospravimo.

Slava Čeak, voditeljica Centra ENO, in njena brata so poskrbeli, da je bilo na poti vse v redu.

Naenkrat smo pod Sv. Trojico, kjer nas že čaka Janez. S kolegi sva bila pri njem teden prej in vprašala sva ga, če bi lahko, neobvezno, ob našem pohodu pripravil kakšen čaj. Sedaj nas je čakalo res presenečenje, saj se je Janezova miza pred hišo šibila, pa ne samo od čaja, ampak od vseh domačih dobrot, od medu, orehov, domače skute s čemažem in še kaj. Kdo bi se lahko uprl in postane je bil precej daljši, kot smo si mislili.

NA POTI

Pot nas vodi po Bloški planoti, kjer se na travniku prileže nastaviti se soncu. Eni bolj, drugi manj vajeni hoje, eni malo bolj, drugi manj utrujeni, a vsi zadovoljni. Od Bloškega jezera stopamo proti našemu današnjemu cilju na Mramorovem.

Tu nas čaka nagrada. Prizadevne kuharice z Marijo Jakopin na čelu nas že čakajo, da nas postrežejo z domačimi dobrotami. Kako tekne

kavra v glinenih posodah, z doma pečenim kruhom. In zavitek. Za spomin pri sosedovi mami Mimi dobimo lesene žlice. Pri svoji častitljivi starosti jih še vedno izdeluje.

HMMM, KAKO JE DOBRO.

Nismo še toliko utrujeni, da ne bi zapeli še nekaj pesmi, ki nam tako zaključijo čudovit dan.

ŠE ZAPOJEMO ...

Oblaki pravijo, da je čas in odpravimo se proti domu s prvimi kapljicami na vetrobranskem steklu. Ni nam hudo, ko odhajamo, saj vemo, da se že kmalu spet vrnemo.

HVALA, PREKRASNE BLOKE.

Z veseljem od srca pohvalimo in se zahvalimo vsem, prijaznim ljudem tega kraja, da še naprej ostanejo taki, kot so, da s svojo dobro voljo in odprtostjo osrečujejo sebe in druge.

Center ENO
Litijska 38
Ljubljana
GSM: 031 278 420, Slava

Zapisal Janez Lavrič

Foto: Žarko Vidmar

Na travniku prileže nastaviti se soncu

Invalidi praznovali 27-letnico ustanovitve društva

V letošnjem juniju smo člani MDI Cerknica – Loška dolina – Bloke praznovali že kar lepo dobo od ustanovitve Društva invalidov – 27 let. Srečanje je bilo organ-

izirano 20. junija v občini Loška dolina, in sicer v prostorih menze Kovinoplastika. Izkazalo se je, da smo se odločili prav, saj jo je letošnje muhasto vreme tudi

na soboto našega praznovanja krepko zagodlo s pravimi plohami in nevihtami, kar pa ni moglo preprečiti našega programa in praznovanja v velikih in prijetnih prostorih. Tudi udeležba naših članov in povabljenih gostov je bila kljub dežju po predvidevanjih in pričakovanjih zelo dobra.

Ob tej priložnosti je bil izdan bilten, v katerem smo v sliki in besedi povzeli naše 25-letno delovanje, svoje pa so dodali z risbami in mislimi tudi osnovnošolci iz vseh treh občin. Bilten smo prejeli vsi prisotni na našem srečanju v Loški dolini.

Začeli smo ob 11. uri s kulturnim programom, ki ga je povezovala voditeljica – Bločanka Milanca Slavec. Za začetek sta z ljudskimi pesmimi nastopila prav tako Bločana, ljudska pevca, veterana Micka in France, oba čez osemdesetletnika. Navdušila sta

predvsem člane invalide, ki ju še niso poznali, in seveda tudi povabljene predstavnike regijskih, pobratenih in prijateljskih društev. Za kulturni program so v nadaljevanju poskrbeli osnovnošolci z Rakeka, sestre Starc iz Loške doline in drugi.

Sledila je podelitev priznanj ZDI Slovenije dolgoletnim članom našega MDI in priznanj našega MDI zaslužnim našim članom znotraj društva ter občinam.

Predsednica MDI Olga Otoničar se je ob zaključku programa zahvalila za udeležbo našim članom, vsem povabljenim in še posebno županom vseh treh občin, da so prišli na naše srečanje in praznovanje.

Sledilo je kosilo in glasba z družabnim srečanjem, ki se je nadaljevalo do popoldanskih ur.

Jožica Škrlić

Pohod na Blošček uspel

Športno društvo Bloke je v počastitev praznika občine v soboto 19. septembra organiziralo tradicionalni pohod na Blošček. Udeležba je bila velika ter je vsako leto boljša. Prijetno razpoloženi pohodniki so nadaljevali pri »buhcu« nad Metuljami, kjer so pekli klobase in tudi kaj popili. Seveda jih je prehitela noč in marsikatero so morali zapeti tudi potem, ko se je že krepko stemnilo in so se že petelini pripravljali za svojo jutranjico.

PGD Velike Bloke Zahvala darovalcem in opravičilo

1. Močnik Boris – Velike Bloke
2. Pavlič Jožica – Velike Bloke
3. Lužar Domin – Velike Bloke
4. Kolarev Milovan in Branka – Velike Bloke

Zahvaljujemo se za prostovoljne prispevke in se hkrati tudi opravičujemo, ker nismo v prejšnji št. Bloškega koraka objavili teh imen darovalcev.

*Predsednik PGD
Miroslav Doles*

PRIPIS UREDNIŠTVA

Kadar v uredništvu kaj "zamočimo" imamo takoj krivca. Seveda je tudi tokrat ponagajal tiskarski škrat.

Bloke si zaslužijo tak dogodek

Prireditve ob slovesnem prevzemu novega vozila so nam pomagali kulturno obogatiti tudi člani pevskega društva "Martin Krpan" in učenci osnovne šole s svojimi glasbenimi in recitatorskimi nastopi.

Po blagoslovu in slovesni predaji ključev je bilo vozilo predano svojemu namenu.

Na Blokah znamo organizirati prireditve in tudi odlične veselice. Našo tokratno prireditev so nam popestrila dekleta iz ansambla "Navihanke".

Rečeno v šali, še vreme je služilo gasilcem.

Po hladni nevihtni soboti se je na Blokah naredila čudovita nedelja. Med vsemi našimi gasilci je vladal nemir. Res je, takega napredka v gasilski tehniki na Blokah še ni bilo. Uradno smo prevzeli dolgo pričakovano vozilo, ki nam bo v prihodnosti precej olajšalo naše delo.

Počasčeni smo bili, da so se prireditve udeležili gasilci iz Gasilskih zvez Cerknica, Ribnica, Loški Potok in Velike Lašče. Prišli so tudi gasilski tovariši iz Butajnov in Luč. Naše prireditve pa z obiskom niso počastili le gasilci. Svoj dragocen čas so si vzeli tudi predstavniki sponzorjev, še zlasti Občine- župan gospod Jože Doles, direktor Novolita, gospod Iztok Škrli in direktor Fragma, gospod Franc Žgajnar.

Izkoristili smo priliko in ob tej priložnosti podelili zahvale sponzorjem in gasilska odlikovanja našim zaslužnim članom. Veliko sponzorjev je namreč sodelovalo pri uresničitvi naših sanj, zato se jim ob tej priložnosti najlepše zahvaljujem.

Pri gasilskih odlikovanjih pa bi izpostavil državno odlikovanje I. stopnje, ki ga je prejel naš aktivni član, tovariš Drago Pavčič, pa tudi zahvalo Gasilske zveze Cerknica našemu predsedniku tovarišu Zvonetu Govedniku.

Mnogo besed je bilo že izrečenih, na koncu pa pove vse le eno: novo vozilo naj nam da novo energijo in nov zagon, da se bo tradicija gasilstva na Blokah razvijala naprej.

Ob tej priložnosti še enkrat zahvala vsem, ki so prispevali k nakupu vozila, vsem, ki so prispevali k razvoju gasilstva v kraju, in prav tako vsem, ki so kakorkoli pomagali pri izvedbi same prireditve.

Miloš Kogej

Praznik košnje na Banjšicah

Turistično društvo Banjšice nas je po lanski zmagi ponovno povabilo k sodelovanju pri kmečkih igrah v okviru praznika košnje. Vabilu smo se z veseljem odzvali in sestavili mlado ekipo, ki naj bi ponovila lanski uspeh. Na žalost se nam je v prvi igri poškodovala tekmovalka, zato smo zasedli tretje mesto. Po končanem tekmovanju smo se spoprijateljili s člani okoliških turističnih društev, posledico tega pa ste videli na Mihaelovem sejmu, ko so nas obiskali njihovi ljudski pevci, godci in pa seveda lokovski kovači.

Festival praženega krompirja

Turistično društvo Bloke in članice Zarje smo sodelovali na festivalu praženega krompirja v Radečah. Na festivalu je sodelovalo 50 ekip pražilcev krompirja, ki so pripravljali krompir na 70 različnih načinov, tudi z žabjimi kraki in morsko travo. Bločani smo uporabili klasičen bloški recept, v katerem sta najpomembnejši sestavini bloški krompir in svinjski ocvirki, kot dodatek pa smo priložili vinsko omako. Po mnenju večine obiskovalcev, ki so na naši stojnici pojedli več kot petdeset kilogramov praženega krompirja, je bil naš najboljši, za kar gre zasluga najboljšim surovinam in neverjetno uigrani ekipi, ki ga je pripravljala.

Srečanje Novih vasi

Po zgledu srečanj vasi z enakim imenom so se lansko leto srečali prebivalci dveh Novih vasi. Letos julija pa so srečanje razširili s tem, da so povabili tudi bloško Novo vas. Srečanje je potekalo v Novi vasi nad Dragonjo, udeležili so se ga še prebivalci Nove vasi pri Opatjem selu in seveda Bločani, ki smo zastopali Novo vas na Blokah. Vse prisotne sta navdušila Petračeva s Hudega vrha, ki sta neutrudno prepevala vse popoldne. Gostitelji so nam pripravili pester program, tako da se je srečanje zavleklo pozno v noč. Razšli smo se v upanju, da bo naslednje leto srečanje potekalo na Blokah.

Preizkušnja psov v sledenju

Na Blokah bo spomladi naslednje leto svetovno prvenstvo psov v sledenju. V okviru priprav je v začetku septembra na Blokah Kinološka zveza Slovenije organizirala prvo preizkušnjo psov v sledenju, ki je štela za državno prvenstvo in je bila hkrati ena od izbirnih tekem za svetovno prvenstvo. Vsi udeleženci so bili navdušeni nad Blokami, predvsem nad razmerami in pozitivnim odzivom domačinov, ki so jih prijazno sprejeli in jim niso delali težav pri uporabi travnikov za poligon. Na koncu so imeli malico in podelitev priznanj na kmetiji Knavs, kjer so se psi in vodniki odlično počutili.

Matej Pakiž

90-letnici

PRAVIJO, DA JE STAROST JESEN ŽIVLJENJA IN DA SE TAKRAT OBIRA SADOVE, KI SI JIH ČLOVEK PRIDELA V ŽIVLJENJU.

LETOŠNJA JESEN NAM JE POSTREGLA Z IZJEMNO ZGOVORNIMA JUBILANTKAMA, KI SMO JU OBISKALI Z OBMOČNO ORGANIZACIJO RDEČEGA KRIŽA CERKNICA, LOŠKA DOLINA IN BLOKE, IN SICER STA TO IVANA KRAŠEVEC TER ZOFIJA LUŽAR.

Ivana Kraševac

Najprej smo obiskali Ivano Kraševac, rojeno Žurga, 17. avgusta na Velikem Vrhu pri Bevčavih, pričakala pa nas je v svoji hiši na Studencu. Doma so bili štirje otroci: France in Janez, ki so ju ubili, ter še sestra Ivanka, ki je tudi že umrla. Pravi, da je pred kratkim preživela kap in da se sicer ne počuti najbolje, vendar je bila kljub temu vsa nasmejana. Kar takoj smo prešli na glavno temo pogovora – kuhinjo. Še do nedavnega je bila glavna kuharica pri družini, tudi za ta mlade. Bili smo tako presenečeni, ko nam je pokazala svojo kuharsko knjigo. Bilo je namreč tako, da je bila v šoli med najboljšimi, a ji okoliščine, kot mnogim v tistem času, niso dopuščale, da bi nadaljevala šolanje, saj so doma potrebovali veliko pridnih rok, pa še mama je kmalu umrla in je morala prevzeti tudi vsa gospodinjinska dela. Vseeno pa je izkoristila priložnost in se vpisala v gospodinjiski tečaj, kjer so mlada dekleta naučili vse, kar mora vedeti in znati dobra gospodinja. Še danes ima spravljene zvezke, kamor je takrat pisala zapiske – prav neverjetno, vse pa je napisano z neverjetno lepo pisavo. Zvezek je po vseh teh letih že dodobra oguljen, saj ga je ves čas uporabljala.

Znano je, da lahko gospodinja s kuho hiši privarčuje marsikakšen dinar, zato so vsi recepti opremljeni z izračunom, koliko stanejo sestavine in koliko posledično stane en obrok pripravljene jedi. Ker je bila tako odlična kuharica, je kuhala tudi za poročna slavlja – in recepte, kako in koliko skuhati, je velikokrat črpala prav iz svojih zapiskov.

Kot skrbna gospodinja se je leta 1949 poročila z Rafaelom s Studenca in imela sta tri sinove. Najstarejši je Rafael, potem se je rodil France, najmlajši je Bojan, vnukov pa ima že devet: David, Blaž, Klemen, Matjaž, Ervin, Marjetka, Simona, Nika in Polona. V smehu se spominja tudi poročnega slavlja, ki je bilo pri Učjanu, in še posebej poročnega potovanja v Portorož, ki je bilo sila zabavno in imenitno, saj takrat ni šel vsak na tako potovanje. Ivana danes še vedno rada bere, najraje Družino, redno moli rožni venec do trikrat na dan in pravi, da jo to drži pokonci.

Slab mesec dni kasneje smo na Studencem obiskali Zofijo Lužar, rojena je 5. septembra na Rožančem pri Kugelnikavih oz. pri Ta dolajnih, za njen jubilej pa so ji pripravili veliko slavlje.

Zofija Lužar s hčerkama Ančko in Majdo

Obiskali smo jo nekaj dni po rojstnem dnevu in rekla nam je, da že tri dni samo praznujejo. Voščit ji je prišla vsa vas, od najmlajšega dalje, ki je star pol leta, zabavali pa so se pozno v noč, sama je bila pokonci do pol dveh zjutraj. Naslednji dan si je zaželela, da so šli k Novi Štifti k maši in nato na Runarsko na kosilo – pa je bilo spet veselo.

Ko smo jo vprašali, če še kaj pleše, je rekla, da to pa ne, in sicer zato, ker je imela doma strogo vzgojo. Bilo je kar deset otrok, pol se jih je rodilo pred vojno in pol po njej, vzgoja je bila stroga in zvečer niso smeli ostajati z doma – ko je zvonilo ave, so morali biti doma. Kasneje pa je bila v Marijini družbi, zato spet ni smela plesati, ko pa se je poročila, je bilo za vse to že prepozno. Danes sta živi še dve sestri, ena je usmiljenka, druga pa je pri njej v oskrbi – obe imata zavirljivo starost, 86 in 96 let. Seveda niso vsi otroci dočakali take starosti, nekaj jih je umrlo zelo mladih in takrat se je reklo, da je to božji žegen. Na Studenco je prišla leta 1940, ženina pa ni izbrala sama, saj so ji ga »skomandirali«, upirati pa se seveda ni smela.

Danes izjemno rada bere, tudi ona

najraje Družino, in to še brez očal, po televiziji pa spremlja poročila in politiko – to jo zelo zanima. Pravi, da mladih politika danes ne zanima, a če bi prestali to, kar so oni, bi jih verjetno že morala. Na-

jhuje ji je bilo, ko ji je ubilo dobra tri leta starega otroka, ker se je doma igral z bombo. To je bila strašanska izkušnja. V dveh zakonih so se ji rodili trije otroci, v prvem Jožko, v drugem pa Majda in Anica. Drugi mož Anton Lužar, poročila sta se leta 1953, je bil z Velikega Vrha. Pri vzgoji je bila stroga in pravi, da je danes vse drugače. Nekdaj so rekli: »Punce, bežite, fantje gredo!«, danes pa je ravno obratno.

Zofija se še vedno rada zavihti po kuhinji. Rada peče domač kruh v krušni peči in to kar iz sedmih kilogramov moke naenkrat – takrat je polna peč kruha, njena specialiteta pa so tudi domači rezanci, ki jih naredi iz dvanajstih jajc, delo pa ji vzame pet ur – so pa neverjetno odlični. Ampak to še ni vse. Znana je tudi po kuhanju pravega brinovca, nabira pa še gobe. Ko smo jo vprašali, kje jih največ najde, je odgovorila, da tam, kjer rastejo bori, in se silno smejala, tako da še danes ne vemo, ali je to res ali ne.

Obema slavljenkama želimo še obilo smeha in veselih trenutkov.

**Na obisku smo bili, kot vedno:
Marica Zgonc, Andrej Intihar
in Miha Knavs**

Sestra Pija Hiti – usmiljenka z Blok

Po svetu je veliko Bločank in Bločanov, ki jih je življenje odpeljalo na razne konce sveta po raznih poteh. Obiskali smo sestro Pijo Hiti, rojeno v Velikih Blokah pri Mazejevih, ki je sestra usmiljenka reda sv. Vincencija Pavelskega. Pred kratkim je praznovala devetdeseti rojstni dan, bliža pa se še ena obletnica, in sicer sedemdeset let zaobljube.

Sestra Pija Hiti

Že veliko let je od tega, a vseeno, kako ste se odločili za svojo pot, da postanete sestra usmiljenka?

Že ko sem bila majhna, sem izjemno rada brala zgodbe o Jezuščku, Angelček zamorček ... vse to me je tako navdihnilo, da sem hotela v samostan, saj se mi je to zdela edina prava možnost, da grem služiti Bogu in pomagat ljudem. Seveda pa nisem bila ne vem kako pobožna, s sošolkami smo tudi plesale in se zabavale, potem pa sem prišla domov in sem šla v cerkev, pa sem molila in rekla: Pa kako boš šla ti v samostan, če smo pa plesali. Pa sem to pozabila in naslednjo nedeljo so spet prišli fantje in nas vabili na ples. Potem pa sem se našla. Seveda pa je bila težava, ker takrat na Blokah ni bilo informacij, kateri redovi obstajajo, kako se med seboj razlikuje-

jo, kaj sestre delajo in kaj je sploh potrebno storiti. Nič nismo vedeli. Nisem ločila, katere so usmiljenke, katere so v strogem redu in so vedno v samostanu ter le molijo. Imela sem prijateljico, ki je ravno tako hotela postati usmiljenka, in skupaj sva nekako našli pot – hotela sem v samostan, kjer ne bom imela stikov z zunanjim svetom. Seveda sva vse to morali delati v tajnosti, nihče ni smel vedeti za to, saj so bili starši silno proti moji odločitvi, še posebej se je hudoval oče. Kar naprej so me silili, naj se poročim, jaz pa se rekla, da kaj se bom poročila, saj še kuhati ne znam. Pa so starši sklenili, da se grem v Ljubljano učiti kuhanja, in sem šla. Tam pa sem mislila na vse drugo, le na kuho ne, tako sem si nekako pridobila čas, da doma še ne sporočim svoje odločitve. V Ljubljani smo molile, prišla pa sem v bolnico, kjer so bile usmiljenke, in brez oklevanja

sem izbrala svojo pot. Našla sem sestro prednico in jo vprašala, kaj moram storiti, da bi bila pri sestrah. Dejala je, da moram napisati prošnjo, potem pa bodo videli. In sem rekla: Joj, pa menda ja me bodo vzeli.

Kakšno delo ste opravljali kot usmiljenka in kako je potekalo vaše življenje?

Hitro sem dobila odgovor, da sem lahko v postulat v ženski bolnici, potem pa bom šla lahko v noviciat. Tam sem bila dva meseca, da sem videla, kakšno je življenje. Potem sem šla v noviciat za eno leto in med tem naredila šolo za bolničarko, po tem pa so me takoj poslali v Beograd, kjer sem tudi nadaljevala šolanje za medicinsko sestro. V Beogradu sem delala na kliniki in bila dolgo časa glavna sestra, bila pa sem na kirurgiji v šok sobi. Že deseti dan po tem, ko sem prišla v Beograd, je bilo strašno bombardiranje, saj je bila poleg bolnice vojaška akademija, ampak smo srečno preživeli. Tu sem ostala triintrideset let in bilo je krasno, krasni preprosti ljudje. Bolniki so bili zelo dobri in znali so pretrpeti veliko bolečin brez godrnjanja, prav neverjetno, ko pa je bil od časa do časa v sobi kak Slovenec, je bilo takoj vzdihovanje od bolečin. Živeli smo skromno v bolnici v kletnih prostorih. Vstajale smo ob štirih zjutraj, imele smo molitev in mašo in šle nato v službo do dveh – bilo nas je več kot sto sester usmiljenk. Potem smo šle domov, si pripravile kosilo, molile, šle smo na vrt in večkrat smo šle v mesto na sprehod na Kalemegdan – tako so dnevi hitro minevali. To, kam so nas poslali, ni bila naša odločitev. Jaz sem si rekla, da sem raje v Beogradu kot v Ljubljani, saj bi bila sicer preblizu doma. Tako se mi je zgodilo, ko sem bila še v Ljubljani, da sem ravno nesla nočno posodo od neke bolnice, pa na hodniku zagledam Kovačevo mamo, Kovačica so ji rekli. Ona je poznala vse po Ljubljani in vse je izvedela, zato so ji moji starši naročili, naj gre pogledat, kje sem in kaj delam. Bilo mi je tako nerodno: Joj, saj zdaj bo pa doma pripovedovala, kaj je videla! Po Beogradu sem šla v Mengeš, kjer sem devet let delala v hiši počitka, nato sem šla v našo glavno hišo v Šentjakob – tam je bilo krasno, za tem pa so me prosili, če bi šla za predstojnico v Osijek. Nič, sem rekla, upirala se ne bom, če je taka božja volja, potem grem. Tam sem bila šest let. Med hrvaško vojno pa je na našo hišo priletela granata in odločili so se, da se

skupnost razpusti, tako sem se vrnila v Slovenijo. Dvanajst let sem bila v Bohinju, pred kratkim pa sem prišla v Mengeš, saj se je avgusta odprl nov dom, ki smo ga zgradile sestre – tu nas je petinštirideset. Sedaj se prenavlja še stari del doma, ki je z novim povezan s hodnikom, in verjetno se bomo me kmalu preselile tja, v tem delu pa bo dom za ostarele, za katerega bomo skrbele.

Kdaj ste prvič prišli domov na Bloke?

Kot sem rekla, doma niso bili navdušeni, mama ni nič rekla. Ko sem šla na avtobus od doma, sem pogledala in rekla: Adijo, Velike Bloke, nikoli več vas ne bom videla, saj sem mislila, da bom v tako strogem redu, da ne

voljenje. Naš red ima enoletne zaobljube, torej ni večnih, tako tudi danes vsako leto zaprosim zanje. Prej je bilo tako, da je vsak zaprosil osebnostno, moral si napisati prošnjo, sedaj pa je tako, da sestra prednica zbere vse prošnje in jih pošlje v Pariz. Vedno se to zgodi 25. marca, ko je Marijino oznanjenje – takrat imamo obnovitev zaobljub. Ker to niso večne zaobljube, imamo le slovesen zajtrk in mašo, ni pa to tako kot pri sprejemanju večnih zaobljub, ni velikega slavlja, ni prisotnosti škofa. Naš red je red sv. Vincencija in je skromen.

Kakšna je hierarhija v samostanu? Kdo ga vodi in kakšno vlogo imate sestre?

Če je manjši samostan, imamo le sestro predni-

na takšno uniformo?

Bilo je tako, da ko vstopiš v red, dobiš obleko, drugo ime, moje ime je sicer Marija, klicali so me Micka, s tem se vse spremeni. Ko so mi določili drugo ime, sem prosila Boga, da bi le dobila kakšno lepo ime in nekakšnega težkega, npr. Helibarda – in uslišana sem bila. Z obleko pa je tako, da smo včasih imele težke, nerodne in zelo široke obleke. Včasih so nas kar ovirale pri delu. Po drugi vojni pa je papež odredil, da se naša uniforma spremeni in 40.000 redovnic je na en dan zamenjalo obleko. Od takrat so naše obleke lažje, iz bolj prijetnega materiala, imamo tudi več krojev – plašč, haljo, obleko z dolgimi,

Marija se spominja Bločanov v molitvah.

bom smela nikamor. Seveda ni bilo tako. Ko sem bila v Beogradu, sem zbolela na pljučih in sem šla na Golnik. Takrat so rekli, da bi bilo dobro, če bi počivala doma na domačem zraku, da bi se pljuča prej pozdravila. Tako sem bila doma dva meseca pri očetu in mami. Danes ni v Blokah nikogar več. Oče in mati sta kmalu umrla, bratov in sestre tudi ni več, zato se tudi pri Mazeju ne reče več – hiša je bila nasproti kapelice, kasneje se je reklo tudi pri Pircu, ker se je sestra poročila.

Kako pa je z zaobljubami – kdaj imate večne zaobljube in kakšen je postopek za sprejem?

Po petih letih, ko se privadiš, živiš v čistosti in spoznaš to vrsto življenja, potem prosiš za zaobljube, in sicer zaprosiš za to v Parizu, ker je tam naš glavni sedež. Od tam pa dobiš do-

co, ki je odgovorna. Jaz sem bila prednica v Osijeku in v Mengšu. Če je hiša velika, ima prednica še zamenjavo. Če je kaj večjega, se moraš dogovoriti s prednico: če greš k zdravniku, če kaj potrebuješ, če greš na dopust itd. Potem je še sestra, ki je odgovorna za vso provinco, ona tudi izbira sestro prednico za posamezno hišo. Prednica skrbi tudi za hrano, za nabavo, za obleke, za materialne dobrine, skrbi tudi za finance, saj gre ves naš dohodek k njej, ona pa z njim razpolaga – če gre torej kdo na dopust, prednica odobri žepnino za pot in tako naprej. Vedno nam je denar tudi ostal, to pošljemo v provincialno hišo, vedno so namreč tudi sestre, ki nimajo dohodkov, na tak način smo vse preskrbljene.

Še nekaj me zanima. Usmiljenke vedno nosite posebne obleke. Kako ste se navadili

Sestra Pija kot novinka še v stari obleki.

krajšimi in kratkimi rokavi, širše krojene in bolj telirane, rute so različnih dolžin. Tako da ne nosimo ves čas le ene obleke.

Ali vam je bilo kdaj v življenju žal, da ste šli k usmiljenkam in da si niste ustvarili družine?

Ne, to pa ne. Joj, vedno sem bila tako zadovoljna, da sem se za to odločila. Do danes mi še nikoli na misel ni prišlo, da bi se vprašala, če je ta pot prava. Tako sem srečna, da sem to, kar sem – usmiljenka.

Kaj bi sporočili bralcem Bloškega koraka?

To, da molim za njih, za župnika, še posebej pa za dekleta, da bi se katera odločila za vstop k usmiljenkam. Bločanov se vedno spominjam.

Miha Knavs

Vsepovsod ljubezen

Helena in Tomaž

Helena Kraševac z Ulake in Tomaž Primožič s Prevalj sta svoji življenji začela prepletati med študijem. Čeprav oba študirata geografijo, sta se spoznala šele na terenskih vajah, ki jih je ob zaključku zadnjih dveh letnikov organizirala fakulteta ... Maja 2007 sta tako skupaj odpotovala v Albanijo, najrevnejšo evropsko državo, na katero imata oba zelo lepe spomine. Kako tudi ne, saj se je ravno tam začela pisati njuna zgodba. Naključje je hotelo, da sta že prvi večer sedela skupaj pri večerji. Z vjudnostnimi frazami se je začel njun prvi pogovor, nato pa sta že kramljala o vsakodnevnih rečeh. Po nekaj dolgih večernih pogovorih sta dobila občutek, da se poznata že celo življenje in da si lahko resnično zaupata. Zraslo je trdno prijateljstvo, ki je postopoma prešlo v resnejšo zvezo.

Mlada sta že na začetku ugotovila, da se lahko brez zadržkov kadarkoli pogovarjata o čemerkoli. Njun odnos gradita na pogovoru in medsebojnem zaupanju, saj sta prepričana, da lahko pogovor reši vsako težavo. V njuni vezi je zelo pomembno tudi obojestransko spoštovanje in spodbuda pri hobijih, ki jih imata Helena in Tomaž na pretek. Našla sta se v pohodništvu, kolesarjenju in drugih športih. Rada tudi skupaj ustvarjata, rezbarita in oblikujeta različne stvari. Strinjata se, da imata oba rada preproste stvari in nista nagnjena h kompliciranju. Tomaž velja za bolj organiziranega človeka, Helena pa je po naravi flegmatik. Tudi v tem se preprosto dopolnjujeta. Všeč jima je, da znata biti kdaj pa kdaj tudi prav otroško navdušena, razposajena in hudomušna. Ugotovila sta, da sta sorodni duši, ki želita življenje prehoditi z roko v roki.

O poroki sta se začela pogovarjati že precej zgodaj, po dobrem letu ljubezni pa sta spoznala, da nimata več kaj odlašati. Lansko jesen je Tomaž zbral pogum in Heleno vprašal, če je za nadaljnji korak v njuni zvezi. Helena je z velikim veseljem vzkliknila: »Seveda!« Odločila sta se, da se vzameta na začetku letošnjega poletja.

Nad novico o njuni skorajšnji poroki so bili vsi navdušeni in so ju pri njuni odločitvi tudi podprli. Za mnoge je bila sicer nekoliko presenetljiva, vendar sta jih hitro prepričala z ljubeznijo, ki jo izkazujeta drug drugemu, in veseljem, ki ga izžarevata.

Helena in Tomaž sta se poročila 20. junija, na zelo hladno in sprva tudi zelo mokro soboto. Spominjata se, da je bil še dan prej poletno vroč, na poročni dan pa so si svatje morali na-

deti kar bolj zimska oblačila. Dopoldan sta se v družinskem krogu civilno poročila na gradu Snežnik. Popoldan pa je ženin s svati prišel po nevesto na njen dom. Po prestani šrangji, ki je vključevala merjenje gerkov, košnjo trave in cepljenje drv, se je odvila še cerkvena poroka. Pred Bogom sta si večno ljubezen in zvestobo obljubila v Helenini farni cerkvi pri Sveti Trojici. Za prelepo poročno mašo sta poskrbela župnika Lojze Hostnik in Brane Zadnik. Njun dan je bil poln močnih, iskrenih čustev, veselja in sreče, da sta drug drugemu obljubi-

la sebe. Pravita, da je bila ta sobota popolna in nepozabna, k čemer so prispevali tudi njuni starši, bratje, sestre, ostalo sorodstvo in prijatelji. Njune sreče ni skalilo niti malo slabše vreme.

Ker imata, kot sta že omenila, rada preproste reči, je bila tudi njuna ohcet malo drugačna. Za zbrano družčino sta organizirala piknik. Svatje so jima samoiniciativno pripravili razna glasbena presenečenja, mini predstavo in igre, tako da ni bilo niti malo dolgčas. Vsem se še enkrat iskreno zahvaljujeta. Nevesta je bila malo nepazljiva, zato so ji ukradli šopek in celo moža. Priči sta morali, če sta želeli šopek nazaj, zaplesati mini striptiz, kar pri 9°C ni bil ravno mačji kašelj. Nevesta pa je svojega dragega dobila po uspešno opravljenem kratkem kvizu in karaokah.

Za deklščino in fantovščino se zakonca nista odločila, sta pa postavljanje mlajev pri Heleni združila s predporočno zabavo za vse prijatelje in sošolce. Tudi na postavljanju Tomaževih mlajev je bilo ob gasilski intervenciji, zborovskem petju in glasu harmonike zelo veselo.

Po odločitvi za poroko sta zaljubljenca pričela z urejanjem začasnega mansardnega stanovanja pri Heleninih starših na Ulaki. Oba sta odraščala na podeželju, zato se kljub šolanju v prestolnici na mestno naglico in beton nista navadila. Veliko jima pomenita bližina narave in dolgi sprehodi v neokrnjenem okolju. Enkrat v prihodnosti si želita nekje postaviti ljubko preprosto hišico, ki jo bo napolnil otroški smeh.

Mladim parom svetujeta, da s poroko, ko enkrat začutiš, da je to to, ni potrebno odlašati. V šali dodajata, da to nič ne boli. Menita, da le zakonsko življenje vnese v človeka potreben notranji mir in občutek varnosti. Pravita, da je to tista prava svoboda, ki jo s poroko šele pridobiš, ne pa izgubiš.

Dunja in Tomaž

Dunja Volf iz Nove vasi in Tomaž Ponikvar, po rodu Bločan, ki pa se je že kot otrok skupaj s starši in mlajšo sestro odselil v daljno Avstralijo, sta se spoznala v baru pri Lavriču lepega popoldneva meseca avgusta 2006. Simpatičnega Tomaža, ki je bil na počitnicah pri sorodnikih, je Dunji predstavila njegova sestrčna Andreja. Zvečer so se skupaj odpravili »ven«. Dunja in Tomaž sta se takoj ujela. Strinjata se, da so večeri na Bloški planoti precej dolgočasni, saj se mladi nimajo kam dati. Še isti večer sta odšla na Volčje opazovat zasanjano luno, ki se je zrcalila v Bloškem jezeru. Ob romantičnem prizoru sta si izmenjala prvi poljub.

Ker sta si bila takoj všeč, sta se večkrat videvala. Oba sta imela počitnice, zato sta imela drug za drugega tudi več časa. Večkrat sta se slišala po telefonu, se dobivala, hodila na sprehode. Prekmalu je prišel september, ko se je moral Tomaž žal za nekaj časa posloviti od ljubljene Dunje. Sreča v nesreči pa je bila, da je izgubil letalsko karto, tako da je svoj odhod še za nekaj dni odložil. Zadnji vikend v septembru sta skupaj odšla odkrivat znamenitosti Londona, nato pa je sledilo slovo.

Tudi po njegovem odhodu domov sta še vedno ostajala v vsakodnevnih stikih. To jima je omogočila napredna tehnologija. Pogovarjala

sta se preko svetovnega spleta, komunicirala sta vsak dan, tudi po več ur. Pravita, da sta se v tem času dobro spoznala in zvedela marsikaj drug o drugem. Je pa tak stik daleč od pravega pogovora na štiri oči, pogrešala sta dotike in drug drugega, zato sta sklenila, da je skrajni čas, da se spet snideta. Marca 2007 je Dunja za nekaj tednov odpotovala k njemu na obisk. Ker sta bila čedalje težje drug brez drugega, se je Dunja vrnila v njegov objem še novembra, tam daleč doživela pravo avstralsko poletje in novoletni ognjemet na plaži pri 40 °C. Slovesa so bila vedno bolj bridka in polna solz. Ljubezen je bila kljub 16.000-im kilometrom, ki so ju ločevali, vedno močnejša. Postalo je jasno, da si drug brez drugega več ne predstavljata svojega življenja.

Dunja je v tem času uspešno diplomirala, Tomaž pa ji je konec junija 2008 vrnil obisk. Pripravil ji je pravo presenečenje. Malo jo je "pohecal" z dnem svojega prihoda. Prišel je namreč že štiri dni prej, kot ji je obljubil. Presenečenje je uspešno skrival, tako da ni Dunja ničesar posumila. Izpeljal pa ga je s pomočjo sestričen, ki sta ga prišli iskat na Brnik. Dunjo je presenetil kar v kuhinji. Bila je čisto nepripravljena in še danes ji gre na smeh, ko se spomni na majico, popackano s paradižnikovo mezgo, saj se je ravno sukala okrog loncev.

Dve leti po tistem, ko sta se prvič ugledala, je sledilo še eno presenečenje. Vrnila sta se na kraj prvega poljuba. Tomaž je pokleknil in jo vprašal, ali bi bila njegova žena. Seveda je privolila, na njeni roki pa je zasijal prekrasen zaročni prstan.

Dunja misli, da sta se takoj ujela zato, ker imata oba podoben pogled na svet in sta precej odprta do novih stvari. Tomaž je prijazen, odločen, urejen in zelo dobro kuha. Všeč ji je tudi, da vedno naravnost pove, kar si misli o določeni stvari. Tomaž pri Dunji ceni iskrenost in prijaznost, prevzela ga je tudi njena lepota. Pravi, da je razgledana punca in pridna gospodinja. Temelj njunega odnosa je brezmejno zaupanje, brez česar njuna zveza na daljavo ne bi obstala.

Zaroki navadno sledi poroka, ki sta si jo oba že od nekdaj želela, saj je to zanju pomemben korak v življenju, ki ga storiš le, če si prepričan v svojo zvezo. Drug drugemu sta želela dokazati, da z odnosom še kako resno mislita. Pozimi sta določila datum. Ko se je Tomaž decembra zopet vrnil v Slovenijo, so se začele bolj intenzivne priprave na njun dan.

Vaščani so jima kar obema skupaj postavili mlaje in se z njima veselili do prvega pozdrava sonca.

Civilno sta se poročila že v sredo, 15. julija, na gradu Snežnik. Civilni obred je potekal v najožjem družinskem krogu. Vse je bilo še lepše, saj so v Slovenijo prispeli Tomaževi starši in sestra s fantom. V soboto, 18. julija, pa

je sledila še cerkvena poroka. Tomaž Dunje ni prišel iskat na njen dom, pač pa jo je počakal kar pred oltarjem, saj je želel, da je odločitev, ali bo prestopila prag cerkve in mu obljubila večno ljubezen, samo njena. Do oltarja jo je popeljal oče, ki ni mogel zadrževati solz. Tudi Tomaž je bil ganjen, ko je ugledal svojo nevesto v beli obleki, kako stopa proti njemu. Pravi, da se mu je zdelo, da prihaja angel. Čudovit obred je dopolnilo še ubrano petje ob spremeljavni godal. Ko sta novopečena zakonca stopila iz cerkve, ju je poškopil dež, nato pa se je zvedrilo in spet se je pokazalo sonce. Če kaj drži stari rek, potem bo kopica otrok, pa tudi finančnih težav ne bosta imela.

Sledila je zabava ob odlični glasbi ansambla

Ultrazvok iz Ljubljane, na katero pa je Dunja prišla brez svojega poročnega šopka. Izgubila ga je, ko sta se z možem veselo nastavljal fotografu. Seveda je zagnala vik in krik. Ekipa svatov se je takoj odpravila v iskalno akcijo. Šopek so našli, vendar Dunji tega niso takoj povedali in so ji najprej prinesli kar šopek nabračnega travniškega cvetja, češ da so ji pravega najbrž ukradli.

Ob polnoči sta naredila skupni rez v slastno poročno torto. Sledilo je metanje šopka in podvezice, ki jo je Tomaž z zobmi spretno snel z Dunjine noge. Plesalo se je do zgodnjih jutranjih ur. Dunja, malo za šalo, malo pa zares, dodala, da je Tomaž to noč izpilil svoje plesne korake. Ker se je Tomaž dobro podučil o slovenskih navadah na poroki, je bil ves večer na trnih in je budno pazil na svojo drago, da

mu je ne bi slučajno kdo ukradel, čeprav na krajo neveste nihče od svatov ni niti pomislil, kaj šele, da bi to udejanjil.

Mladi par zaenkrat stanuje še v hiši Dunjinih staršev. Želita si iti na svoje, vendar še ne vesta, kje se bosta ustalila.

Parom, ki mislijo, da bi zmogli in želeli preostanek življenja preživeti skupaj, svetujeta: »Nič oklevat, kar 'k spude, pa oženit.«

Dunja in Tomaž se želita zahvaliti staršem, sorodnikom in prijateljem za vso pomoč, gospodu župniku Branetu Zadniku pa za lep poročni obred.

Alenka in Vito

Alenka Ponikvar iz Nemške vasi in Vito Gornik iz Goriče vasi pri Ribnici sta se prvič ugledala 8. februarja, v ribniški slaščičarni, že davnega leta 2002.

Od tistega dne dalje je Vito vztrajno skušal osvojiti njeno srce. Dolge ure sta se pogovarjala po telefonu, velikokrat jo je obiskal v Ljubljani, kjer je Alenka študirala, ter ji tako želel pokazati, da je vredna vsega truda in časa. Alenka se je sprva nekoliko izmikala, saj, kot v šali doda, nikakor ni hotela biti z Ribničanom. Iz časov »prijateljavanja« se oba spomnita dne, ko je Alenka Vita prvič prišla za roko. Zgodilo se je nekega pomladnega večera, ko sta se mlada peljala proti bloškemu shajališču zaljubljenecv – Volčjemu. Kar na enkrat se je pred njima znašel velik medved in botroval temu, da se je revica prestrašila in zgrabila Vitovo roko.

Vito je že od prvega dne vedel, da sta za skupaj in bil pripravljen za Alenko narediti vse, da bi bila njegova. Poskusil je vse, da bi Alenka uvidela, kako resnično rad jo ima, saj ga je, kot pravi, očarala in začarala. Amor jima je kar nekaj časa nagajal, preden sta si podarila svoje srce. Počasi je iz iskric nastajal plamen.

Alenka in Vito sta postala par poleti 2004. Tega dne sta se v družbi prijateljice odpravila na našo obalo. Tam se je situacija nekoliko zapletla, saj se je Alenka izmikala Vitovi pozornosti in s tem povzročila nemalo nejevolje pri njem. Njuni roki sta se na poti domov zopet srečali. Ko so prispeli domov, sta si izmenjala prvi poljub in njuno prijateljstvo je končno preraslo v neizmerno ljubezen.

Vitu so pri Alenki všeč njena ljubeznivost, odločnost in inteligentnost. Ceni tudi to, da se dobro znajde v kuhinji ter da je lepa (tudi zjutraj). Že na prvi pogled so mu bili všeč njeni dolgi lasje. Alenko privlačijo Vitova simpatičnost, zgovornost, spontanost in vztrajnost. Ne velja zanemariti, da je zelo dober plesalec. Je dobrega srca in Alenki vedno priskoči na pomoč, kadar ga potrebuje. Oba pa

pravita, da se imata rada in si zaupata, kar pa je najpomembnejše.

Zaljubljenca sta se zaročila na božično noč leta 2007, na Dunaju, kjer je Vito svoji Alenki podaril prekrasen zaročni prstan. Naslednje leto je prehitro minilo, zato sta svoj veliki dan prestavila na letošnje poletje. Usodni »da« sta dahnila 8. avgusta letos.

Pri obeh je vaška mladina pred poroko postavila mlaje, zabava v ta namen pa je trajala do zgodnjih jutranjih ur. Na Vitovem domu v Goriči vasi so postavili kar štiri manjše smrekice in obesili srček, v katerem je točno ob polnoči zagorela lučka, bodoča mladoporočenca pa sta morala zaplesati pod njim.

Bil je prekrasen poletni dan, obsijan s soncem, ko se je ženin s svojimi svati pripeljal v Nemško vas po svojo izvoljenko. Preden jo je lahko stisnil v objem, pa se je moral izogniti kar trem lažnim nevestam, ki so ga čakale na vratih Alenkinega doma. Tudi mladina svoje sovaščanke ni kar tako spustila iz vasi. Postavili so šrango, kjer se je Vito moral izkazati v žaganju hloda, pri čemer je celo zlomil žago. Fantje so se hitro znašli in urno prinesli motorno žago, s katero je Vito delo opravil, kot bi mignil. Svojo drago je plačal kar v kovančkih, ki so šumeli v neštetih škatlicah. Pred odhodom iz vasi pa je Alenko in njenega izbranca pričakalo presenečenje. Kolona vozil se je zapeljala pod prekrasnim špalirjem, ki so ga pripravili gasilci in tako Alenko pospremili iz njenega domačega kraja.

Svatje in skorajšnja zakonca so se najprej odpravili do Nove Štifte, kjer se je odvil prekrasen cerkveni obred. Po poti cvetov vrtnic, ki sta jih posipali majhni deklici, sta v spremstvu poročne koračnice stopala proti oltarju. Pred njima je hodil deček, ki je nesel blazinico s poročnima prstanoma. Čudovito petje je spremljalo velik dogodek in ob zaključku maše je ženin svojo nevesto kar v naročju ponesel skozi cerkvena vrata. Vse skupaj se je nadaljevalo na Škrabčevi domačiji v Hrovači, kjer se je odvila še civilna poroka. Na velikem platnu so se vrstile slike iz Vitove in Alenkin mladosti, kar je še popestrilo že tako lep obred. Ko sta postala mož in žena še uradno, se je iz ozadja dvorane iz ust dveletne simpatične deklice zaslišal klic: »Bravo.« Tudi civilni obred je spremljalo prekrasno petje in mladoporočenca sta uživala v nepozabnih trenutkih sreče.

Ohcet je bila vesela, polna plesa, dobre hrane in pijače. V zraku je bilo čutiti dobro voljo vseh zbranih svatov. Neporočeni fantje so lovili podvezico, dekleta pa so se borila za Alenkin šopek. Igrala je skupina Double Trouble, ki je poskrbela, da so se plesni pari vrтели do jutranjih ur. Ob polnoči so ugasnili luči, novopečena zakonca sta naredila prvi rez v poročno torto, ki je bila, iz prve roke, še kako okusna.

Alenka in Vito sta si dom ustvarila v Ribnici, v hiši Vitovih staršev, in tam nameravata tudi ostati. Želita si srečen in miren zakon, o številu otrok pa se še nista zedinila.

Zahvaljujeta se staršem, sorodnikom in prijateljem za vso pomoč in podporo, za kup sladkih in slanih dobrot; gospodu župniku Branetu Zadniku pa za prečudovit obred in pridigo, ki je orosila marsikatero oko. Iskrena hvala izrekata tudi gasilcem PGD Nova vas, PGD Velike Bloke in PGD Cajnarje, ki so ta dan naredili še bolj nepozaben.

Gregor in Martina

Da je bilo v Nemški vasi še bolj veselo in se niti za dan zmanjšalo število prebivalcev, je poskrbel Gregor Ponikvar, ki se je ravno tako 8. 8. poročil s svojo dolgoletno ljubeznijo Martino Anzeljc iz Malega Loga.

Gregor in Martina sta se spoznala na kresovanju za 1. maja. Pisalo se je leto 2003. Fantje so Martino tisti večer precej obletavali, Gregor, ki mu je bila Martina takoj všeč, pa je vzel zadevo v svoje roke in glasno rekel v potoškem dialektu: »Ta je muja!« Martini je brž naročil pijačo in jo povabil na plesišče. Ogenj, ki je osvetljeval temno noč, je vzplamenel tudi v njenih srcih. Martina mu je dala svojo telefonsko številko. Gregor jo je, ne bodi ga len, še isto noč poklical in jo vprašal, če bi bila njegova

deklica. Pogovarjala sta se do zgodnjih jutranjih ur. Čebrenjanje po telefonu, ki je trajalo brez konca in kraja, je pošteno spravilo ob živce njune starše. Gregorjevi so si kar podajali kljuko vrat in spraševali, kdaj bo že mir.

Martina je staršem kmalu povedala, da ima fanta. Malo so bili začuden, saj so bili mnenja, da je za resno zvezo še premlada, zato je imela precej omejene izhode, a to le do dne, ko je svojega izvoljenca predstavila staršem. Pred tem je tudi zvečer niso zlahka spustili. Pravi, da je kot nalašč največ dela dobila ravno ob večerih, ko sta se z Gregorjem že dogovorila za zmenek. Njemu ni preostalo drugega, kot da jo je tudi uro in več čakal v avtu na začetku Loškega Potoka. Pri Gregorju pa je bila situac-

ija popolnoma drugačna. Oči ga je še priganjal rekoč: »Kaj ne greš še k svoji? Pojdi že, te čaka.«

Gregor je že na prvem srečanju opazil Martinin pogled. Prepričan je, da so ge te oči čisto začarale. O Martini ima same pohvalne besede. Pravi, da je odkritosrčna, prijazna, pridna in poštena. Gregor pa je Martino osvojil s svojo zgovornostjo, saj vedno najde pravo besedo ob pravem trenutku. Velikokrat jo preseneti z drobnimi pozornostmi in je, kot zatrjuje Martina, sploh pravi gentleman.

O poroki sta se v zadnjih dveh letih večkrat pogovarjala, vendar je Martina vedno videla neke strahove. Enkrat so jo skrbele finance, drugič študij. Letos pa se je vseeno opogumila, vzela v roke koledar, obkrožila datum in po telefonu poklicala Gregorja. Gregor je bil

presrečen nad oznanilom dogodka, saj je nanj že dolgo nestrpno čakal.

Gregor je moral, kot je ponekod še v navadi, za roko svoje drage zaprositi njenega očeta. To je bil eden izmed najbolj stresnih dogodkov. Končno je le zbral pogum in vprašal. Mami, ki ji je Martina že nekajkrat prej med hišnimi opravili omenila, da se bo poročila, vendar je takrat sploh ni jemala resno, je takoj dala svoj blagoslov, z očetom sta si segla v roke, Martina pa je planila v jok.

Gregorjevi starši so to novico že potihoma pričakovali, zato so jo z navdušenjem sprejeli, z njima pa so se veselili tudi sorodniki in prijatelji.

Poroke sta si že od nekdaj želela, pa tudi vzgojena sta bila tako, da to sploh ni bilo vprašanje. Menita, da je letos toliko porok tudi zato, ker so mnogi pari že toliko let skupaj, da je treba nekaj ukreniti.

Obema so sovaščani postavili mlaje. Gregorja je na mlajih navdušilo igranje harmonikarja kar na "havbi" avtomobila. Na Martininih mlajih pa so se fantje ob treh zjutraj okopali v bazenu in se tako malo streznili.

Civilna poroka je potekala na gradu v Ribnici. Iz gradu je Gregor svojo ženo ponesel kar v naročju. Cerkveno sta se poročila na Hribu. Obred je spremljalo ubrano petje cerkvenega pevskega zbora Ave Verum, katerega aktivna članica je bila vse do poroke tudi Martina. Ob poslušanju je Martini kanila prenekatera solza.

Po obljubi večne zvestobe in sklenitvi, da bosta še naprej negovala svojo ljubezen, je sledila ohcet v gostišču Pri Riglerju, kjer je razposajene svate zabaval ansambel Zdomarji. Ob polnoči sta mladoporočenca naredila skupni rez v ogromno poročno torto. Drug drugega sta namazala z njo po vsem obrazu, potem pa sta se morala do čistega polizati. Svatje so se nasmejali ob domiselnih igrich. Pet parov se je pomerilo v plesu in s svojo koreografijo poželo salve smeha. Dekleta pa so napihovala balone, ki so jih imeli fantje v hlačah. Baloni so seveda glasno pokali. Prešeren smeh pa je izzval komentar: "Fantje, kar pospravite, kar vam je še ostalo."

Nevesta je vrgla šopek in s tem določila svojo naslednico, Gregor pa se je malo "pohecal" in fante, godne za ženitev, najprej oblił s kozarcem mrzle vode, šele nato jim je vrgel podvezico.

Ko sta se mlada v zgodnjih jutranjih urah polna lepih vtisov vrnila na svoj dom, ki sta si ga uredila v hiši Gregorjevih staršev v Nemški vasi, jih je čakalo še kar nekaj presenečenj. Pred vhodom je bilo na tleh z brivsko peno narisano ogromno srce, stopnišče, ki vodi do njunega stanovanja, je bilo posuto z rdečimi vrtnicami, spalnica polna balonov, pod rjuhami pa se je skrivala enormna količina riža.

Vsem, ki mogoče s tem dogodkom še odlašate,

novopečena zakonca sporočata, da čimprej zberete pogum, saj je v zakonu zelo lepo in se šele tedaj pokaže tista prava ljubezen. Mož Martini namenja še več pozornosti, tako da je njej kar malo žal, da se ni že prej odločila za ta korak v svojem življenju.

Na koncu bi se Martina in Gregor zahvalila gasilcem PGD Nova vas, PGD Velike Bloke in PGD Cajnarje za čudovit špalir, ki je Martino ganil do solz. Zahvala velja tudi staršem, pričam, sorodnikom in prijateljem za vso pomoč in podporo, pevkam cerkvenega pevskega zbora za nepozabno petje in g. župniku za lep obred.

Vsem mladoporočencem želiva ljubezni polno skupno življenje.

Sonja in David

Vzela sta se tudi David Kraševac s Studenca in Sonja Kraševac z Ulake, ki je, kljub temu da se je omožila, ohranila enak priimek.

Sonja in David se na videz poznata že iz osnovnošolskih dni, prvi stik pa sta navezala davnega nedeljskega večera na avtobusu, ki ju je peljal na šolanje v Ljubljano. Seznanila ju je Davidova sestra Marjetka. V nedeljo, ki je sledila tej, je Sonja spet padla Davidu v oči z zanj malo nenavadnim slogom oblačenja, saj je imela kratko majico oblečeno kar čez dolge rokave. Sledila so povabila na pijačo. Začelo se je njuno prijateljstvo in velika simpatija, na začetku predvsem z Davidove strani. Novembra 2000 sta postala par.

Bolj ko je David spoznaval Sonjo, bolj je bil prepričan, da je simpatična punca, vedno nasmejana in dobre volje. Pravi, da je zelo prijetna družba in ima odličen smisel za humor. Krasijo jo še razgledanost, odločnost in trden karakter. Sonji je pri Davidu zelo všeč njegova sproščenost, umirjenost, poštenost. Zupala nama je, da je tudi po kakšnem popitem kozarčku še vedno dobrovoljček. Veliko ji pomeni, da se zna pogovarjati z njo.

Poročiti sta se želela že nekaj časa, vendar se nekako nista mogla odločiti, kdaj naj napravita ta pomemben korak naprej v svojem življenju. Sklenila sta počakati, da Sonja zaključi študij, potem se je vpisala še na magisterij in čas za poroko se je spet odmaknil v prihodnost. Ko jima je počasi že zmanjkovalo izgovorov, se nista mogla zediniti, kje bi si uredila stanovanje. Tudi to sta uspešno izpeljala. Manjkala je le še pika na i – poroka. Ob praznovanju osme obletnice zveze sta se zaročila. Tedaj so se začeli intenzivni pogovori o poroki in priprave na ta velik dogodek.

Domači so jima že dlje časa prigovarjali: "No, kdaj bo? Bo kaj? Kaj se to pravi, kar tako?" Ko sta domačim naznanila novico, da se bosta

vzela, so si ti kar malo oddahnili. Tudi ostalo sorodstvo in znanci so jo po tolikih letih ljubezni že kar malo pričakovali in glasno komentirali: "Končno!"

Njun najlepši dan je napočil 22. avgusta 2009. Prvotni datum je bil sicer 29. avgust, vendar so poroko zaradi odsotnosti g. župnika Braneta prestavili. V smehu pravita, da še dobro, ker če bi obveljalo pri njunem datumu, bi bilo vreme precej klavrno. Zamislila sta si malce drugačno poroko. Večno ljubezen sta si najprej obljubila pred matičarjem na gradu Snežnik, nato pa še v cerkvi pri Sv. Trojici. V lepem spominu jima bo ostala izjemna pridiga g. Braneta Zadnika. Sledila je izmenjava prstanov, ki je Davida malo zmedla. Sonji je mislil prstan natakni-

ti kar na sredinec, ona pa je še pravočasno in prav očitno izmaknila roko. Ko sta se prstana zableščala na njunih rokah, pa je Davida čakalo še prav posebno presenečenje, saj se je Sonja na skrivaj z njegovo sestrično dogovorila, da le-ta zapoje pesem "Le s teboj ...". Kdor je po pridigi še uspel zadrževati solze, pa jih po čudoviti pesmi prav gotovo ni več mogel skrivati.

Njuna poroka je bila res njuna. Tradicionalnih mlajev nista imela, a so vaščani Sonjo vseeno razveselili s, simboličnimi mlaji, kot sama pravi. Prav tako nista imela ne deklščine ne fantovščine, pač pa sta vse sorodstvo, sosede in prijatelje povabila na velik piknik, ki se je tik po cerkveni poroki odvijal na Slivnici. Za poročno darilo sta med drugim dobila tudi živega pujska Srečka, ki je bil prav slasten in je zelo teknil.

Novopečena zakonca sta si domek že uredila na Ulaki. Da bi zapustila rodne Bloke in se preselila v mesto, nista niti pomislila, saj pravita, da sta imela po devetih letih bivanja v prestolnici mestnega življenja vrh glave. Službi v bližini sta še razlog več, da nimata nobene želje po selitvi. Družino si nameravata ustvariti, o številu otrok pa ne želita ugibati in se bosta pustila kar presenetiti.

Parom, ki se odločate za ta korak, pa polagata na srce, da si organizirate tako poroko, kot si jo želite, saj boste le tako radostni in zadovoljni na svoj poročni dan. Le če bosta vidva žarela od sreče, bodo tudi zbrani svatje uživali na vajini slovesnosti.

Anja in Marko

Anja Kraševac z Jeršanovega in Marko Nared od Svetega Vida sta se spoznala na veselici v Dolenji vasi, kjer so zbrano množico zabavali Čuki. Marko je bil tam s svojimi prijatelji, Anja pa je tja prišla v spremstvu prijateljice, preko katere sta se tudi spoznala. Takoj se je zagledala v njegove modre oči, očaral pa jo je tudi s povabilom na ples. Že isti večer sta si izmenjala telefonski številki in od takrat sta si pridno pošiljala sms sporočila, hodila na pijače, se skupaj sprehajala in spoznavala. Anja je ugotovila, da je Marko zelo prijeten, prijazen in iskren fant, ki mu ne zmanjka besed. Marko je v Anji našel prijetno in preprosto dekle, ki se rada smeji. Pri njej ceni iskrenost, poštenost in ljubeznivost. Na njun poročni dan so pretekla natanko štiri leta, odkar sta si izmenjala prvi poljubček.

Poročila sta se 22. avgusta letos. Civilni obred se je odvijal na gradu Snežnik, za tem pa so se pod slapom, ki so jima ga pripravili vidovski gasilci, zapeljali do cerkve. Poročno mašo v Anjini rojstni župniji pri Sveti Trojici je vodil g. Lojze Hostnik ob somaševanju g. Braneta Zadnika. Mlada sta si obljubila večno ljubezen in zvestobo ob čudovitih melodijah študentskega zbora MPP iz Ljubljane. Poročno slavlje se je nadaljevalo v gostišču Škrabec v Robu, kjer je razposajene svate zabaval ansambel Ribn'ški pušelj. Mladoporočenca trdita, da ni poroke brez petelina, katerega vlogo je prevzel ženinov brat, ki je še ob petih zjutraj glasno zakikirikal. Nevesti so ukradli šopek, ki sta ga priči pridobili nazaj s praviimi odgovori na zastavljena vprašanja. Ko sta se novoporočenca, po prečuti noči, vrnila na nevestin dom, kjer trenutno stanujeta, ju je pričakalo dvorišče polno sena, vhodna vrata pa zavezana, da jih ni bilo moč enostavno odpreti. Za vsem tem je tičalo Prostovoljno gasilsko društvo Sveti Vid.

Kot je v naših concih navada sta tudi Anja in njen izvoljenec imela mlaje, ki so jih postavili fantje in dekleta iz domačih vasi. Pravita, da

so se zares potrudili. V soboto, na dan poroke, je ženina čakalo kar nekaj nalog, ki jih je moral uspešno opraviti, če je želel s seboj odpeljati svojo drago. Najprej so se igrali skrivalnice. Na Anjinem domu se je v vsaki sobi skrivala nevesta, vendar le ena prava. Marko je odprl kar nekaj duri, preden jo je našel na krušni peči v dnevni sobi. Trojiška mladina je pripravila šrango. Marko se je moral izkazati pri zdevanju sena v kopico, cepljenju drv in ker si je izbral Bločanko, se spodobi, da je več tudi prebiranja krompirja. Pogajanja za ceno neveste so trajala kar nekaj časa, na koncu so se le domenili za ceno, ženin pa je Trojičanom obljubil še pujsa. Pujsu so fantje odrobili glavo in tako prišli do zelenih novcev.

Anja in Marko sta se o poroki pogovarjala kar nekaj časa. Najprej bolj v šali, resneje pa sta o tem velikem koraku začela razmišljati lanske poletje, saj sta si želela začeti kot mož in žena, kot eno. Januarja letos je Marko Anji podaril zaročni prstan. Kmalu po tem sta veselilo novico delila s starši, ki so jo pričakovali, vendar ne še letos. Kljub temu so bili veseli, kakor tudi prijatelji in sorodniki, ki so njuno odločitev pospremili z navdušenjem.

Nov dom si bosta ustvarila pri Sv. Vidu, blizu Markove domačije, saj je obema bolj pri srcu vaški okoliš, ker imata rada naravo. Želita si družino, kolikšna bo, pa bosta sami videli. Kot poročena se počutita odlično in poroko svetujeta vsem, ki vedo, da so za skupaj.

Alenka in Dunja

Prosto

Letos sem namesto uživanja v hribih in ležanja na plaži podaril nekaj časa majhnim, veselim, črnim otrokom na 28 Slovenij velikem otoku Madagaskar. Navdušila me je prijateljica Tina, ki je to izkušnjo že doživela lansko leto. Pripovedovala je o popolnoma drugačnem svetu, kot ga poznamo v Evropi. Svetu, kjer so ljudje bolj nasmejani, srečnejši, preprostejši pa čeprav nimajo skoraj ničesar. Velikokrat niti pesti riža za pod zob. Čas pa zanje ne obstaja: »Mora, mora« (počasi, počasi), smo vedno zaslišali odgovor Malgašev, ko se nam je kam mudilo. Če sem iskren, mi je ta način veliko bolj všeč kot pa naše hitenje iz dneva v dan.

V začetku februarja sem se prijavil na Mladinsko informacijski center program pota. Ustvarila se je majhna skupinica 10-ih ljudi. Na skupnih vikendih smo se začeli bolj spoznavati in se pripravljati na samo pot. Po župnijah in podjetjih smo zbirali potreben material ter denar za misijone. Opravili smo tudi potrebna cepljenja. Čas odhoda je zelo hitro prišel in že smo se vsi navdušeni poslavljali od staršev na letališču Jožeta Pučnika. Preko Pariza, kjer smo prestopili, smo po 11-ih urah pristali v glavnem mestu Antananarivo. Ko smo prispele, se nam je zdelo, da nismo na Madagaskarju, ampak kot bi pristali v evropsko mesto. Vendar je na obrobju slika popolnoma drugačna – ljudje, ki za preživetje brskajo po smetišču. Tu deluje misijonar Pedro Opeka. Kjer je bilo prej smetišče, zdaj stoji Akamasoa (Dobri prijatelj) – ceste, zidane hiše (Koroška vas), šola, zdravstveni dom, porodnišnica, igrišča, kapelica in kamnolom, v katerem Malgaši delajo za en evro na dan. Vse to zaradi enega človeka, ki spreminja svet, in Boga, ki mu je osmisli podaritev svojega življenja drugim. Kmalu za tem, ko smo se nastanili v Akamasoi, smo se spoprijateljili z majhnimi otroki, se z njimi igrali, peli, plesali in hodili na sprehod. Pedro nam je veliko povedal o njihovi kulturi, političnih razmerah in problemih, s katerimi se spopada. V nedeljo smo bili pri njegovi 2 uri in pol dolgi maši, ki ni v cerkvi, ampak v nabito polni športni dvorani (okrog 3000 ljudi). Vsi plešejo, pojejo in sodelujejo pri bogoslužju. Maša je res pravo doživetje!

Za tem smo se odpravili 900 km južneje, kjer delujejo: V Farafangani – Klemen Štolcar, v Vangaidrano in Ranomeni Janez Krmelj in Tomaž Oblak (laiško), v Matangi Izidor Grošelj ter v Midongyu Tone Kerin. Msijonarji so mojstri za vse; župniki, reševalci, organizatorji, kmetovalci, prevozniki, mizarji, zidarji, učitelji, čebelarji, terapevti in vedno odprto pribežališče obupanih. Ceste med misijoni pa segajo iz ene skrajnosti v drugo. Od lepe asfaltirane ceste pa do 50 km dolge blatne ceste (mogoče bi bilo bolje reči »njive«), po kateri smo se peljali 10 ur do Midongya. Nevarnosti na vsakem koraku.

voljno delo na Madagaskarju

Ne vemo, če so siti. Veseli pa so.

Vsak od misijonarjev ima drugačen karakter, vendar pa vsi žarijo od sreče.

Pri vsakem misijonarju smo izvedli oratorij. Število otrok se je gibalo od 400 pa do 780. Nekateri otroci so morali 50 km prepešačiti, da so se lahko udeležili oratorija, in opravljati izpite, ker bi bila sicer udeležba prevelika. Oratorijski dan smo začeli z obema himnama. Zatem smo

zaigrali odlomek iz Svetega pisma. Čeprav nas otroci niso razumeli, so zgodbo poznali. Misijonar jim je nato razložil dogajanje in jih poučil o nauku. Potem so otroci tudi sami po skupinah, ob pomoči malgaških katehistov, razmišljali o predstavljenih vrednotah in napravili tudi sklep, kako bodo boljše živeli. Vsaka skupina se je kasneje predstavila. Na vrsti je bilo kosi- lo. V velikih loncih nad ognjiščem so kuharice

pripravile ogromno riža, ki so ga potem razde- lile po krožnikih za vsakega otroka. Naša skupi- na se je med tem časom pripravila na delavnice. Vsak od nas je bil obkrožen s 60 otroki, kater- ih ne razumeš niti približno toliko kot bi moral. Komunicirali smo kar vsak v svojem jeziku in z pomočjo pantomime. Otroci te kar hitro ra- zumejo in pridno delajo vsak svoj izdelek. Po delavnicah so bile na vrsti štafetne igre. 10 vrst po 60 navdušenih, nasmejanih otrok je komaj čakalo, da dobi žogo v roke in teče 10 metrov sem pa tja. Skratka, tako malo potrebujejo da se zabavajo in nasmejijo. Kadarkoli pa se je našlo

Podaritev drugemu.

vmes kaj prostega časa, smo se z otroki igrali razne igrice (gnilo jajce, bansi). Proti večeru je vedno sledila 1-urna molitev s petjem v polni cerkvi klečečih otrok. Po koncu vsakega ora- torija so se nam katehisti v imenu vseh otrok pristrčno zahvalili. Ti ljudje so tako hvaležni in cenijo to, da si ljudje, kot smo mi, ki imamo vsega preveč, vzamemo čas in pridemo tako daleč, da preživimo nekaj časa z njimi. Tudi mi smo se jim zahvalili za gostoljubnost in vse, kar smo se od njih naučili.

Rezultat teh oratorijev je najprej kup srečnih in nasmejanih otrok, drugo pa, da otroci pripelje- jo svoje starše v cerkev in tako sprejmejo tudi krščanski nauk in s tem lažje zaživijo življenje. Hecno je, da vedno mislimo, da lahko v revne države pošljemo le denar in potrebščine, a oni bolj kot to v resnici potrebujejo nekoga, ki bi jih učil, jim dal znanje za preživetje ter vzgojo za človeško sobivanje, da bi se s tem postavi- li na svoje lastne noge. Mi pa se lahko od njih naučimo tega, kar smo s tehnološkim napred- kom izgubili. Veselje, zadovoljstvo, srečo, pre- prostost, ... Tisto, kar je zares pomembno. Tako rečeno, napredovali smo v nasprotno smer.

Malgašem je najbolj smešno pri nas belcih, da imamo wc v hiši in da spravljamo »smrkelj« v žep. Od teh ljudi sem se veliko naučil za življenje. Predvsem pa me je navdušila popolna podar- itev svojega življenja misijonarjev bližnjemu ter njihova gorečnost za širjenje sreče, ki jo sami živijo.

Oratorij. Udeležencev pa toliko, da jih ne prešteješ.

Aljaž Kraševac

Male živalce, ki grenijo življenje malim in velikim ljudem

POČITNICE SO MINILE. ZAČELA SE JE ŠOLA, Z NJO PA RESNO DELO ZA ŠOLARJE IN STARŠE. VELIKOKRAT PA OTROCI POLEG DOMAČIH NALOG PRINESEJO IZ ŠOLE, VRTCA ALI IZ ŠOLE V NARAVI NA SEBI DROBNA BITJA, KI JIH NISMO PRAV NIČ VESELI. SEM SODIJO NAGLAVNE UŠI, GARJE IN GLISTE. VELIKOKRAT PA SE OTROCI OKUŽIJO TUDI S TAKO IMENOVANO MAČJO BOLEZNIJO.

NAGLAVNA UŠ

Uši se lahko naleze prav vsak, ne glede na to, kako skrbi za higieno in kakšen je socialni status družine. V nasprotju s splošnim prepričanjem imajo uši raje čiste kot umazane lase! Ob pojavu uši pri otroku se lahko te nadloge hitro naleze še kakšen drug član družine.

Naglavna uš je drobna 2–3 milimetre velika žuželka. Odrasla uš vsako noč izleže 8–10 jajčec, ki se trdno prilepijo k lasnemu korenu. Iz teh jajčec se po 7–10 dneh izležejo uši, ki se zarinejo v lasišče, kjer sesajo kri. Vbod uši ne boli, povzroča pa srbenje. Otrokovu pogosto praskanje po glavi je eden od pokazateljev, da gre za uši. Najpogostejše se uši prenašajo ob neposrednem stiku glave z glavo, saj ne skačejo, ne letijo in ne poskakujejo. Lahko jih dobimo tudi neposredno prek kape, rute, glavnika, slušalk ...

Zdravljenje

Uši in gnide najbolj zanesljivo s pripravki proti ušem, ki ji dobimo v lekarni. Pomembno je, da s temi sredstvi ravnamo natančno po priloženih navodilih za uporabo. Šampon nanese na mokro razčesano glavo in pustimo učinkovati 10–30 minut. Lase nato dobro speremo z vodo. Še mokre lase prečešemo ponovno z gostim glavnikom, da odstranimo mrtve uši in gnide. Ne pozabimo postopka ponoviti čez teden dni! Lahko se poslužimo tudi striženja las, saj se s kratkih las gnide lažje odstranijo. Obledo, postelnino, osebno perilo, brisače je potrebno oprati pri najvišji dovoljeni temperaturi in vse tudi zlikati. Če oblačila ne prenesejo visokih temperatur, jih lahko zapremo v zamrzovalno skrinjo za 24 ur. Očistimo glavnike, krtače, igrače. Otroka, ki ima uši, mora ostati doma. In ne pozabite, da ste dolžni ob pojavu uši obvestiti šolo

ali vrtec, le tako bo vodstvo lahko pravočasno ukrepalo.

GARJE – SCABIES

Garje so nalezljiva parazitska okužba, ki jo povzročajo nekatere pršice iz rodu *Sarcoptes*. Samica izkoplje kanalčke pod najbolj zgornjo plastjo kože in vanje odloži jajčeca, to pa povzroča zelo močno srbenje. Kanalčki, ki ji naredijo pršice, so vidni kot valovite, centimeter dolge črte, ki imajo na koncu drobno bunčico. Vnetje je običajno posledica alergijske reakcije na pršice ali njihove iztrebke.

Okužba se lahko pojavi pri komer koli. Pri ljudeh vseh ras in vseh družbenih slojev. Prenaša se z direktnim dotikom bolne kože z zdravno (rokovanje, igranje), redkeje z oblačili ali postelnino. Običajno se pojavijo med prsti na rokah, na zapestjih, okrog komolcev, popka, prsnih bradavic, na spodnjem delu trebuha in spolovilih.

Zdravljenje

Garje se zdravi z mazilom, ki se ga dobi na recept pri zdravniku ob potrditvi diagnoze. Hkrati je potrebno zdraviti vse člane gospodinjstva in osebe, ki so imele kožni stik z okuženo osebo. Perilo, ki ga je bolnik uporabljal, moramo prekuhati, prav tako postelnino. Kar ne moremo prekuhati, prelikamo z vročim likalnikom, kemično očistimo ali zračimo vsaj 7 dni. Prav tako mora tudi otrok z garjami ostati doma.

GLISTE

V človeškem telesu lahko živi veliko različnih vrst glist, vendar so razmere najugodnejše za gliste, ki jih imenujemo podančice. Te so najpogostejši povzročitelj parazitske črevesne bolezni. Imajo videz belih nitastih črvičkov, dolžine 2–10 mm. V telo pridejo v obliki jajčec, in sicer preko kontaminiranih rok, posteljnine ali predmetov. Iz jajčec se v 2–4 tednih razvijejo odrasle gliste, ki nato ponoči ležejo jajčeca okrog gostiteljevega zadnjika, zato otroka ritka najbolj srbi ponoči. Posredno zaradi tega tudi slabše spi in je zato utrujen, razdražljiv, lahko izgubi apetit in začne izgubljati tudi telesno težo. Če se otrok praska, si z rokami jajčeca ponovno занese v usta in življenjski krog podančice se nadaljuje.

Nekoliko manj pogosta vrsta glist pri otrocih so askarije. V higienško slabih življenjskih razmerah je velika verjetnost, da jih bo otrok dobil. Prenašajo se preko z zemljo kontaminiranih rok ali neustrezno oprano hrano. Ti zajedavci so dolgi 15–35 cm in so podobni deževnikom. Iz jajčec, ki jih nevede zaužijemo, se v črevesju razvije odrasla glista, ki jo včasih opazimo v blatu. Okužbe navadno ne zaznamo, lahko pa otroci včasih tožijo, da jim je slabo, imajo slabši tek, občutijo bolečine v trebuhu, hujšajo in so razdražljivi.

Zdravljenje

Ob sumu, da ima otrok v blatu gliste, je potrebno obiskati zdravnika, da bo predpisal ustrezno zdravljenje. Ker se podančice zlahka prenašajo od enega družinskega člana na drugega, je potrebno sočasno zdravljenje vseh članov. Pri obeh vrstah glist je zelo pomembna osebna higiena.

MAČJA BOLEZEN –

MIKROSPORIJA

Mikrosporija je glivično obolenje kože, za katero obolevajo

predvsem otroci, prenašajo pa jo mačke. Za okužbo je potreben neposreden stik z bolno živaljo ali bolnikom. Bolezen lahko prenašajo tudi na videz zdrave živali. Bolezenski znaki se običajno pojavijo po 7–10 dneh po okužbi. Spremembe se najpogostejše pojavijo na odkritih predelih telesa po udih, vratu in obrazu, v poletnih mesecih tudi na trupu. Na neporasli koži so žarišča ostro omejena, okrogla, približno za kovanec velika, rožnata in z izrazitim rdečim robom. Središča so bolj blede. Lahko se drobno luščijo in zmerno srbi. Velikokrat je prizadeto tudi lasišče. Lasje se lomijo in izpadajo.

Zdravljenje

Zdravnik posumi na bolezen, ko vidi značilne spremembe po koži in lasišču. Diagnozo potrdi z laboratorijskimi preiskavami. Če gre za posamezna žarišča, je učinkovito že lokalno zdravljenje s protiglivičnimi kremami. Ob večjih žariščih in okužbi lasišča kombiniramo zdravljenje še s tabletami. Zdravljenje poteka od 1–2 mesecev, je torej precej dolgotrajno, vendar uspešno. V času zdravljenja obolela mesta prekrijemo z gazo, ker tako zmanjšamo možnost prenosa okužbe na druge dele telesa in na ostale ljudi. Ker je zdravljenje dolgotrajno, otroci lahko obiskujejo pouk, odsvetuje pa se udeležba pri telovadbi in drugih skupinskih športih ter kopanje v bazenih. Potreben je tudi pregled vseh družinskih članov in tudi obolele živali.

Kljub temu, da v peskovniku, zemlji ali hrani na naše malčke preži toliko različnih zajedavcev, je nesmiselno in celo škodljivo, da jim omejujemo igranje zunaj na prostem. Smiselno pa jih je spodbujati k navajanju na ustrezno osebno higieno in higieno nasploh in s tem preprečevati možnost okužbe.

Japonski dresnik se širi tudi na Blokah

Če so Bloke še pred desetletji veljale za odmaknjene, težko dostopne kraje, danes ni več tako. Napredek je očiten na vsakem koraku in izgradnja infrastrukture nam je močno olajšala življenje. Žal pa je tako, da ima razvoj tudi nekatere neprijetne posledice. V zadnjem stoletju se je izmenjava blaga in surovin bistveno povečala. Človek je razvil učinkovita in vse hitrejša prevozna sredstva in tako omogočil razcvet svetovne trgovine. Prav s transportom pa se pogosto prenašajo tudi živalske in rastlinske vrste in tako dosežejo nova območja, izven svojih območij naravne razširjenosti. Take vrste, ki jih je na nova območja zanesel človek, imenujemo tujerodne vrste.

Številne tujerodne vrste so za človeka zelo koristne. Mnoge so pomembne za prehrano, s številnimi pa krasimo okolico svojih domov. Večina tujerodnih vrst v naših krajih v naravi ne more samostojno živeti. Nekatere pa imajo take lastnosti, da lahko preživijo v naravi brez pomoči človeka. Kadar se te v naravnem okolju močno razširijo in povzročajo škodo domorodnim vrstam ter prizadenejo njihove življenjske prostore, jih imenu-

jemo invazivne tujerodne vrste ali krajše invazivke. Mnoge tujerodne vrste, med njimi gotovo poznate koloradskega hrošča, so tudi škodljivci kmetijskih rastlin in lahko povzročijo veliko gospodarsko škodo.

V Sloveniji je bilo v naravo namerno naseljenih le nekaj tujerodnih rastlin. Večina se jih je v naravo razširila z vrtov. Rastline se z vrtov širijo v naravo s semeni ali pa se razraščajo s podzemnimi deli. V Sloveniji se je tako udomačilo že okoli 330 tujerodnih rastlin, ki predstavljajo kar 10 % slovenske flore. Med temi je približno 30–60 rastlinskih vrst, ki so tudi invazivne. Te vrste pogosto tvorijo obsežne goste sestoje in tako izrivajo domorodne vrste ter spreminjajo življenjske razmere. V zadnjih desetletjih se številne invazivne rastline hitro širijo po Sloveniji in predvsem v obrečnih življenjskih prostorih resno ogrožajo biotsko raznovrstnost.

Tujerodne vrste žal niso obšle Bloške planote in kar nekaj vrst lahko opazimo tudi tu. V zadnjih letih tudi na Blokah opazamo širjenje japonskega dresnika. Nekaj rastlin uspeva tik ob cesti v križišču v Novi vasi ter za Nemško vasjo pri odcepu za Volčje,

posamezne rastline najdemo raztresene tudi drugod po planoti. Japonski dresnik sicer zgleda kot grm, a je v resnici zelnata rastlina. Sprva so jih sadili kot okrasno rastlino v vrtove, od koder se je kmalu razširil v naravo. Rastlina se pri nas le redko razmnožuje s semeni, večinoma nove rastline zrastejo iz podzemnih korenin. Te pa se največkrat prenašajo s prstjo in gradbenim materialom in bržkone je na ta način rastlina prišla tudi na Bloško planoto. Japonski dresnik se je v zadnjih desetletjih močno razširil po celi Sloveniji, pogost je predvsem vzdolž cest, potokov in rek. Še posebej ob rekah, kjer popolnoma izpodrine vse domorodne rastline, ima vrsta velike negativne vplive na naravo. Ker pozimi vsi nadzemni deli odmrejo, so rečne brežine zelo izpostavljene eroziji, zato se posredno povečuje nevarnost poplav. Japonskega dresnika pa nikakor ni lahko odstraniti. Tudi s pogosto košnjo rastline le oslabimo in so nekoliko manjše, vendar je tako ne moremo odstraniti. Kot najbolj učinkovito se je v Evropi izkazalo izkopavanje rastlin, skupaj z vsemi podzemnimi deli, ki pa so široko razprdeni v tleh. Izkopani material je treba zakopati kar 5 metrov globoko, saj le tako rast-

line ne morejo ponovno pognati. Ponekod uporabljajo tudi herbicide, vendar je uspešnost teh ukrepov majhna.

Na Blokah japonski dresnik zaenkrat prerašča majhne površine. Od lastnikov zemljišč je odvisno, ali želijo rastlino odstraniti ali ne. Prav pa je, da se zavedamo te nevarnosti in s teh zemljišč nikakor ne odnašamo prsti na nova območja, še posebej ne v bližino Bloščice, kjer bi dresnik zaradi vlažnih tal dobro uspeval in bi lahko prerasel ogromne površine.

V lanskem letu smo Zavod Symboisis, Botanično društvo Slovenije, Turistično društvo Boštanj in Društvo Akvaviva začeli z izvajanjem projekta Thuja, s katerim želimo ljudi opozoriti na nevarnost, ki jo tujerodne vrste predstavljajo za naravo. Več informacij in nasvetov o tujerodnih vrstah smo zbrali na spletni strani projekta Thuja www.tujerodne-vrste.info. Projekt Thuja je podprt s subvencijo Islandije, Lihtenštajna in Norveške preko Finančnega mehanizma EGP in Norveškega finančnega mehanizma, sofinancira ga tudi Služba vlade za razvoj in evropske zadeve.

Pripravila Jana Kus Veenvliet

Japonski dresnik zraste do 3 metre visoko in tvori goste sestoje. Tako izpodrine vse domorodne rastline in spreminja življenjske razmere.

Japonski dresnik zelo hitro raste, a zacveti šele v poznem poletju.

Še o bloškem krompirju

V LETOŠNJI PRVI ŠTEVILKI SEM OBLJUBIL, DA BOMO O REKORDNI LETINI KROMPIRJA LETA 1957 NAPISALI ŠE KAJ ZANIMIVEGA IZ TISTIH ČASOV.

Ob velikih količinah pridelka (cca 200 ton) je nastal problem, kam s krompirjem. Kleti po kmetijah so bile premajhne, združna skladišča pa za hrambo čez zimo neprimerna. Nujno je bilo te količine odkupiti in prodati. Vendar je bila prodaja zelo otežkočena, krompir je dobro obrodil tudi drugod. Poleg tega je država takrat še uvozila večje količine krompirja s Poljske, tako se ga ni dalo prodati v druge republike, zlasti ne v Srbijo in Vojvodino, kamor je vsako jesen šlo kar nekaj vagonov tega bloškega pridelka.

Druge zadruga (v takratni

cerkniški občini jih je bilo kar 9) tisto leto krompirja skoraj niso odkupovale. Upravnik novovaške zadruga Karel Mazij – Lenčkov Korle pa se je odločil, da bo druga odkupila čim več teh tržnih viškov in se potrudila to tudi prodati. Ali kako?

Zadruga je tisto leto kupila dostavni avtomobil, ki je služil tudi za osebni prevoz. In sva se (ta avto sem – poleg svoje službe – namreč vozil jaz) odpravila na pot iskat kupce. Najprej sva obšla vso našo obalo od Kopra naprej, zadruga in hotele na hrvaški obali do Pule, nato po Istri, Kvarnerskem zalivu vse do Crikvenice.

To tridnevno ponujanje bloškega krompirja se je izplačalo. Povsod se ga je nekaj prodalo. Največja količina – kar 10 vagonov (cca 100 ton) – je šla v rudnik Rašo pri Labinu, kjer so ga kupili za ožimnico rudarskih družin. S tem kroženjem po Istri in Kvarnerju je bilo te jesenske viške možno odkupiti, kar pa je najvažnejše, tudi prodati.

Krompirja pa je še dosti ostalo po kletah do spomladi. V nekdanjih starih kletah s primerno temperaturo in vlago pa je bloški krompir ohranil primerno svežino. Spomladi leta 1958 se je v novovaški zadrugi oglašil trgovec sloven-

skega rodu iz Trsta g. Kumer. Tudi on ga je kupil precejšnje količine, vendar ga je bilo treba pairati v mrežaste vreče. Prej se je krompir prodajalo v razsutem stanju (»rifuza«). Zahteval je tudi, da krompir ne bo debelejši kot kurje jajce. Pri teh zahtevah pa je ponudil zelo dobro ceno. Kupčija je bila kar dobra, čeprav je bilo tu precej dodatnega dela s prebiranjem in pakiranjem v vreče.

Nato so po krompir iz Trsta prihajali veliki tovarnjaki s prikolicami, »avtotreni« smo jim rekli. Eden od šoferjev je enkrat omenil, da ta krompir v Trstu kar v vrečah dobro operejo in ga vozijo po Italiji vse do Neaplja ter prodajajo kot »mladi krompir«. Tisto leto je bila namreč v južni Italiji spomladi močna pozeba in mladega krompirja zato v Italiji takrat ni bilo. Bloški krompir se je zaradi te pozebe in iznajdljivih trgovcev »pomladil« in obilna letina našega krompirja je šla v denar.

France Škrabec

Stara slika

Posnetek je nastal med Podnanosom in Vipavo 9. junija 1958. Na sliki: pred kombijem levo eden od študentov, v sredini poslovođa Ivan Drobnič, desno voznik in avtor tega članka, v ozadju pobočja Nanosa.

V prispevku v tej številki o letni krompirja leta 1957 je omenjen tudi združni avtomobil – kombi, ki je tudi »pomagal« prodati bloški krompir. Pobrska sem po svojem arhivu in našel verjetno edino fotografijo tega avta. Slika je nastala v Vipavski dolini junija 1958.

S takratnim poslovođjem združne trgovine Ivanom Drobničem sva od začetka maja skoraj vsak teden hodi-

la najprej po češnje, nato še po drugo sadje in zelenjavo, predvsem paradižnik. Zgodaj popoldne sva šla od doma, proti večeru so kmetje pripeljali tisti dan nabrane pridelke na odkupno postajo. Tu smo po tehtanju to blago naložili. V Novo vas sva to pripeljala pozno ponoči, saj je vožnja npr. od Kopra do Blok trajala kar 3 do 4 ure, takrat so namreč bile ceste večinoma makadamske. Vendar je bilo prejšnji dan nabrano sadje zjutraj že v trgovini.

Danes kljub modernemu transportu ne dobimo na trgovskih policah tako svežih pridelkov, kot smo jih pred 50-imi leti.

V mesecu maju sva hodila po te pridelke v Vanganel pri Kopru, nato pa na Vipavsko, kjer češnje zorijo v juniju. Tako je ta slika nastala v Vipavski dolini. Fotografiral je eden od študentov, ki sta naju štopala v Planini.

France Škrabec

PREDAVANJE O ROMANJU V KOMPOSTELO

Fara, 17. oktobra ob 20.00.

Predava Stane Korenjak.

TEČAJ RISANJA

Tudi v letošnjem letu Galerija Miklova hiša organizira tečaj risanja, ki je namenjen odraslim osebam. Tečajniki bodo spoznali osnove tehnike risanja in fotografiranja ter arhitekture. Vsi, ki jih likovno udejstvovanje zanima, naj pokličejo:

Galerija Miklova hiša
Škrabčev trg 31
Ribnica
telefon 01 83 50 378.

V slovo

Dominu Maziju

Tretjega septembra letos smo se ob cerkvi sv. Martina v kraju Montaulin – pokrajina Aube v Franciji, poslovili od Dominika Mazija – Matevževega Domina iz Velikih Blok.

Umrl je v častitljivem 97. letu starosti. Skoraj 80 let je minilo, odkar se je, tako kot veliko ljudi iz naših krajev, za bratoma Matijem in Antonom odpravil v Francijo s trebihom za kruhom. V času gospodarske krize mala bloška kmetija ni mogla preživeti številne družine, dela ni bilo.

V Franciji se je zaposlil kot gozdni delavec v velikih hras-tovih gozdovih v porečju Seine. Domov se je vrnil na dvoletno služenje vojaškega roka v kraljevo vojsko. Ker je znal francoski jezik, je služil v letalski enoti v Skopju, ki je bila opremljena s francoski-mi letali, in je bil tudi preva-jalec. Po odsluženju vojaškega roka se je vrnil na delo v Fran-cijo, tokrat kot delavec na žagi v kraju Montaulin blizu mesta Troyes. Z domačinko Andree (Andrejo) Juvenelle si je ust-varil družino in se preživljal z delom na žagi in na kmetiji. Ob njem so zrasli trije sinovi in hčerka. Družina se je razširila tako, da je bil Domin ob koncu

življenja že prapradedek.

Domin je bil spoštovan v novi domovini, a je v svojem srcu ostal vse življenje Bločan in zaveden Slovenec. Z ženo in otroki, z leti pa tudi z vnuki in pravnuki, je skoraj vsako leto obiskal domače kraje in povezoval številno sorodstvo. Posebej rad je prihajal v av-gustu ob bloškem žegnanju. Zelo rad nas je sprejemal tudi v Franciji. Gostoljubnosti njega in njegove družine smo bili deležni mnogi sorodniki in os-tali Bločani.

Ob slovesu, ki so se ga udeležili številni prebivalci kraja Mon-taulin, so se, na zadnjo željo Domina, v cerkvi in po fran-coski ravnini tiho razlegale slovenske narodne, ponar-odele in božične pesmi, ki jih je imel nadvse rad. V grobnico, kjer bo počival ob soprogi in bratu, ga je spremila pest slov-enske zemlje in naš šopek rož z slovensko trobojnico.

Stric Domin bo ostal v naših srcih in spominu.

Lojze Mazij

*Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar druží nas.
So vezi močnejše.
Brez pomena zanje so
razdalje, kraj in čas.
Mila Kačič*

Zahvala

Mnogo prežgodaj nas je zapustila draga žena, mama, babica in prababica, sestra in tašča

Metoda Seljak,

po domače Seljakova Majda, iz Lovranovega 3.

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, sode-lavcem in znancem za izrečeno in pisno sožalje, darovane sveče, cvetje in dar za maše in cerkev.

Posebna zahvala župniku Lojzetu Hostniku, Jožetu Kastel-icu, Maksu Ipavcu in patru Podobniku za opravljeno pogrebno bogoslužje.

Še posebej se zahvaljujemo trojiškim pevcem, ki ste se z lepim petjem poslovili od svoje dolgoletne članice zbora.

Zahvala prav vsem, ki ste nam v težkih trenutkih kakorkoli poma-gali in nam stali ob strani ter našo mamo pospremili na njeni zad-nji poti.

Vsi domači

*Zdaj bivaš vrh višave jasne,
kjer ni mraku, kjer ni noči;
tam sonce sreče ti ne ugasne,
resnice sonce ne stemni.
S. Gregorčič*

Zahvala

Ob smrti moža in očeta

Janeza Klančarja

s Hribarjevega.

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izražena sožalja, darovano cvetje, sveče in svete maše.

Hvala gospodu župniku Lojzetu Hostniku za opravljen obred.

Žalujoča žena Marija ter sinova Janez in Vojko z družinama

Runarska kapelica

Pred leti, ko je čez Runarsko zapeljala nova cesta, so gradbeniki »odrezali« kapelico. Lani pa so se vaščani »skupaj dali« in ob podpori župnika Lojzeta naredili novo, nekoliko bolj odmaknjeno od ceste, ki ima sedaj lep dostop. Ob Marijinem žegnanju so jo tudi svečano blagoslovili s prošnjo, naj jim varuje vas.

France Modic razstavlja v Snežniku

11. septembra je bilo v prenovljenem gradu Snežnik odprtje slikarske razstave Bločana Franceta Modica.

Njegove slike smo že lahko videli na Blokah, v drugih krajih po Sloveniji, razstavljal je tudi na Dunaju, sedaj pa se zopet vrača v domače okolje z novim in razširjenim ciklusom slik. Za Modica je značilna igra svetlobe in sence, vsaka njegova figura ima svojo pripoved, dinamiko ali umirjenost, barve so slikovite, njegov likovni slog pa je prečiščen, sporočilno bogat, a hkrati preprost, lahko tudi nadrealističen. Njegovi glavni motivi prikazujejo nikoli do konca raziskani in vedno občudovani Snežnik, bloško pokrajino in človeško figuro, vse to podaja s tehniko slikanja na lesene plošče z akrilnimi barvami. Razstavo je s svojimi besedami odprla umetnostna zgodovinarica Polona Škodič, za glasbeno kuliso so poskrbeli Sto prašičkov poje, slikar pa je s tem dogodkom obeležil tudi svoj jubilej, abrahama. (M. K.)

Košnja, sušenje sena in iznajdljivi bloški zet

Danes košnja čisto drugače izgleda kot pred 40 do 50-imi leti. Zdaj večino dela opravijo stroji, ki kosijo, obračajo, grabijo in tudi pokošeno travo pospravijo v nič kaj zglodne plastične ovitke. Ob tem pokurijo kar nekaj regresa in subvencij, ki jih včasih ni bilo. S tem je priprava krme bistveno lažja, krajša in manj odvisna od vremena kot nekoč.

Skozi stoletja se je vse to opravljalo ročno. Pri tem so bili zaposleni vsi člani družine, od najmlajših do najstarejših. Moški so kosili s kosami (po zadnji vojni, ko ni bilo moških, ki jih je pobrala vojna, tudi ženske), za njimi so ostale »redi«, ki so jih razmešali otroci,

ki, ko je sonce popilo roso. Nato je sledilo grabljenje in napravljanje »ograbkov« in čez dan obračanje te pokošene trave, da bi se čim prej posušila. Nekdaj so rekli: »Seno se na grabljah suši.« Pred zahodom sonca so to napol posušeno travo zgrabili in naredili senene kopice. Te je bilo treba naslednje jutro, ko je šla rosa doli, raztrositi in narediti ograbke. Spet je sledilo večkratno obračanje in če je bilo vreme ugodno, se je proti večeru seno zgrabilo, naložilo na voz in odpeljalo v skedenj ali kozolec, kjer je sledilo metanje od poda do poda v višja »nadstropja«. Tak način košnje in sušenje sena bi letošnje junijsko vreme močno oviralo.

Prospekt kmetije Knavs

Turistična kmetija Knavs z Runarskega je le nekaj mesecev od odprtja izdala lično zgibanko. V njej prikazujejo storitve, ki jih ponujajo gostom, in turistične zanimivosti bližnje okolice.

Bloški korak — glasilo občine Bloke

Glavni in odgovorni urednik: Stane Korenjak | Uredniški odbor: France Škrabec, Milena Mišič, Rado Ponikvar, Tone Urbas | Lektoriranje: Jerneja Kovšca | Oblikovanje, računalniška grafika in prelom: BOL | Tisk: Littera picta Medvode | Izdaja: Občina Bloke | Naklada: 1150 izvodov | Glasilo je brezplačno za vsa gospodinjstva v občini; za naročnike v domovini je predlagan prostovoljni letni prispevek 8 €, za naročnike v tujini 16 €. | Prispevek za glasilo nakažete na račun Občine Bloke: 01350-0100002737 | Naslov uredništva: Občina Bloke, Bloški korak, Nova vas 4a, 1385 Nova vas; bloski.korak@bloke.si

Večkrat je namreč kratkotrajno deževalo. Ob takem vremenu ob košnji so Bločani rekli: »Odreži pa bejši!« »Subvencija« je bila le kakšen kozarec vina.

Tako kot na Blokah je potekala košnja tudi v ribniški dolini, kamor se je v eno od vasi pred mnogimi leti priženil Bločan. Prvi dan so delno posušeno travo že v mraku zložili v kopice in šli utrjeni domov. Po večerji si je ta zet privoščil malo preveč vina.

Drugo jutro se je še malo krmežljiv odpravil na senožet, da bi raztrosil kopice. Že pri prvi pa je omagal, se h kopici ulegel in zaspal. Spal je lep kos dopoldneva. Ta čas se je pooblačilo. Zbudil se je, ko je zagrmelo. Žena je doma videla, da se pripravlja k dežju. Pohitela je tudi ona na senožet, da bi pomagala zgrabiti seno v kopice. Ko je prišla na senožet, je videla seno v kopicah in moža, ki je ravno pospravljaval kopico, kjer je dopodne predremal.

»O, saj si že kopice naredil!« ga je pohvalila.

»Ja, mejnde! Kaj misliš, da buom tjebe čakou?« se je po bloško znašel bloški zet.

V teh recesijskih časih se najdemo tudi mi, saj smo v taki ali drugačni recesiji, odkar pomnim.

Obloški Tonček

Letošnje poletje

Tudi letos je bilo v poletnih mesecih – junij, julij, avgust – kar vroče. Sicer ni bilo rekordnih temperatur kot v letu 2003, ko smo 13. avgusta izmerili 34 °C, kar je do zdaj na Blokah najvišja izmerjena temperatura. So bile pa med 14. in 20. junijem temperature do 28 °C, sredi julija in proti koncu meseca okrog 30 °C, enako v začetku in koncem avgusta. Vmes so bile kratkotrajne ohladike (1. junija 2 °C, 12. julija 5 °C, 31. avgusta 3 °C).

V vseh treh poletnih mesecih je bilo veliko sončnih dni, sonce je sijalo kar 85 dni oz. 760 ur, zato je bilo tudi malo padavin. Dež je bil sicer pogost v času košnje, višina padavin pa je bila skromna. V vseh treh mesecih je padlo le 280 l/m², t.j. komaj polovica dolgoletnega povprečja. Le junij je bil nekoliko bolj deževen (130 l/m²), julij in avgust sta pa skupaj imela le malo več kot junij (160 l/m²).

Imeli smo tudi zelo viharen veter 6. junija. Pihal je izredno močan jugozahodnik. Posamezni sunki so bili kar 50 do 60 m/sek. To je več kot 180 km/h.

Z nevihtami in raznimi ujmani nam je bilo v teh treh mesecih več ali manj prizanešeno. Grmelo je, včasih močnejše pobliskalo, kaj hujšega pa ni bilo.

France Škrabec

Dogodek za podporo reševalcem na motorjih

Panzerfest

Projekt reševalca na motorju se je pričel pred dobrimi petimi leti, in sicer najprej v Mariboru, nato so svojega reševalca dobili v Ljubljani in nazadnje še v Piranu. Prednost tovrstnega reševanja in nudenja nujne pomoči je v tem, da je dostopni čas bistveno krajši, po navedbah reševalne postaje Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana so reševalci na motorju dosegali za 50 odstotkov krajše dostopne čase, to pomeni 5 minut prihranka, čas pa je tiso, kar je pri reševanju življenja najdragocenejše. Reševalci so torej povečali odstotek dolgoročnega preživetja z 12 na 21 odstotkov.

Vse to so zgovorne številke, vendar so pred meseci začele prihajati informacije, da ni denarja za te reševalce in da obstaja verjetnost ukinitve tega programa. Da bi javnost obvestili o pomembnosti in vrednosti reševalcev na motorjih, je v Pivki 12. septembra potekal celodnevni dogodek. Prikazana je bila spretnostna vožnja za motoriste, lahko ste se udeležili predavanja o varni vožnji, prikazani so bili motorji in oprema, zvečer pa je sledil še koncert – vse to z namenom osvetliti delo reševalcev na motorjih.

Miha Knavs

CVETLIČARNA SPOMINČICA

Vam po ugodnih cenah nudi veliko izbiri:

- ☉ mačeh in drugih jesenskih sadik
- ☉ zemljo in pesek za grobove v različnih barvah in velikostih
- ☉ okrasno lubje (70L, 25L)
- ☉ krizanteme v loncih različnih velikosti
- ☉ aranžmaje za 1. november (suhe kakor tudi sveže)
- ☉ rezano cvetje, lončnice, darilni program, aranžiranje daril,...
- ☉ žalna floristika (brezplačna dostava)
- ☉ sveče

Sprejemamo tudi naročila za aranžmaje po vaši izbiri!

Delovni čas:

Pon – pet: od 8.00 do 12.00 in od 14.00 do 18.00

Sobota: od 7.30 do 12.30

Od 15. 10. do 31. 10. pa bo cvetličarna odprta ves dan od 8.00 do 19.00.

Veseli bomo vašega obiska!

Telefon: (01) 8366 016
Mobitel: 031 631 386

BOŽENA KOVAČIČ S.P.
PODGORSKA CESTA 12
1317 SODRAŽICA

sedežne garniture po meri

Kandare
K9UQ9L6

Kandare,
proizvodnja in trgovina
oblazinjenega pohištva, d.o.o.

Markovec 47a,
1386 Stari trg pri Ložu
tel: 01 7057-997
fax: 01 7058-438
info@kandare.si

www.kandare.si

Quadrix

Družina Alveus Quadrix omogoča veliko ustvarjalno svobodo v kuhinji, ki je pomemben del vašega življenjskega prostora.

- Elegantne površine izčiščenih oblik v najnovejših trendih,
- opazno povečanje pomivalnega prostora z globino 200 mm in ozkimi radiji 10 mm,
- poljubne kombinacije posod različnih dimenzij,
- možnost treh različnih vgradenj (podmontažna, popolno in ploskovno vsadna),
- preprosto vzdrževanje visokih higienskih standardov.

Kovinoplastika Lož d. d., Cesta 19. oktobra 57, 1386 Stari trg
T: (1) 70 95 100, E: info@alveus.si, W: www.alveus.si

KAKOVOST, IZKUŠNJE IN PRIZADEVANJE ZA NAJBOLJŠE

FASADNI PROFILI
FASADNI SISTEMI
PRIBETONIRANE PLOŠČE
ABSORPCIJA ZVOKA
RAVNE STREHE
IZOLACIJA TAL
POŠEVNE STREHE

>>> CELOVITE REŠITVE NA PODROČJU TOPLOTNE IN ZVOČNE IZOLACIJE

STIROTAL
Plošča za talno ogrevanje

>>> NOVI IZDELKI

NOVOCKL
Plošča za izolacijo cokla

>>> NOVI IZDELKI

EPS F EXTRA
EPS z dodatkom grafita

NOVOLIT, PODJETJE ZA
PROIZVODNJO IZOLACIJSKIH
IZDELKOV D.O.O. • NOVA VAS 56
SI-1385 NOVA VAS NA BLOKAH

TELEFON +386 1 7050 300
TELEFAXS +386 1 7050 330
E-MAIL: INFO@NOVOLIT.SI
HTTP://WWW.NOVOLIT.SI